

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 49 • 20 Mart • 5DM

Newroz gerçek özgürlüğe bir çağrıdır

Özgürlük Kürt ve Türk halklarının
birleşik mücadelesiyle kazanılacaktır!

İÇİNDEKİLER

Düzenin bahar saldırısı ve devrimci sorumluluk	3
Sınıf hareketi	6-9
TKİP Belgeleri: Parti programı üzerine ön tartışmalar/11	
Teorik gelişmenin sorunları ve öncelikleri(Orta Sayfa)	14-21
Hainlerden hesap sorduk, soracağız	22
Alman tekellerin büyük hazırlığı	24-25
Açık alan çalışması saldırılarına karşı partili tutum	26

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete
Sayı:49 • 20 Mart 1999

Fiyatı: 5 DM

Sahibi ve Y. İşl. Md.: Yeter Yalçınas
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. No: 52/5 İstanbul
Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49
e-mail: kb@arti.net.tr

Baskı: SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:
BİRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Karakaş İşhanı No:13/22,
Kartal/İSTANBUL Tel: 0 (216) 488 67 05

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604
Konak/İZMİR Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

İlkiz Sok. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5
Sıhhiye/ANKARA Tel-Fax: 0 (312) 229 40 19

Cumhuriyet Mahallesi Aydar Sokak Çarşıbaşı İşhanı
No: 303/KAYSERİ Tel: 0 (352) 221 04 31

Ahi Evran Mahallesi Okatanlar Sokak Kent Apt.
No: 1/KIRŞEHİR Tel: 0 (386) 214 08 05

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA Tel: 0 (322) 363 28 78

Hacı Halil Mah. 1219. Sk. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90

Terakki Mah. Cumhuriyet Cad. Papila İşhanı Kat: 2 No: 1
ZONGULDAK Tel-fax: 0 (372) 252 25 92

Kemalpaşa Mah. Demiryolu Cad.No: 40 İZMİR

Hürriyet Cad. Ziver Bey İşhanı Kat: 2. No: 59
ANTAKYA Tel: 0 (326) 213 76 14

Esenbey Bankalar Cad. Uyanal İşhanı No: 61 NİĞDE

Gazetene sahip çık!

Abone ol! Abone bul!

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık Yurt içi 3 000 000 TL
1 Yıllık Yurt içi 6 000 000 TL
Yurt dışı 200 DM Yurt dışı 400 DM
Fatma ÜNSAL adına, * Yapı Kredi Bankası

İSTANBUL/Aksaray Şb.
*TL için :0079219-2 DM için:3002991-8 No'lu
hesaba yatırdım. Makbuzun fotokopisi ektedir.
* İş Bankası/İstanbul/Aksaray Şb.
-DM için :1002 30100 1051039 No'lu hesaba
yatırdım.

Sosyalizm kazanacak!

*Çalışanlarımıza yönelik gözaltı ve tutuklama furiasının ardından, gazetemiz Sosyalizm Yolunda Kızıl Bayrak da sistemin saldırılarından nasibini aldı, İstanbul 4 No'lu DGM Başkanlığı'nın 26.10.1998 tarih ve 1998/326 sayılı kararı ile 15 günlüğüne kapatıldı. Aynı süreçte, yine S.Y. Kızıl Bayrak hakkında, "bölücülük propagandasında ısrar" gerekçesi ile ve geçici kapatma cezası istemiyle dava açıldı. Burjuvazi ceza hukukunu "caydırıcılık" üzerinden açıklama tutumu içindedir. Oysa sınıflı bir toplumda, egemen sınıfın ezilen sınıfların hak ve özgürlük mücadelesine yöne-

lik cezai yaptırımlarını böyle açıklayabilmek de, cezaların gerçekten "caydırıcı" olabileceğini düşünmek de mümkün değildir. Bu, iki sınıf arasındaki kavga'nın resmi hukuka yansıyan biçimidir. 12 Eylül hukukundaki grev yasakları gibi. Kuşkusuz devrimci düşüncenin ifadesine getirilen yasaklar ve uygulanan cezalar da, sınıflar mücadelesinin siyasal boyutunu oluşturmaktadır. Bu saldırı vesilesiyle bir kez daha yineliyoruz: Dünya hep aynı yönde dönüyor, ileriye doğru, tarihin tekerleği de öyle. Boşuna çabalyorsunuz, onu geri döndürmezsiniz. Olsa olsa birazcık yavaşlatırsınız belki. Bizim görevimizse hızlandırmak. Çünkü adı üzerinde biz ileri- ci, sizse gericisiniz. Biz toplumun geleceği, kurtuluş umudu, sizse karanlık geçmişi, çürümüş uzvusunuz. O

çok övündüğünüz atalarınızın, köle- beylerinin, derebeylerinin, kralların yanına, tarihin çöplüğüne gön- dereceğiz sizi.

Bir düşünün; ceza yasalarınız güneşin doğmasını engelleyebilir mi hiç?

*Tuzla deri işçilerinin dayanışma gecesine getirilen yasağa yanıtımız da yukarıdakinden farklı değil. Ancak birşey eklenebilir; çürüyen sistemin yokoluş korkusu- nun paranoya boyutlarına geldiğinin göstergesidir bunlar.

İşçi sınıfı ve devrimcilerin görevi sistemin korkularını gerçek kılmaktır. Bunu başarabilmek içinse, bir an önce bağımsız politikamız, bağımsız programımız etrafında kenetlenmek, çelikten bir irade olarak karşılara dikilmek gerekiyor.

*1000 Operasyon'dan biri, 16 Mart

katliamının yıldönümü, yine sistemin azgın bir saldırısına vesile oldu. Sabahın erken saatlerinden itibaren İstanbul Üniversitesi'nin çevresini, hatta tüm Beyazıt'ı ablukaya alan kolluk güçleri onlarca öğrenciyi azgın bir şiddet eşliğinde gözaltına aldı, tutukladı. Yani "7 öğrenciyi katlettiğini", "başkalarını da katletmekten kaçınmayacağını" ikrar etti böylece.

Tüm bu yaşananlar tek yönü işaret ediyor: Susurluk'u... Bu düzen çürümüş, devlet çeteleşmiştir. Dönüp devrim- cilere, yurtseverlere yüklemeye çalıştığı terörizm kendine ait bir suçtur. Bebek-yaşlı demeden kitle kıyımları düzenleyen sermayenin bu kontrolaşmış devle- tidir. Maraş'ı, Sivas'ı, Çorum'u, '77 1 Mayıs'ını, 16 Mart'ı, Gazi'yi unutmadık, unutturmayacağız...

Düzeltilme:

Sosyalizm Yolunda Kızıl Bayrak'ın 94. sayısı 12. sayfasında yayımlanan "Kırşehir: 8 Mart'a reformizmin gölge- si" başlıklı yazının 4. paragrafındaki "Bu talebimiz EMEP'liler ve onların adayı olan İHD başkanı tarafından kaba bir biçimde reddedildi." şeklindeki cümle, "Bu talebimiz EMEP'liler, onların belediye başkan adayı olan İHD sekreteri, İHD başkanı tarafından kaba bir biçimde reddedildi." şeklinde, 5. paragraftaki "EMEP il başkanı, EMEP yöneticisi ve aynı zamanda milletvekili adayı olan İHD başkanı yoldaşlarımıza..." yerine "EMEP il başkanı, EMEP milletvekili adayı, EMEP belediye başkan adayı, İHD başkanı yoldaşlarımıza..." şeklinde olacaktır.

Düzeltilir, tüm okuyucularımızdan özür dileriz.

Kızıl Bayrak/Kırşehir

Kitapçılarda

**Demokrasi, Devrim
ve
Oportünizm**

**Program sorunları
üzerine konferanslar**

**Ulusal Sorun
ve
Devrim**

Sivil halka ve hedeflere kuralısızca yönelen bireysel şiddet eylemleri devlete yarıyor, devlet provokasyonları için zemin düzlüyor

Düzenin bahar saldırısı ve devrimci sorumluluk

Mart-Mayıs sürecinin ilk adımı olarak gündeme gelecek olan Newroz, Kürt halkının özgürlük mücadelesini toplumsal muhalefetin diğer dinamikleri ile birleştirmenin bir olanağıdır. Bu olanağın ne ölçüde kullanılacağını göreceğünlerin içindeyiz. Kürt halkının özgürlük mücadelesinin önündeki engel, sömürgeci sermaye devleti ve onun arkasındaki emperyalist egemenliktir. Newroz'u bu yönüyle, devletin toplumsal muhalefeti abluka altına almasına karşı bir olanak ve sınıf hareketi ile politik düzeyde birleşmenin bir olanağı olarak değerlendirmek gereklidir. İçinden geçtiğimiz seçim süreci bu açıdan bir başka olanaktır. Yaşadığımız toplumsal sorunların, sömürü ve zulmün temel kaynağı olan emperyalizmi teşhir etmek, sermayenin egemenliğinin arkasındaki gücü görmek temel önemdedir. Seçimlerde bağımsız sınıf tutumu ile İMF politikalarına, emperyalist saldırganlığa ve devlet terörüne karşı çıkan komünistlerin devrimci platformunu aktif olarak desteklemek, işçi-emekçi kitlelerin bugünkü tek seçeneğidir.

Devletin sahte reform gerçek terör çizgisi

Abdullah Öcalan'ın emperyalist bir komployla yakalanıp Türkiye'ye verilmesinin ardından yaşanan bir dizi siyasal gelişme, terör cumhuriyetinin elde ettiği bu başarıyı toplumsal muhalefeti ezmek için nasıl kullandığına tanıklık ediyor. Emperyalist kompunun hemen ardından terör/reform politikalarının devreye sokulacağını bu sayfalarda ifade etmiştik. Bu politikaların sözde reform yanı; Kürdistan'a dönük ekonomik destek paketi, DGM'lerden askeri yargıçların alınması, pişmanlık yasası gibi, göz boyama ve aldatma amaçlı basit manevralardan oluşuyordu. Bütün bunlar toplumsal muhalefeti dizginlemek ve bir kısmını da yedeklemek amaçlı hafif makyajlardan ibaretti.

Terör/reform politikalarının asıl önemli olan yanını ise doğal olarak terör politikaları oluşturuyordu. Öcalan'ın yakalanmasının ardından Kürt halkının patlayan öfkesi, Türkiye'nin, Kürdistan'ın ve Avrupa'nın birçok şehrinde militan kitlesel eylemlerle kendisini ortaya koydu. Bu eylemler karşısında sermaye devleti terör aracını kullanmaya çalışsa da, kitle tepkisi karşısında her eylemde gerçekte kendisi teşhir oluyordu. Aynı dönemde gerçekleştirilen bir dizi otobüs yakma, çeşitli işyerlerine molotof kokteyli atma gibi eylemler de, toplu kitle tepkisi içinde fazla öne çıkmadığı oranda, devletin kullanabileceği bir araca

dönüşmüyor, kitle eylemlerinin taşıdığı meşruiyet alanı içinde kalıyor ya da en azından onu gölgelemiyordu.

Sistematik terörün ilk sonuçları

Yapılan protesto eylemleri karşısında vur emri veren sermaye devleti, bir taraftan da içine girdiğimiz Mart-Mayıs sürecini gözeterek çok yönlü hazırlıklara girişti. Kriz Yönetim Merkezleri ve valiliklere gönderilen genelgeler, devletin baskı ve terörü sonuna kadar kullanacağını gösteren işaretler oldu. Özellikle devrimci kitle dinamiğinin güçlü olduğu semtlere ve kurumlara dönük olarak uygulanan sistemli baskı, sol hareket üzerinde de önemli oranda kendini hissettirdi. Bir dizi kitle eyleminin gelişebileceği bir süreç olan Mart-Mayıs süreci, böylesine yoğun bir terör ortamında silik bir başlangıç yaşadı. Öcalan için yapılan eylemleri devlet kitlesel gözaltılarla karşıladı. Devrimci hareketlerin etki alanındaki semtler adeta gözaltına alındı. HADEP'in seçimlere sokulmasını engelleyecek tedbir kararı öncesinde ve karar günü Ankara sokaklarının sessizliği, sermaye devletinin yarattığı basıncın sol hareketin saflarında etkisini gösterdiğinin de bir işaretiydi. Nitekim geçtiğimiz yıl kitlesel ve militan bir eylemliliğin yaşandığı 8 Mart, bu yıl gösterilere polisin izin vermemesi ile neredeyse sessiz sedasız geçti. 12 Mart Gazi halk direnişinin yıldönümünde Gazi Mahallesi ve ardından 1 Mayıs Mahallesi, binlerce polis ile topyekün gözaltına alındı. Daha herhangi bir eylem yapılmadan, yüzlerce kişi gözaltına alındı. 16 Mart'ta Beyazıt'ta 7 öğrencinin ölümüyle sonuçlanan katliamın yıldönümünde düzenlenen protesto eylemleri de benzer şekilde bir gözaltı terörüyle karşılaştı. Henüz eylem başlamadan 250 kişi gözaltına alınarak eylem dağıtıldı.

At izi it izine karışıyor: Bireysel terör ve devlet provokasyonları

Çürümüş sermaye düzeninin politik-iktisadi saldırılarıyla sürekli bir yıkım yaşayan kitlelerin tepkilerinin kaba bir polis terörüyle bastırılmayacağı açıktır. Bunu tamamlayan bir diğer ayak olarak reform aldatmacalarından söz etmiştik. Ancak bunlar birer aldatmaca olduğu ölçüde kitleleri manipüle etmede yeterli işlevi görmeyeceklerdir. Sermaye devletinin onyılların deneyimi ile en iyi öğrendiği ve rahatlıkla uygulayabildiği araçlardan biri olan yapay düşman yaratma, bu eksiği kapatabilecek bir araç olarak gündeme gelmektedir. Öcalan'ın Roma'ya gitmesi ile bir histeri nöbetine dönüştürülen ve sömürgeci devletin yıllardır kullandığı şovenizm silahı bir dönem bu amaçla devreye sokuldu. Öcalan'ın tutsak edilmesinin ardından gerçekleştirilen kitlesel eylemler, bir süre sonra yerini çeşitli suikast ve bombalama eylemlerine bıraktı. Hiçbir zaman kitle şiddetinin meşruluğunu taşımamış olan bireysel şiddet eylemleri, devlete provokasyon zeminini yaratan bir işlev gördüğü görülmektedir. Ardarda Bakırköy, Ataköy ve en son

olarak Göztepe'de yapılan eylemler tümüyle provokatif eylemlerdir. Göztepe'de 13 sivilin ölümüne neden olan kör şiddet eylemini Milliyetçi Kürt İntikam Güçleri adında, bilinmeyen bir grubun üstlenmesi, akıllara 12 Eylül öncesinde kontr-gerilla tarafından düzenlenen eylemleri getirmektedir. O dönemde yapılan eylemleri de Türk İntikam Tugayları, Şeriatçı İntikam Tugayları gibi örgütler üstleniyorlardı.

Mavi Çarşı'ya yapılan saldırının PKK tarafından organize edildiği sermaye medyası tarafından tereddütsüz bir şekilde ilan edildi. Sermaye kaleşörleri çarşaf çarşaf terör üzerine yazı yazıp PKK'yi lanetlemeye giriştiler. Her zaman yaptıkları gibi yargılamadan infaz kararını verdiler. Ancak böyle bir eylemden kimin kârlı çıktığına bakmaya, eylemi toplam süreç içinde bir yere oturtmaya gerek görmüyorlar. Şartlanmış kafaları ve satılmış kalemleriyle yukardan gelen talimatı uygulayan mehmetçik medya görevini ifa ediyor.

Bir takım sözde sivil toplum kurumları da bu eylemi şovenizmlerini sergileme ve sevgili devletlerine şirin gözükme olanağı olarak gördüler. Yıllardır Kürdistan'da ve Türkiye'de devletin sürdürdüğü kirli savaş ve "bin operasyon"lar konusunda sesi çıkmayan Türkiye Barolar Birliği, bu son eylemi yapanların "toplum ve devlet" düşmanı olduklarını ilan ediverdi. Doğal olarak bu açıklama devlete yaranmak için Kürt ulusal hareketine yöneltilmiş gerici-şovenist bir saldırıdan başka birşey değildir. Gözaltında devlet tarafından öldürüldüğü açıkça bilinen kendi sendikacısına bile doğru dürüst sahip çıkmayan, ESK aracılığıyla devletin ve sermayenin resmen de hizmetine giren DİSK, birdenbire halkın baskılarla yıldırılmayacağını hatırlayarak mücadeleciler kesiliverdi ve saldırıyı "ırkçı ve şoven" ilan etti.

Toplumsal muhalefeti sahte hedeflerin peşine takıp

düzenin kanallarına akıtmayı görev edinmiş bu kurumlar, daha olayın üzerinden iki gün geçmeden OHAL'in tüm Türkiye'de uygulanmaya başlaması tartışmalarının gündeme gelmesini yorumlamaya gerek bile duymuyorlar. 12 Eylül'de egemenlerin kendi yarattıkları terörü ortadan kaldırmak adına faşist diktatörlüğün giriştiği tahkimatı seyreden, hatta alkışlayanlar, doğal olarak şimdi de oynanan çirkin oyunun üçüncü sınıf figüranı rolünde sahne alıyorlar. Toplumsal muhalefetin ezilmesi, sindirilmesi için, düzenin ihtiyaç duyduğu terör bahanesini kullanabilmesi için, bütün desteklerini sermaye düzeninin emrine sunuyorlar.

PKK büyük bir sorumlulukla yüzyüzedir

Toplumu terörize ederek toplumsal muhalefeti ezme yöntemi her dönem geçerliliğini korumakta. Bunu etkisiz hale getirmede en önemli görevlerden birisi ise yine devrimci harekete ve doğal olarak PKK'ye düşüyor. PKK MK ya da Başkanlık Konseyi adına yapılan son açıklamalarda sivil halka ve hedeflere yönelik kör terör eylemlerinin kendilerine ait olmadığı açıklanıyor. Fakat ardından da yapılanlara saygı duyuyoruz denilerek aklıalmaz bir tutarsızlık sergileniyor. Saldırılarda kural gözetmemek, sivil halkı hedef almak kirli savaş yöntemlerinin bir biçimidir. PKK bunun neyine saygı duyuyor? Türk ve Kürt halkının birliğini dinamitleyen, Türk halkını şovenizmin ve faşist devletin kucağına iten, devlet terörüne uygun bir zemin düzleyen, herşeyiyle devlete hizmet eden bu provokatif eylemlere devrimci olmak iddiasındaki bir akım doğrudan ya da dolaylı hiçbir destek sunamaz. PKK güven vermekten uzak, yeni provokasyonlara zemin düzleyen bu tutarsızlıkları terketmeli, açık ve net bir tutum almalıdır. Bu tür yöntemlerden en ufak bir yarar ummamalıdır.

PKK'ye her zamankinden çok daha büyük bir sorumluluk düşmektedir. Ancak son birkaç ayda yaşanan gelişmeler, bu sorumluluğun farkında olunmadığını da yeterli açıklıkla gösteriyor. PKK "siyasal çözüm" adı altında kendini saptığı çıkmazdan bir an önce kurtulamazsa, devrimci bir rol oynama misyonunu tümünden ve ilelebet yitirecektir. Emperyalist dünyaya bağlanan umutların, Türkiye burjuvazisi ile uzlaşmaya dayalı çözüm arayışlarının

sonu bir hüsrana olmuştur. PKK özellikle bu gerçekliği açık yüreklilikle tespit etmeli, bu stratejik hata ve hayallerin derine inen bir özeleştirisini yapmalı, yeniden devrim yoluna girmelidir. Çözüm Türk ve Kürt emekçilerinin devrimci birliğini geliştirecek politik tercih ve açılımlardan geçmektedir. Bu, devrimde ısrar çizgisi demektir. Öcalan'ın henüz yakalanmasından önce komünistler, ulusal hareketin önündeki doğru seçeneği şöyle formüle etmişlerdi:

"PKK'nin devrimci çizgide ısrarlı olduğu bir evrede toplumda bugünkü türden bir şovenizm cereyanı yaratılmadığı gibi, düzen kamuoyunun hatırı sayılır bir kesimi bile 'siyasal çözüm' tartışmalarını yapmak zorunda kalabiliyordu. Oysa 'siyasal çözüm' çizgisinin biricik strateji haline geldiği bugün düzen cephesinde 'sorun'un varlığı bile ağza alınmıyor. Düzen koro halinde 'terörizm' üzerine dızsız bir kampanya yürütüyor. Devrimin yükselişi karşısında Kürt sorunu konusunda bölünenler, bugünkü reformist uzlaşma platformu karşısında inkarcılıkta birleşiyorlar. Bu çarpıcı olgu da bir kez daha gösteriyor ki, temel toplumsal ya da siyasal bir sorunda nispi kazanımlar bile ancak devrimde ısrarın yan ürünleri olarak elde edilebiliyorlar."

Ne yazık ki, küçük-burjuva devrimciliği tarafından devrimci mücadelede ısrar, daha çok silahlı propaganda ve bireysel şiddete dayalı eylemler olarak algılanıyor. Toplumun çeşitli kesimlerinin tepkisini çekebilecek siyasal gelişmelerin ardından kitleleri harekete geçirme olanağı varken ve bunun zorlanması gerekirken, otobüs yakma, molotof kokteyli atma gibi eylemlere yönelerek bu tür eylemlerle propaganda yapma yolu tercih ediliyor. Böylece bir tarafta "siyasal çözüm"e endekslenmiş bir reformizm, diğer tarafta kitle-dışı bir şiddet, küçük-burjuva devrimciliğini "devrimci çözüm"den giderek daha çok uzaklaştırıyor. Bu bir sonuçsuz çıkmaz yoldur.

Bireysel şiddet, hele de hedefleri doğru seçilmemişse, her zaman sermayenin elinde bir karşı-silaha dönüşme potansiyeli taşımaktadır. Bireysel şiddetin meşruluğu bile ancak kitle hareketi sayesinde yaratılabilir. Kitle şiddeti ise kendi meşruluğunu yaratabilen bir özelliğe sahiptir. Komünistler her zaman kitle şiddetinden yanadır ve bunu doğru hedeflere yönlendirmeye çaba gösterirler.

Devletin oyunlarını bozmak mümkündür, bunun olanakları fazlasıyla vardır

Son eylemleri bir fırsat olarak değerlendirmeye çalışan sermaye devleti, yeni bir saldırı döneminin başladığını gösteren hazırlıklar içindedir. Diğer taraftan Kürt ulusal hareketinin geldiği yol ayrımı artık bir netleşmeyi dayatmaktadır. Hem "siyasal çözüm"de hem de devrimci mücadelede durabilmek giderek imkansızlaşmaktadır.

Önümüzdeki günlerde, bu süreç devrimci hareket

tarafından doğru değerlendirilmezse, sonuç düzenin kazanımlarının ağırlıkta olduğu kayıp bir yıl olacaktır. Tersinden, doğru bir devrimci hat izlenirse, önümüzdeki süreç yepyeni bir başlangıç olacaktır. Özellikle Kürt halkının geçtiğimiz haftalarda gerçekleştirdiği eylemler, bu potansiyelin fazlasıyla olduğunu göstermiştir.

Mart-Mayıs sürecinin ilk adımı olarak gündeme gelecek olan Newroz, Kürt halkının özgürlük mücadelesini toplumsal muhalefetin diğer dinamikleri ile birleştirmenin bir olanağıdır. Bu olanağın ne ölçüde kullanılacağını göreceğünlerin içindeyiz. Kürt halkının özgürlük mücadelesinin önündeki engel, sömürgeci sermaye devleti ve onun arkasındaki emperyalist egemenliktir. Newroz'u bu yönüyle, devletin toplumsal muhalefeti abluka altına almasına karşı bir olanak ve sınıf hareketi ile politik düzeyde birleşmenin bir olanağı olarak değerlendirmek gereklidir.

İçinden geçtiğimiz seçim süreci bu açıdan bir başka olanaktır. Yaşadığımız toplumsal sorunların, sömürü ve zulmün temel kaynağı olan emperyalizmi teşhir etmek, sermayenin egemenliğinin arkasındaki gücü görmek temel önemdedir. Seçimlerde bağımsız sınıf tutumu ile İMF politikalarına, emperyalist saldırganlığa ve devlet terörüne karşı çıkan komünistlerin devrimci platformunu aktif olarak desteklemek, işçi-emekçi kitlelerin bugünkü tek seçeneğidir.

Bahar sürecini yoğun bir devlet terörü ile karşılayan sermayenin ablukası karşısında 1 Mayıs hazırlıklarını seçim, Newroz ve kamu TİS'lerine dönük çalışma ile birleştirmek ve işçi-emekçi kitleler içinde emperyalizmin saldırılarını ve yarattığı yıkımı teşhir ederek, örgütlenmeye ve mücadeleye dönüştürmek, bugün yakalamamız gereken ana halka olmalıdır.

Sermaye devletinin ablukasını parçalayacağız!

Newroz isyan olmalı bu topraklarda!

Yıllar önce demirci Kawa'nın zalim kral Dehak'ı çekiçe öldürdükten sonra halkına haber vermek için yaktığı ateştir Newroz. Newroz başkaldırının, isyanın ateşidir. Bir halkın zalim yöneticisine başkaldırısının ve özgürleşmesinin ateşi... Ama Dehak'ın ölümüyle zalimler tükenmedi, modern Dehak'lar oluştu ve bu sömürü ve baskı düzeni varoldukça da tükenmeyeceği açık. Doğallığında bu zalimlerin karşısına dikilecek yeni Kawa'lar da ortaya çıktı, yeni isyanlar gelişti. Çünkü zulmün olduğu her yerde yükselir başkaldırı ve isyan çılgınlıkları. Bu çılgınlıklar ateş olur, kör karanlıkları yakar, aydınlatır.

Newroz ateşi yıllardır 21 Mart'ta tutuşturuyor alanları ve geceyi. '90'lara kadar Newroz kutlamaları daha çok bir bayram havasında kutlanıyordu. Ama '91 Serhıldan çıkışından sonra Newroz'un havası değişti. Newroz devrimci çizgisini almaya, Newroz ateşi isyan ateşi olmaya başladı. Newroz isyanın adı olmaya başlayınca, doğal olarak sermaye devletini buldu karşısında. Ama yine de her türlü baskıya ve zulme karşı inadına alanlara taşıtı Newroz, inadına yakıldı Newroz ateşi. Ve tutuşturarak karanlıkları Kürt ulusal mücadelesini daha çok aydınlatmaya devam etti.

Sonunda devrimci Newroz kutlamalarını baskıyla ve terörle ortadan kaldıramayacağını anlayan sermaye devleti kirli oyunlarını soktu devreye. Devrimci "Newroz"u uysallaştırmak için, "Türklerin

Ergenekon'dan çıkışları", "bahar bayramı" gibi safsatalarla "Nevruz"u soktu gündeme. Yüzyılların "Newroz"unu "Nevruz" yapma çalışmalarına başladı büyük bir hızla. Özellikle son yıllarda bu yolda yoğun bir çaba harcanıyor. Genelgeler yayınlanarak, metropollerde salon toplantıları ve mitingler düzenlenerek Newroz'un devrimci içeriği boşaltılmaya, yozlaştırılmaya çalışılıyor. Hatta daha da ileri gidilerek Ortadoğu halklarının isyan sembolü olan Newroz sömürgeci devletin geleneksel bayramı bile ilan edilebiliyor.

Fakat oyunları tutmuyor, tutmayacak! Bayrağı Kawa'dan devralan Kürt halkı, devrimci Newroz'un

ehlileştirilmesine dün izin vermediği gibi bugün de izin vermeyecek. Tersine, bu kez isyan ateşini daha güçlü yakacak. Sermaye devletin ise ehlileştiremeyeceği bir Newroz'a tahammül edemeyeceği açıktır. Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin önderi Abdullah Öcalan'ın tutsak alınmasıyla daha da tırmandırılan şovenizm histerisinden aldığı güçle faşist sermaye devleti baskı ve terörünü daha da yoğunlaştırmış bulunuyor. Newroz'da da Kürt halkı üzerine bombasıyla, tankıyla, panzeriyle ve askeriyle terör estirmeye çalışacak. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, 12 Mart Gazi direnişinin yıldönümü, 16 Mart katliamı anmalarında gösterdiği tutumu, 21 Mart Newroz eylemliliklerinde ve 1 Mayıs'ta da devam ettireceğini açıklayan faşist sermaye devleti, bu kanlı saldırılarını meşrulaştırmak için oluşturduğu şoven dalgayı medya aracılığıyla günden güne büyütüyor.

Ama görülen o ki, ne sermayenin uygulayacağı terör, ne sadık uşağı medya aracılığıyla savurduğu tehditler, ne de tırmandırdığı şovenist histeri kampanyaları devrimci Newroz'u alanlardan koparmayı, Newroz ateşini söndürmeyi başarabilecektir. Bu yıl da her zamankinden daha kitlesel olarak alanlara çıkmalı, demirci Kawa'dan aldığımız ateşle çıktığımız alanları tutuşturmalı, Newroz'u isyan, isyanı zafer yapmalıyız.

Devrimci baharı Newroz ateşiyle tutuşturmak için alanlara!

İsyan ateşini körükleyelim!

Bir kral vardır, 2600 yıl önce tanrılaşmak isteyen. Med halkını Fırat'la Dicle arasına hapseden, Dehak denen bir yılan ve her gün bir kız, bir erkek iki gencin beyniyle yaşayan insan suretli bir canavar.

Efsaneye göre, bir gün zalim Dehak'ın iki omuz başında iki yılan başı çıkar, zehirli ve aç. Tez elden ferman çıkarılır Med halkına, yılanlar Dehak'ı zehirlemesin diye her gün iki gencin beyni sunulmalıdır altın tepsi içinde.

Med halkı suskun, korku boydan boya.

Korkunun ecele faydası yok, ama ölümün çaresi var.

Bir Dehak'a bir dağa

Bir Dehak'a bir dağa verilir gençler...

Yıllar sonra, büyük bir ordu olur dağa gönderilenler.

8 çocuğunu zalim Dehak'a sunan Kawa adında bir demirci fırlar öne. Çocuğunu vermeyi reddeder Dehak'a. Ve yeşil, sarı, kırmızı önlüğünü giyip, Ninova'yı yakacak isyan ateşini tutuşturur en yüksek tepede. Ve isyan için bekleyenler alınca işareti, Dehak'ın kalelerini yerle bir ederler. Demirci Kawa demire biçim veren balyozuyla devirir zalimin başını. Havarlar değil, zılgıtlar yükselir Med ülkesinden.

Efsaneye göre bu anlatılanlar İran Kürdistan'ında geçmiştir. Bir halkın zalim yöneticisinden nasıl kurtulup özgürleştiğini anlatan bu efsaneye göre Kawa'nın ateşi yaktığı gün 21 Mart'tı. Ve bu tarih Ortadoğu halklarının çoğu tarafından Newroz bayramı olarak kutlanır.

Yeni bir gün bugün

Bugün Newroz

Eylemin döşeginde, dağların başında

Bedenini yakan

Yasaklı Newroz şafaklarında

Tutuşur Zozan

Dalga dalga savrulur toz

Mezopotamya sabahlarında ısıtır

Demir tavında Newroz

Bugün Newroz.

Ancak Dehak'ın ölümü ile zalimler tükenmedi. Sömürü devam etti. Yeni Dehak'lar türedi ve bunlara karşı yeni Kawalar. O günden bu güne kalan tek şey ise Kawa'nın yaktığı isyan ateşi oldu. İşçi ve emekçilerin yolunu aydınlatan bu ateştir. Bugünün işçi ve emekçi sınıfının modern Dehak'ı da aynıdır. Amansız hastalığı ekonomik ve siyasi krizdir. Yaşayabilmesi için işçi ve emekçilerin daha yoğun sömürülmesi, açlığa ve sefale itilmesi gerekmektedir.

Bugün Kawa'nın yaktığı isyan ateşini canlandırmak ve yaymak özel bir önem taşımaktadır. Sermayenin faşist diktatörlüğü gün geçmiyor ki fabrikada işçiye, alanda kamu emekçisine, okulda öğrenciye saldırmassın. Hem ne çabuk unuttuk Gazi'yi? Daha bundan dört yıl önce 23 yiğit insan katledilmedi mi?

Kawa'nın çekici Gazi'de emekçi halkın elindeydi. Direnişçiler barikatlarda yaktıkları ateşle bize yol gösterdiler. Bu ateş, kan emicileri yakıp yok edecek isyan etesidir. Kurtuluşun ve özgürlüğün anahtarıdır. Kapitalizm işçilerin ve emekçilerin mezarı

üstünde yükselmektedir. Kapitalizmin diyeti işçi ve emekçilerin kanıdır. İşçi ve emekçiler sıra neferlerini daha nereye kadar feda edecekler? Artık Kawa olma zamanıdır. Kawa gibi kuşanıp silahını, ezmeli Dehak'ın kafasını.

Burjuvazinin borazanları yine çılmaya başladı. Diyorlar ki: "Newroz hepimizin bayramıdır". Hayır! Biz kan emici katillerle kardeş değiliz ve barış içinde yaşamaya da niyetimiz yok. Günü geldiğinde de bu eli kanlı katillerin kafasını ezmekte en az Kawa kadar kararlıyız. Newroz başkaldırıdır ve bizimidir.

Emeğin sömürüsüyle ayakta kalabilen modern Dehak ancak işçi sınıfının devrimci eylemliliği ve örgütlülüğü ile yok edilebilir. Bugünün Kawa'ları yarının işçi ve emekçi sınıfının yiğit evlatlarıdır.

Biz emekçiler, isyan ateşini körüklemeli ve proletaryanın devrimci eylemliliğini örgütleyerek Dehak'ların üzerine yürümeliyiz. Bugün fabrikalarda, işyerlerinde başlatılacak olan direnişler, kurulacak olan barikatlar ve kazanılacak her mevzi, bize kapitalist düzenin sonunu haber verecek Newroz ateşi olacaktır. Ateşi çoğaltmak ve geleceği kazanmak ellerimizde.

Ötsün diye kendi yuvasında kuş

Açsın diye kendi dalında çiçek

Gördüler ki yepyeni ateşler gerek

Ateş olup yanmaktaysa bütün gerçek

Yanarken türkü söyleyen canlar gerek

Ateşi, kanıyla tutuşturanlar gerek.

Kayseri'den bir Kızıl Bayrak okuru

Sermaye hükümeti ile sendikal ihanet çetesi kolkola

Kamu işçileri sözleşmesine sahip çıkmalıdır!

Bayram Meral ve Şemsi Denizer başta olmak üzere sendikal ihanet çetesinin birçok üyesi,sözde hükümeti uyararak “işçi sınıfının gücünü göstermek”ten, eylem yapmaktan sözediyorlar. Bu tutumlarını hükümeti sağduyuya ve sorumluluğa davet eden uzlaşmacı bir üslupla da ustaca birleştiriyorlar. Giderek önplana çıkan seçim gündemi ve hükümet cephesinden sergilenen anlamlı suskunluk, sendikal ihanet çetesine geniş bir hareket alanı da sağlıyor.

faýdalanmaktır. Zira seçimler sonrasının sermaye açısından işçi sınıfı ve emekçilere dönük yeni bir saldırı dönemi olacağı herkesin bildiği bir gerçektir. İşçi sınıfı ve emekçilere saldırı niteliği taşıyan bir dizi yasal düzenlemenin rahatça yapılabilmesi, özelleştirmeler başta olmak üzere saldırı politikalarının hayata geçirilebilmesi için sınıf saflarında yaşanacak bir yenilgi ruhhalinin, “satılmışlık” duygusunun ve gelecekteki güvensizliğin sermaye açısından hayli önemi vardır.

Sermayenin TİS'leri sürüncemede bırakmak yoluyla nasıl bir saldırının zeminini döşemeye çalıştığının açık bir göstergesi, TİSK'in bu konuda açıkladığı görüşlerdir. TİSK'in aylık yayın organı “İşveren”de yazılanlara göre, TİSK'in kamu sözleşmelerinden beklentileri kabaca şunlar:

- * Seyyane ücret zammı uygulamasının bütünüyle kaldırılması,
- * Yapılacak ücret zamlarında enflasyonun değil, ilgili kuruluşların ekonomik durumunun dikkate alınması,
- * Bağıtlanacak TİS'lerin verimliliğe dayalı bir istihdam politikasının uygulanmasını ve istihdamın rasyonalizasyonunu kolaylaştırması,
- * Kamu TİS'lerinin ilgili kuruluşların rekabetçi ortamda çalışmasını kolaylaştıracak hükümleri içermesi, özelleştirmeye engel teşkil etmemesi, aksine kolaylaştırması.

Bu maddelerden açıkça görüldüğü gibi, sermaye kendi cephesinden ileriye düşünüyor. Özelleştirmenin, tensikatların, ücretleri daha da aşağı çekmenin hesap ve hazırlıklarını yapıyor. TİS'lere ilişkin beklentilerini de ona göre formüle ediyor.

Sendika bürokratlarının tutumuna gelince. Görüşmeler başlarken taleplerin düzeyini bir parça yüksek tutmuş olmaları, işçi tabanına karşı görüntüyü kurtarma, gelişebilecek bir taban basınına dengeleme çabalarından başka bir anlam ifade etmiyor. Zorlayıcı düzeyde bir taban basıncı oluşmadığını sezdikleri ölçüde daha fazla “fedakarlık” yapmaya, hükümetin açıkladığı rakamlara yaklaşmaya başladılar. Sonuçta geline yerde ESK'da hükümetle birlikte kararlaştırılan ücret artış düzeyini tutturmuş durumdalar. Onları şu an TİS'i açıktan satmaktan alıkoyan, yine de sınıfın buna tepkisinin ne olacağını tam olarak kestirememiş olmalarıdır. Geçen yıl yaşanan ve sendikal ihanet çetelerine güçlü bir darbe anlamına gelen Türk-Metal örneği, öğretici bir ders olarak hala akıllarındadır.

Bu nedenle, uzatılan sözleşme süreci sayesinde zaman kazanarak sınıfın nabzını ölçmeye, olası bir tepkinin düzeyini kestirmeye çalışıyorlar. Sanki tabanın sesini dinlemeye yönelikmiş gibi tanıtilen “bölgesel

salon toplantıları” da sendikal ihanet çetesinin bu amaçlarıyla uyumlu bir icraattır. Salon toplantıları sayesinde hem taban tepkisinin düzeyi hakkında fikir edinecekler, hem boş durmuyor görünecekler, hem de olası tepki dinamiklerini ayırıştırma olanağı bulacaklar.

Bayram Meral ve Şemsi Denizer başta olmak üzere sendikal ihanet çetesinin birçok üyesi,sözde hükümeti uyararak “işçi sınıfının gücünü göstermek”ten, eylem yapmaktan sözediyorlar. Bu tutumlarını hükümeti sağduyuya ve sorumluluğa davet eden uzlaşmacı bir üslupla da ustaca birleştiriyorlar. Giderek önplana çıkan seçim gündemi ve hükümet cephesinden sergilenen anlamlı suskunluk, sendikal ihanet çetesine geniş bir hareket alanı da sağlıyor.

Kamu TİS'leri sürecinin bugünkü aşamasında hem hükümet ve hem de hain sendikacılar kendi politikalarını kolaylıkla yaşama geçirebiliyor, sözleşme sürecini giderek gelecekte daha genel bir saldırının zemini olarak değerlendirme noktasında küçümsenmeyecek bir mesafe kaydediyorlar.

Sermayenin saldırıları ile sendikal ihanetin böylesi iç içe geçtiği bir durumda işçi sınıfını sıkı cenderenin çok daha güçlü olduğu açıktır. Kamu işçilerinin kendilerini doğrudan ilgilendiren TİS sürecine karşı daha aktif bir tutum almaları, sözleşme satılsa bile bundan sonraki süreç için işçi sınıfı hareketine çok şey kazandıracaktır.

İşçi sınıfının son iki yıldır uğradığı hiçbir kaybın, en önemlisi de eşel-mobil sisteminin herhangi bir şekilde masaya bile getirilmediği, düzenin bekâsı için gerekli “fedakarlıklar”ın bütünüyle sınıfın sırtına yüklendiği, tensikatları ve özelleştirmeyi meşrulaştıracak maddelerin sokuşturulduğu bir kanı TİS'i yalnızca iki yıllık ekonomik-sosyal kayıplarla sınırlı sonuçlara yol açmaz. Kamu işçilerinin böyle bir TİS'e mahkum edilmeleri, daha şimdiden birçok saldırıya karşı savunmasız kalmaları demektir. Sermayenin planladığı, sendikal ihanet çetesinin de başrolünde oynadığı oyun budur.

Kamu işçileri sözleşmeye sahip çıkmalı, sınıf düşmanlarının köpeksiz köyde değneksiz dolaşmasına izin vermemelidir. İşyeri komitelerinde, TİS komitelerinde örgütlenmeli, eylemli bir müdahale sürecinin önünü açmalıdırlar.

Kamu kesiminde çalışan yaklaşık 500 bin işçiyi kapsayan TİS “görüşmeleri” devam ediyor. Şubat başından bu yana birçok görüşme yapılmış olmasına ve karşılıklı teklifler arasında önemli bir fark kalmamasına rağmen sözleşme bir türlü imzalanmıyor.

Görünen o ki, sözleşmenin sürüncemede kalması hem sermaye hükümetinin hem de uşaklıkta ondan aşağı kalmayan sendikal ihanet çetesinin işine geliyor. İşlerine geldiği için de “görüşmeler sürüyor” perdesinin ardına birlikte saklanıyor, işçi sınıfının TİS'le ilgili beklentilerini zamana yaymaya, böylece bir bıkkınlık ve ilgisizlik yaratmaya çalışıyorlar. Kendilerine uygun bir hava bulduklarında ise sözleşmeye son noktayı koyacaklar.

Sözleşme görüşmelerinin “sürüyor” olması, tıpkı “İMF'ye söz verdik, daha fazlasını veremeyiz” bahanesi gibi bir yalandan ibaret. Hükümetin ve sendikal ihanet çetesinin açıkladığı rakamlar da bu yalanın parçası. Kendi aralarında sürdürdükleri göstermelik “didişme” ve sendika bürokratlarının “tehditkar” çıkışları bir yana, taraflar arasında aslında hiçbir gerçek anlaşmazlık yok. Gerçek anlaşma 8 Şubat'ta ESK'da sağlandı. Yani kamu işçileri daha sözleşme görüşmeleri bile başlamadan ESK'da satıldılar. Türk-İş'in ilk teklifi %45 artı seyyane 50 milyondur. Her “görüşme” sonrasında yapılan “fedakarlıklar”la şimdi %30 artı 20 milyona inilmiş bulunuyor. Hükümetin gözden çıkardığı artış miktarı da zaten aşağı yukarı bu kadardı. Buna rağmen hükümetin bir sıkışmışlık görüntüsü vererek sözleşmeyi imzalamamasının gerisinde, sermayenin çıkarları doğrultusunda daha farklı ve uzun vadeli hesaplar var.

Başbakan Ecevit yaratılan bu görüntüyü seçime kadar devam ettirilecek oyalama taktığının bir parçası olarak kullanmak istemektedir. Bu nedenle hükümet, artık iyiden iyiye öne çıkmış seçim gündeminin basıncını da ekleyerek, muhtemelen seçimden önceki günlere kadar sözleşmeye imza atmayacaktır. Amaç, bir “satış sözleşmesi”nin işçi sınıfı saflarında yaratacağı moral yıkımı olabildiğince derinleştirmek ve bundan seçim sonrası yeni saldırılar için

Ceyhan işçisi kararlı

Ceyhan belediye işçilerinin TİS görüşmeleri 1 Mart'tan itibaren başladı. Taban beş milyon, yüzde yüz ücret zammı artı kıdem tazminatını içeren sözleşme taslağı sendika tarafından işçilere sunuldu. Ayrıca, toplu sözleşmeyi iki yıllık yapmak istediklerini de bildirmiş bulunuyorlar.

Sil baştan yeniden ekonomik mücadeleye soyunan Ceyhan belediye işçilerinde, sözleşme sürecindeki diğer işçilerden gözle görünen bir fark var. Bu fark, geçen yılki grev sürecinde edindikleri tecrübelerden kaynaklanıyor. Belediye başkanı ile ilk görüşmeden hemen sonra, sendika şube başkanı ile oturup tartışmaları bunun somut örneğidir. Grevden sonra geriye dönük haklarını almak için hiçbir hareketlilik göstermeyen sendikaya, “kabahat sizde değil bizde, çünkü geçen yılki grevden sonra sendika üzerindeki inisiyatifimizi gevşettik, siz de rehavete kapılarak hareket etmediniz. Dolayısıyla bunun sorumlusu biziz” diyerek, bundan sonra inisiyatiflerinde ufacak bir boşluk olmayacağını belirten işçiler, şimdiden birlikteliklerini oluşturmaktadırlar.

Ceyhan belediye işçilerini kaygılandıran bir başka konu da, toplu sözleşmelerinin seçim dönemine denk gelmesi. Bunun kendi üzerlerinde politik oyunlara vesile olabileceğini düşünüyorlar. Ama, gidecek olanla yeni seçilecek başkan kim olursa olsun, sermaye iktidarının uşaklığını yapacağı bilinci ile hareket edip, oynanacak oyunları sınıfa karşı sınıf tavrıyla boşa çıkartacaklarını belirtmekten de geri durmuyorlar.

Kuşkusuz, sadece Ceyhan belediye işçilerinin değil, tüm işçi-emekçilerin, sermaye iktidarı sürdüğü müddetçe giden/gelen belediye başkanlarının, hükümetlerin sermaye sınıfının çıkarları doğrultusunda hareket ettiğini/edeceğini bilmeleri gerekiyor. Burjuva iktidarlarının tüm yönetici ve bürokrat asalakları, işçi sınıfının sırtından servetlerini katlamaktadırlar.

Daha dün Ceyhan belediye işçisi otuzar milyon aylık alırken yerel televizyona çıkıp, “bir gecede içki masasına kırk milyon hesap ödüyorum” diyerek, işçiyle alay eden bunlardır. Grev sürecinde depremi bahane ederek, Ceyhan belediye işçileri ile emekçi halkı birbirine düşürmeye kalkan da bu aynı asalaklardır.

Bunları bir kez daha yaşamamak gerekiyor. Burjuva partilerin ve propagandalarının karşısına, “Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm” şiarı ile ve örgütlü bir güçle çıkmak gerekiyor. Patronlar sınıfı güçlü, çünkü her düzeyde örgütlüler. Toplumu da bu örgütlülükleri sayesinde yönetiyorlar. İşçi sınıfı da güç olmak için birleşmeli, her düzeyde örgütlenmeli ve özellikle de devrimci partisinde kenetlenerek iktidara talip olmalıdır.

İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!
Kızıl Bayrak/Adana

Ceyhan Belediye işçileri ve sendika şube başkanı Seyit Akkuş ile röportaj:

Kızıl Bayrak: *CHP delegesi olduğunuz, yaklaşan genel ve yerel seçimlerde CHP'nin direktifleri doğrultusunda hareket edip, ANAP'tan aday olan eski başkana karşı liste görüşmelerini koz olarak kullanacağınız söyleniyor doğru mu?*

Seyit Akkuş: Kesinlikle CHP doğrultusunda hareket etmeyip sınıf çıkarları doğrultusunda hareket edeceğimizi, hissi davranmayacağımızı, geçen yılki grev sürecinden Kızıl Bayrak olarak iyi bilmelisiniz, bizi tanıyorsunuz.

Kızıl Bayrak: *Mutlaka tanıyoruz iyi niyetinizde kuşkunuz yok. Lakin iyi niyet sınıfın mücadelesini belirlemez. Hareketlilik konusunda tasarılarınızı net bir şekilde belirtir misiniz?*

Seyit Akkuş: Sendika olarak ancak ekonomik taleplerle hareket etmek zorundayız. Biz bunu söylerken şöyle bir soru yöneltebilirsiniz, sendika nedir diye sorduğunuzda, biz şunu da net bir şekilde biliyor ve söylüyoruz. Sendika işçinin ekonomik, demokratik, siyasal bir mevzisi ama sınıfın bilinçsizliği bizleri ister istemez ekonomik mücadeleye zorluyor. Bunun siz Kızıl Bayrak da bilincindesiniz. Yalnız şunu da belirtiyim, bugün güçlü bir ekonomik mücadele yarın siyasal bir mücadeleyi doğuracaktır.

Kızıl Bayrak: *TİS görüşmelerine başladınız mı?*

Seyit Akkuş: Gelen taslak üzerine genel bir görüşme yapıldı, somut bir sonuç henüz ortada yok. Somut olarak söyleyeceğimiz, içeride bulunan bir buçuk maaşın kesinlikle ödeneceğidir.

Kızıl Bayrak: *Geriye dönük haklar konusunda ne düşünüyorsunuz, ne gibi bir hareketliliğe yöneleceksiniz?*

Seyit Akkuş: Alacağımız olan elbiseleri kısa bir zaman içerisinde alacağız, parayı ise protokol altına aldık, onu da almaya çalışacağız.

Kızıl Bayrak: *Arkadaşlar sendika şube başkanının konuşmalarını dinlediniz, sendikaya üye işçiler olarak değerlendirmelerinizi alabilir miyiz?*

1. İşçi: İşçilerin birlik-beraberliğini şu an için bozucu hareketlerden kaçınalım, sınıf tavrı ile hareket ettiğimiz takdirde süreç içerisinde herşey ortaya çıkacak. Şu an somut bir durum yok, bir gelişme yok, oluşumlar ortaya çıktığında net bir şekilde konuşacağımız an gelecektir.

2. İşçi: Arkadaşımın söylediklerine katılıyorum. Bizim için ABC sorun değil sınıfın çıkarları önemlidir. Şu an TİS görüşmeleri yeni başladı ama bir şey de anlamıyorum doğrusu. Her yıl sözleşmeyi yap, geriye dönük alacaklarımızı almadan koy bir kenara diğer sözleşmeyi imzalamaya yönel, olacak şey mi? Bu sendikanın işlevsizliği değil midir sizce, ne yaptınız, ne tür eylemliliğe yöneldiniz de biz işçiler peşinizden gelmedik?

Seyit Akkuş: Direnmedik mi, hareket etmedik mi, grev dediniz greve gitmedik mi?

2. İşçi: Direndik, greve gittik, ama nasıl gittik, ne kazandık? 25 yıllık işçiyim, 25 yıldır sözleşmelere girip-çıkıyoruz, kuşkusuz sisteme yönelmediğimiz müddetçe daha çok sözleşmelere gideceğiz, ama ekonomik boyutta ne kazandık? Tamam aylık ücretlerimiz arttı, fakat 1 yıllık farklarımız malesef hala içeride. Bunları almak için ne yaptınız, nasıl bir hareketlilik gösterdiniz? Tabii hiç. Sizleri hareket ettirmek için sendikayı basmamız mı lazım? Aslında biz, sendikayı harekete geçirmek için, işçilerin inisiyatifinin olması gerektiğinin bilincindeyiz. Geçen yılki TİS görüşmeleri sürecinde yaptığımız gibi. Yani bir şekilde hareket edip, gerek içerideki alacaklarımızı alarak, gerekse toplu sözleşmelerimizi en güzel bir şekilde, sınıfsal çıkarlarımız doğrultusunda halletmemiz lazım. Şunu da belirtmekte fayda var, Ankara merkezden gelen hiç bir sendikacıya konuşma hakkı tanımayacağız.

Görüşme sırasında sendikada olmayan, Kızıl Bayrak okuru bir işçinin konuya ilişkin düşüncelerini de evinin önünde aldık:

-Ben soru-cevap bir röportaja girmeyeceğim. Söylemek istediğim şu; İşçi başı içeride 700'er milyon alacağımız var. Bunun yanı sıra bir de sosyal haklardan gelen elbise alacağımız var. Sendika tutturmuş illa elbise alacağımızı alacağız diye. Ya paramız? Paramızı nasıl alacağız? Sendika bu konuda bir açıklama yapmadığı gibi hareketlilik gibi bir çabaya girmiyor. Parasız elbiseyi ne yapalım? Şunu açıkça söylüyorum, işçi arkadaşlarla birebir görüşmelerimizde, sendikaya toplu bir şekilde gidip inisiyatifimizi net bir şekilde ortaya koyup sendikayı bizler yönlendirelim diye anlatımlarım oluyor ve bunun hazırlığı içerisindeyiz. Bir kez de Kızıl Bayrak aracılığıyla belirtiyorum. Sendikamıza güveniyoruz. Sendika yürüdüğü müddetçe sendikanın arkasında desteğiz. Hareket etmediği takdirde de geçen yılki tecrübemize dayanarak hareket ettirmesini çok iyi biliriz.

**Yaşasın sınıf sendikacılığı!
İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!**

Adana/Kızıl Bayrak

Aymasan işçileri kararlı; “Direne direne kazanacağız !”

Aymasan A.Ş. de direnişteki bir işçi ile röportaj

Kızıl Bayrak: İş yeriniz sendikal örgütlülüğe ne zaman geçti? Bu döneme ait biraz bilgi verebilir misiniz?

Direnışçi işçi: Aymasan'da Deri-İş genel merkezine bağılı olarak örgütlendik. 1997 sonunda da toplu sözleşmelere başladık.

Kızıl Bayrak: Toplam kaç arkadaş sendikaya üyeydi?

Direnışçi işçi: İlk toplu sözleşme zamanında 432 işçi vardı. Şefler, ustabaşlar hariç tüm işçi arkadaşlar sendikaya üyeydi.

Kızıl Bayrak: Toplu sözleşme döneminden sonra patronun ne gibi saldırıları oldu, gerek sendikayı tasfiyeye gerek üye işçilere yönelik?

Direnışçi işçi: Toplu sözleşme sonrası işveren işlerin açıldığını söyleyerek 200'e yakın yeni işçi aldı ve 4 tane bant kurarak işçi sayısını çoğalttı. Ama kısa bir zaman sonrası ise dünyadaki sözde global krizi bahane ederek '97 Temmuz'undan sonra işe giren işçileri çıkaracağını söyledi. Sendikanın bu tensikat girişimine karşı tutumu ise tensikatları durdurmak için ilk önce ücretli daha sonra yarı ücretli olarak iki aylık izin kullanılmasını teklif etti. İşveren bunu kabul etti. İzinler bittikten sonra işe işveren krizin halen geçerli olduğunu, etkisini sürdürdüğünü ileri sürerek kesinlikle tensikat yapılması gerektiğini söyledi. Ve '98 sonrası işe giren tüm işçilerin işine son verdi.

Kızıl Bayrak: '98 sonrası iş başı yapanların işine son verildiğinde sendikanın ve işçilerin tavrı ne oldu? Herhangi bir direniş vs. oldu mu?

Direnışçi işçi: Bu tensikat gündeme geldiğinde bizler bunun sendikayı tasfiyeye yönelik olduğunu ileri sürmüştük, yani anlamıştık. İşverenin yapmış olduğu açıklama ise son derece iğrençti. Sendikaya karşı bir tavrı olmadığını, bunun nedeninin kriz olduğunu söyledi. Yeni işçilerin atılmasını ise sözleşme sonrası işe almış olmasıyla açıkladı.

Kızıl Bayrak: İşverenin ilk önce '97 Temmuzundan sonra işe girenleri çıkaracağını söyleyip daha sonra da '98 den sonra işe girenleri çıkarmasının sebebi neydi sizce?

Direnışçi işçi: Sendikanın işyerine girmesinde etkili çalışma yapanlar '97 Temmuz'undan sonra işe girenlerdi. Asıl hedefi bunlardı. Bu arkadaşların duyarlılığından dolayı planlarının bozulacağını, herhangi bir direnişin olabileceğini gözeterek vazgeçti. Ve '98'den sonra işe aldıklarını çıkarmaya yöneldi.

Kızıl Bayrak: Bu gelişmeler olurken işyeri temsilcileri sınıf adına nasıl bir tavır sergilediler, ne gibi çalışmalar yaptılar, tutumları nasıldı?

Direnışçi işçi: Bu biraz karışık süreç olduğundan ben biraz daha baştan anlatayım. '98'in 7 Kasım'ında 180 kişilik bir tensikat yaşamıştık, yaşanan tensikat öncesi işveren 254 kişilik liste veriyor. Bunun üzerine temsilciler gidip işverenle görüşüyor ve pazarlığa oturuyorlar, yaptıkları pazarlık ise sayıyı 188 kişiye indirmekten ibaretti. Sayıyı belirledikten sonra ve muhtemelen işverenle aralarında anlaşlıktan sonra sendikaya haber veriyorlar. Sendika görüşmeye geldiğinde ise oynanan oyunun farkına varıyor. Ama müdahale şansı pek olmuyor. Çünkü, bizzat temsilciler işçilerin içerisinde sendikaya karşı anti-propaganda yaparak işçileri sendikaya karşı çok iyi

örgütlemişlerdi. Bu kesimin çoğunluğu ise hem kalifiye elemandı, hem de faşist eğilimliydi, yani MHP'liydi. Bu süreçte direnişe geçip, geçmeme tartışmaları yapıldı. Ancak temsilciler bunu engelledi. Şöyle ki, hem işçilere direnelim diyor, hem de dışarıda direnmenin boş olduğunu, işyerine zararlı olduğunu, sendikanın sahip çıkmayacağını anlatıyorlardı. Bunu bir yandan da bizzat işveren yapıyordu. O da sendikanın çalışma koşullarını engellediğini, işçileri kışkırttığını vb. bir yığın propaganda yapıyordu. Zaten temsilciler son süreçlerde işçiler arasında sendikacıların sağcı-solcu ayrımı yaptıklarını, bunların PKK'lı olduklarını, örgütlere para yolladıklarını, iş huzurunu bozdukları tarzında düşünceler yayıyorlardı. Bu da doğal olarak işçileri sendikadan soğutuyordu.

Kızıl Bayrak: Tensikatlara karşı sizlerin ne gibi çalışmaları oldu?

Direnışçi işçi: Bizim yaptığımız çalışmalar sınırlı kaldı. Ancak arkadaşlara tensikatu kabul etmenin doğru olmayacağını, buna karşı çıkılması gerektiğini anlattık, ama engel olamadık.

Kızıl Bayrak: Son yaşanan tensikat nasıl gelişti? Yani direnişe çıkış sebebi ve talepleriniz nelerdi? Şu anda işyerindeki son durum nasıl?

Direnışçi işçi: Şu anki tensikata geliş sürecini kısaca anlatayım. '99 sonrası özellikle temsilcilerin sendikaya karşı çıktıklarını görmeye başladık. Zaten Şubat ayında da bu işin kokusu çıktı. İşveren işçilere yaptığı toplantıda, sendikanın külfetinin fazla olduğunu, aylık 20-30 milyar zarara uğradığını, bu kadar kaybı göze alacak kadar enayi olmadığını vb. şeyler söyledi. Yaklaşık olarak bundan bir buçuk ay önceydi ve 210 işçi istifa etti. Üye olarak 60 işçi kaldı. Bu süreçte biz de ev ev gezerek yeniden üye çalışması yapmaya başladık. 45 işçiyi yeniden üye yaptık. Üye çalışmamız 8 Mart'a kadar sürdü. 7 Mart'ta genel müdür toplantı yapıp, bizlere yönelik olarak, bazı arkadaşlar geçmişte geri getirmeye çalışıyorlar, boşuna uğraşıyorlar, biz onları (sendikayı) buradan kovmak için az uğraşmadık dedi. Bizler de buna muhalefet etmek ve karşı çıkmak zorunda kaldık. Bizler sendikamıza sahip çıkmak zorundaydık. Genel müdür bizlerin işçileri tehdit ederek üye yaptığımızı söyledi. Oysa ki bunları bizzat işveren ve yalaka gruplarının kendileri yapıyor. Son olarak ise bizleri 13. maddeden işten atacıklarını söyleyerek tehdit etti ve üye yaptığımız 45 arkadaş yeniden istifa ettiler. Bizleri de sendikal çalışmalardaki ısrarımız yüzünden işten çıkardılar. 8 Mart'tan itibaren işe geri dönme talebiyle, 7 arkadaş olarak direnişe devam ediyoruz. Hedefimiz sendikayı yeniden işyerinde güçlü hale getirmektir.

Kızıl Bayrak: Son olarak bir isteğiniz ya da mesajınız var mı?

Direnışçi işçi: Bizlerin isteği tüm emek dostlarını duyarlı olmaya çağırıyor ve direnişimize sahip çıkmaya davet ediyoruz. Her türlü desteklerini bekliyoruz.

Kızıl Bayrak: Sohbetiniz için teşekkür ediyorum.

Direnışçi işçi: Ben de ilginiz için teşekkür ediyorum. Yine bekliyorum.

Deri-İş Sendikası Genel Merkezi'nin örgütlü olduğu Aymasan Ayakkabı Fabrikası'nda sendikal faaliyette bulundukları gerekçesiyle 8 Mart'ta işten atılan 8 işçinin direnişi sürüyor. Deri-İş Sendikası 17 Mart Çarşamba günü saat 13:00'de bir basın açıklaması yaptı. Basın açıklamasına Petrol-İş, Harb-İş, Basın-İş, Emekli-Sen, Lastik-İş, Tuzla Deri-İş ve bazı DKÖ'ler katıldı. Bunların yanısıra bölgedeki direnişte olan Tuzla işçileri ile Swisscard işçileri kitlesel olarak katıldılar. Basın açıklaması başlamadan 5-10 dakika önce de Aymasan işçilerinden sendikaya üyeliği sürenler işyerinden çıkışta kortej halinde ve sloganlarla geldiler. Basın açıklamasından önce toplanan 250 civarında bir kitle, açıklama saatini beklerken; “Yaşasın sınıf dayanışması”, “Tuzla-Aymasan omuz omuza”, “Atılan işçiler geri alınsın”, “Birlik, mücadele, zafer”, “Sendika hakkımız söke söke alırız” vb. sloganlarla gösteri yaptı. 13:10'da Deri-İş genel merkezinden Musa Servi kısa bir konuşma ile eylemi başlattı. Yaptığı konuşmada Aymasan işverenin yasa tanımazlığına değinerek, işçilerin üzerindeki oyunlara, tehditlere ve baskılara son verilmesi için işvereni uyardı. İşverenin daha önce de aynı şekilde toplu tensikatlara giriştiğini, sendika hakkında işçilere yalan yanlış bilgi verdiğini söyledi. Daha sonra basın açıklamasını yapmak üzere genel başkan Yener Kaya'ya söz verdi. Y. Kaya yaptığı açıklamada Aymasan fabrikası işverenin 8 işçiyi sendikal faaliyette bulundukları gerekçesiyle işten attığını, daha da atacağını, sendikadan istifa etmeyenlerin ise tehditle istifaya zorlandığını ve birçoğunun da bu yöntemle istifa ettirildiğini söyledi. Aymasan işverenin bu tutumunun kanunsuzluk olduğuna değinerek, sendikanın ve toplu iş sözleşmelerinin anayasal hak olduğunu söyledi. Yener Kaya işverenin sendika düşmanlığına da değinerek, işvereni bu emellerinden vazgeçmesi için uyardı ve dayanışma çağrısı yaparak konuşmasını bitirdi. Emekten yana kuruluşların, DKÖ'lerin baskı ve tehditlere maruz kalan üyelerinin yanında olması ve destekleri sayesinde kazanacaklarını söyledi. Basın açıklamasında en fazla atılan sloganlar şunlardı: “Yaşasın sınıf dayanışması”, “Sendika yoksa üretim de yok”, “İşçi kıyımına son”, “Direne, direne kazanacağız”, “Direnişi kıranın kafasını kırarız!”

Yaklaşık yarım saat süren basın açıklaması Aymasan işyeri önünde yapıldı. Devletin kolluk kuvvetleri fabrika önünde ve etrafında yine sıkı “önlem” almışlardı. Bu “önlem”in neye karşı olduğu çok geçmeden anlaşıldı. Basın açıklamasından sonra Deri-İş genel başkanı ve başkan yardımcısı, mali sekreteri, genel teşkilatlanma ve eğitim sekreterleri ile bazı işçiler gözaltına alındı. Bu gelişme, Süleyman Yeter'in katli ardından, sistemin son dönem yaygınlaşan saldırılarının işçi hareketine ilk-doğrudan yansımalarından biri oldu.

Kızıl Bayrak/ Kartal

Kızıl Bayrak/Kartal

Genel-İş'ten bir işçi anlatıyor: “Özelleştirme yıkımdır, sefalettir, vahşettir ...”

Kızıl Bayrak:
Önümüzde 18 Nisan seçimleri var. Sizce bu seçimler sermayeye krizini aşma gücü sağlayabilecek mi? Seçimler hakkında görüşünüz nedir?

İşçi: Seçimler

sermayenin kendi siyasal yapısını sürdürebilmek, sömürüsünü daha da arttırabilmek, halkın gözünde devletin imajını biraz düzeltebilmek için bir yenilenme projesidir. Krizin kaynağında ekonomik nedenler yatıyor. Globalleşmenin getirmiş olduğu kendi iç burjuvazisinin evrensel burjuvaziyle, onun sermayesiyle bütünleşmesinin sonuçlarıdır. Bütün ülkelerde aynı kriz yaşanıyor. Çünkü artık soğuk savaş bitmiştir deniyor. Artık devletler birbirini yönetmiyor, sermaye uluslararası bir birleşmeye giderek tüm ülkeleri yönetir hale geldi. Bizim bu gelişen süreci çok iyi tahlil etmemiz gerekiyor. Onlar yıllardır bu yeni dünya düzeniyle kafamızı bulandırarak, irademizi teslim alarak bizleri bireyselleştirmek istiyorlar. Oysa bizim kendi sınıf anlayışımız doğrultusunda bir ittifak gerçekleştirmemiz gerekiyor. Yoksa bizi çok daha zor, çok daha tehlikeli bir yaşam bekliyor. İşte gördüğümüz gibi bütün dünyadaki muhalefeti ezme çabası içerisinde oldukları. İspanya'da, Ortadoğu'da, ülkemizde bunun örneklerini görüyoruz.

Kızıl Bayrak: *DİSK genel başkanının DSP'den aday olmasını nasıl karşılıyorsunuz?*

İşçi: DSP'nin diğer partilerden hiçbir farkı yok. Dünyanın hiçbir yerinde göremeyeceğiniz bir durum var ki, o da 50-60 milletvekiliyle bir partinin hükümete gelebilmesidir. Ve bunu sermaye kendi eliyle gerçekleştirdi. Yeni bir imajla halkın karşısına çıkmak, bunu hem seçim malzemesi yapmanın, hem de “sol” bir maske giydirerek gelişen muhalefeti bastırmanın bir taktiği olarak düşündü. Bu oyun ancak ezilen halkların, devrimci ve demokratların muhalefetiyle boşa çıkarılabilir. Ne DSP'nin, ne CHP'nin ne de diğer partilerin yapabilecekleri birşey yoktur. Onlar düzen partileridir. Tarihsel ve toplumsal anlayışları bellidir. Onun için herhangi bir beklenti içine girmek hatadır. Rıdvan Budak tabanın örgütlülüğüne dayanan bir önder değildir. Sınıfsal kültürle, sınıfsal ideoloji ve anlayışla yoğrulmuş biri değildir. Sırtını sermayeye dayayan, sermayenin getirdiği bir adamdır. Sendikalarda belli bir yere gelenler, buraları bir basamak olarak kullanma, parlamentoya girerek kendi tabanını sisteme çekme görevini üstlenmişlerdir. Anlaşılan bu seçimlerde Budak'a da aynı görev verilmiştir.

Kızıl Bayrak: *İMF'nin direktifleri doğrultusunda sermayenin sözcülüğüne soyunan ESK, işçi sınıfı ve emekçilerin aleyhine bir saldırı ve sosyal yıkım paketi hazırladı. Bunlar arasında temel bir yer tutan ve sermaye için vazgeçilmez önem taşıyan ise özelleştirmelerdir. Özelleştirmeler işçi sınıfı için ne anlam taşıyor?*

İşçi: Özelleştirmeler genelde, düzenin sermayeye ucuz iş-gücü yaratabilmek için uygulamış olduğu bir metottur. İşçinin örgütlülüğünü ortadan kaldırıp iyice yalnızlaştıracak, çaresizleştirecek, cılızlaştıracak ve öyle sunacaklar sermayeye. Bu işçi sınıfı için çok tehlikeli bir durum. İşçi ve emekçileri sermayeye tümüyle teslim etmek, üzerindeki tahakkümü artırmak için uygulanıyor. İşçi-emekçi için ne teknolojiye ne de

Bu, sınıf dayanışmasının bir toplumsal ve siyasal anlayış haline dönüştürülememesinden kaynaklanıyor. Onun için de, direnişler ne kadar canlı, ne kadar örgütlü olursa olsun sistem karşısında zayıf kalıyor ve bir türlü kazanımla sonuçlandırılmıyor. Burada işçi-emekçilerin üzerlerine düşen görev, aynı sermayenin yaptığı gibi, bunu küreselleştirmek, ...

fazla faydalanma olanağı doğuyor, ne de yaşam standartları değişiyor. Ama öyle propaganda ediyorlar. Gördüğümüz kadarıyla bütün ülkelerde özelleştirme yıkımdır, sefalettir, vahşettir.

Kızıl Bayrak: *18 Nisan seçimlerinden sonra yoğun zamlar eşliğinde bir saldırı hazırlığı yapıyor. SSK'nın tasfiyesine, emeklilik yaşının yükseltilmesine çalışılıyor. Bu saldırılar karşısında işçi sınıfının nasıl bir duruş sergilemesi gerekiyor?*

İşçi: Seçimlerden sonra ülkeyi büyük bir develüasyon bekliyor. 30 yıldır bu enflasyonla, bu zamlarla yaşayan bir örnek ulus yoktur ama ne gariptir ki, bu ülkede bu hayat standartlarıyla yaşama alışkanlığı edinildi. Türkiye'de işçi sınıfının örgütlü bir yapısı yok. DKÖ'lerin de partilerden bir farkı kalmadı. 12 Eylül'ün getirmiş olduğu o faşizan yasalarla, yukarıdan atamalarla getirilmiş insanlar tarafından yönetiliyor. Sisteme/devlete bir şekilde bağımlı sendika yöneticileri, “hukukçu, aydın” vs.'dir. Gerçekten işçi sınıfı içerisinde gelmiş, sınıf bilinciyle yoğrulmuş insanlar değildir. Bu nedenle işçi sınıfı örgütlü yapıdan, örgütlü mücadeleden yoksun, çaresiz ve aciz kalmıştır. Yeniden bir yapılanmanın projesi gerekiyor. Bu da devrimcilerin ve demokratların mücadelelerine bağlıdır. İşte konfederasyonların da, başkanlarının da durumu belli. DİSK'in durumu belli. Bireysel çıkışlar ise devlet tarafından bastırılmış, toplumsal tabandan soyutlanmış ve yalnızlaştırılmışlardır. Bundan dolayı sermaye daha özgür hareket edebilme olanağını bulmuştur.

Kızıl Bayrak: *Malaşlar Kibrit Fabrikası'nda Ağustos'ta başlayan TİS görüşmeleri 23 Şubat'ta grevle sonuçlandı. Tuzla Deri işçilerinin yine öyle. Bu mevzi direniş ve grevlerin ortaklaştırılmasının önündeki engeller nelerdir?*

İşçi: İstanbul'daki grev İzmir'deki işçileri pek fazla ilgilendirmiyor. Sanki sadece oranın bir sorunu, bir çelişkisiymiş gibi. Bu, sınıf dayanışmasının bir toplumsal ve siyasal anlayış haline dönüştürülememesinden kaynaklanıyor. Onun için de, direnişler ne kadar canlı, ne kadar örgütlü olursa olsun sistem karşısında zayıf kalıyor ve bir türlü kazanımla

sonuçlandırılmıyor. Burada işçi-emekçilerin üzerlerine düşen görev, aynı sermayenin yaptığı gibi, bunu küreselleştirmek, ülkenin bütün sathına yaymak için uğraşmaktır. Bunun dışında istenilen sonuca ulaşmak mümkün değildir.

Kızıl Bayrak: *A. Öcalan'ın İtalya sürecinden bu yana*

TC, bir boykot taktiği geliştirdi. Bu boykottan asıl amaç, toplumda şovenizmi hakim kılarak Kürt halkına yönelik saldırılara meşru bir zemin kazandırmaya çalışmaktır. Halen süren bu şovenist dalga karşısında sendikalar ve işçi sınıfı ne yapmalıdır?

İşçi: Türkiye'nin siyasal gerçekleri gözler önündedir. Buna tepki gösterecek DKÖ'lerdir, ezilen halktır. Medyanın propagandası, bir yalnızlaştırma, çaresizleştirme, farklı bir alana çekme girişimidir. A. Öcalan'ı bireysel terörist haline getirmenin vermiş olduğu imkanla devlet bir yerlere varmaya çalışıyor. Ortadoğu'da ve Anadolu'daki özgürlük mücadelesi, Kürt halkının asırlardan beri yaşamış olduğu bir sürecin sonucu olarak kabul edilmiyor. Türkiye'de neyin milliyetçiliği yapılıyor, bunu anlamak çok zor. Hem bir çok milliyetten, azınlıktan, hatta ulustan oluşan bir Anadolu mozaiginden bahsedeceksin, hem de kendi içinde yaşayan bir halkı yok etmeye çalışacaksın. Bu, sistemin iki yüzlü kimliğinin bir göstergesidir. DKÖ'ler bir muhalefet oluşturamadığı, en azından üzerine düşen görevleri yerine getirmedikleri için devlet istediği gibi at oynatabiliyor. Halbuki bu savaş hergün, ekmeğimizden, onurumuzdan birşeyler alıp götürüyor. Bunun bilincinde değiliz veya halen bize ne zaman sıra gelecek diye beklemekteyiz. Bu savaşa karşı verebileceğimiz her tepki bizim yaşam standartlarımızın iyileşmesini sağlayacaktır. Çünkü burada özgürleşme vardır, demokratikleşme vardır, bir halkın kurtuluşu vardır.

Kızıl Bayrak: *Son olarak söyleyecek birşeylerinizi var mı?*

İşçi: İnsan olan, devrimci-demokrat olan hiç kimse ülkesindeki haksızlıklar karşısında duyarsız kalmamalıdır. Duyarsız kalındığında dünyadaki örneklerinden de anlaşılabileceği gibi yıkım gelir. Ortak mücadele hattı ve ortak eylemlilikler oluşturmak durumundayız.

Kızıl Bayrak: *Teşekkürler*

Kızıl Bayrak/Ankara

16 Mart katliamı:

Kontr-gerilla devletinin sayısız kanlı icraatından biri

1978 yılının 16 Mart'ında Beyazıt 7 karanfil savurdu rüzgara. 1978 yılıydı ve onlar devrimci öğrencilerdi. Sivil faşist terör nedeniyle okullarından topluca çıkıyorlardı. Katliam sırasında orada bulunan polislerin amiri Reşat Altay'ın yönlendirmesiyle ön kapıdan çıkış yapan öğrenciler patlayan bomba ve sonrasında açılan yaylım ateşiyle karşılaştılar. Onlarca öğrenci yaralandı ve bunlardan 7'si hayatını kaybetti.

16 Mart katliamı, sermaye devletinin ilk katliam/provokasyon provası değildi ve kuşkusuz sonucusu da olmadı. 1977 1 Mayıs'ında birçok emekçinin yaşamına malolan devlet provokasyonunun hedefi bu kez öğrenci gençlikti. Öğrenci gençlik, 17 Mart'ta Beyazıt'ta başlayan, Sirkeci Meydanı'nda son bulan ve saatlerce süren kitlesel bir gösteriyle sahip çıktı katledilen arkadaşlarına. Bu tür provokasyon ve katliamlar zinciri bir devlet politikası olarak sürdürüldü sonraki yıllarda da. Bahçelievler, Çorum, Maraş bu zincirin halkalarıdır.

Sermaye devleti 16 Mart katliamını uzun yıllar boyunca kendi karanlık tarihinin içine hapsedmeye çalıştıysa da bunu başaramadı. 16 Mart'lar sermaye devletinin bu katliamının anıldığı ve katliamın sahiplerinin lanetlendiği günler olarak yaşanmaya başladı Türkiye'de. Her yılın 16 Mart'ında toplumun duyarlı kesimleri Beyazıt'ta öğrenci gençlikle omuz omuza '78'de katledilerek canlarından kopartılan "7 can"ı andılar/anıyorlar.

16 Mart katliamı davası da diğer birçok dava gibi sermaye devletinin yargı kurumlarının tozlu arşivlerine hapsedildi. Panoramalara ise, 'sağ-sol çatışması' ya da 'anarşi ve terör olayları' olarak geçti 16 Mart. Ülkücü Ali Yurtaslan, yıllar sonra *İtiraflar* adlı kitabında, kullanılan TNT kalıplarının Abdullah Çatlı tarafından sağlanarak Ülkü Ocakları'na teslim edildiğini yazıyordu. Katliamın fiili tetikçilerinden Zülküf İshot'un da emri 'albay' Türkeş'ten aldığını söylediği biliniyor. Ancak Susurluk'la birlikte devletin gerçek fakat gizli yüzünün görülebilir hale geldiği son birkaç yıl, 16 Mart katliamına yeni bir boyut getirdi. Birçok karanlıkta kalmış (bırakılmış) olay gibi 16 Mart'ın da bir devlet provokasyonu olduğu bizzat devlet tarafından itiraf edilmek zorunda kalındı.

16 Mart, sermaye devletinin sadık işkencecibaşı katil Ağar'ın "devlet adına" yapıldığını savunarak ifade ettiği "1000 operasyon" türü bir saldırıydı ve artık belleklerde oturması gereken yere oturmuştur. 16 Mart'ın katili sermaye devletidir ve bu katil halen dizginlenmemiştir. "1000 operasyon" olarak simgelenen operasyonlar tüm hızıyla sürmektedir. Kuşkusuz bu operasyonların hedefinde her zaman olduğu gibi bu ülkenin işçi-emekçileri, devrimcileri, aydınları ve gençliği yer alıyor.

Katliamcı yüzü iyiden iyiye açığa çıkan sermaye

devleti bugün büyük bir pervasızlıkla saldırmaktadır. Azgın saldırılarının bir nedeni sıkışmışlığı ise, diğer nedeni özellikle son dönem Kürt hareketi üzerinden yarattığı şoven kampanyalarla yakaladığı psikolojik imkanları yeni katliamların vesilesi olarak kullanmak istemesidir. Sermaye devleti bugünden bu işe başlamış bulunuyor. Son dönem yapılmak istenen her etkinliğe

gerçekleşmemesidir.

16 Mart'ın, '1000 operasyon'ların hesabının ancak işçi-emekçi kitlelerin örgütlü mücadele ve eylemleriyle sorulabileceği bilinciyle daha fazla enerji, daha fazla cüret!

16 Mart'ın katili sermaye devleti!

Sermaye devleti 16 Mart'ta da terör estirdi

Sermaye devletinin kitle eylemlilikleri karşısındaki pervasız engellemeleri ve saldırıları sürüyor. Bir yandan medya ve ideolojik aygıtları aracılığıyla saldırıların yolunu düzlerken, diğer yandan da azgın bir tutumla metropollerde olağanüstü hali andıran uygulamaları hayata geçiriyor. 8 Mart'ın, Gazi ve Ümraniye katliamlarının yıldönümlerinin anılması yoğun bir terör dalgasıyla engellenmeye çalışıldı. Öğrenci gençliğin 16 Mart anması ise yasakçı ve saldırgan bir tutumla karşılandı, yoğun bir terör estirildi.

16 Mart günü sermayenin kolluk güçlerinin saldırıları sabahın erken saatlerinden başladı. Birçok öğrenci okul girişinde gözaltına alındı. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi basıldı ve 100'e yakın öğrenci gözaltına alındı. Beyazıt Meydanı, meydana çıkan sokaklar ve Merkez Kampüs, polis ve takviye jandarma güçlerince işgal altında tutuldu.

Öğrenci gençlik, içinde bulunduğu dağınıklığa, örgütsüzlüğe ve sermaye devletinin açık tehditlerine rağmen mevzisine sahip çıktı. Eczacılık Fakültesi'ne yürüyerek gelen kitle apar topar gözaltına alınarak götürüldü. Yeni saldırı hedefi Öğrenci Kültür Merkezi önünde ücretsiz PDF kitap Arşivi <http://www.kizilbayrak.org>

güçleri coplarıyla, robokoplarıyla azgınca saldırarak burada da onlarca öğrenciyi gözaltına aldı. İpinden boşanan kolluk güçleri İÜ İletişim Fakültesi önündeki az sayıda öğrencinin saldırıyı protesto eden sloganlarına da tahammül edemediler. Hemen okullarına giren öğrencilerin peşine düşüldü. İletişim Fakültesi basıldı ve "suçlu"lar gözaltına alındı.

Öğle saatlerinde İÜ Merkez Kampüs'te İletişim Fakültesi'nden çıkarak yürüyüşe geçen öğrencilerin önü Rektörlük'e varmadan kesildi. Çembere alınan kitlenin yürütmesine izin verilmedi. Yapılan pazarlıkta sadece 5 kişilik heyetin karanfil bırakmak için Eczacılık Fakültesi önüne gitmesi kabul edildi. Kitle Forum Alanı'na geri döndü. Burada yapılan forum Eczacılık'a gidenlerin geri dönmesine kadar sloganlarla, marşlarla ve halaylarla devam etti ve son buldu.

Akşam saatlerinde ise Yabancı Diller Bölümü 9 İYÖ-DER'li öğrenci tarafından işgal edilerek, 16 Mart katliamı ve gün boyu süren saldırılar protesto edildi. Polisin tavrı yine aynıydı. Gaz bombalarıyla giren katiller sürüsü eylemci arkadaşlarımızı vahşice gözaltına aldı, bir gün sonra ise savcılığa çıkartarak tutukladı.

Tütün üreticileri de saldırı politikalarından paylarını aldılar

Emperyalist yıkım politikalarına karşı mücadeleyi yükseltelim!

600 bin tütün üreticisinin kaderi bugün emperyalist tekellerin iki dudağı arasındadır. Emperyalist yıkım politikalarına engel olunamadığı sürece, her geçen gün daha fazla tütün üreticisi sefalet ve çaresizliğin kucağına itilmektedir ve itilecektir. Büyük ölçekli üretim yapan az sayıda tarım kapitalistlerinin yıkım karşısında tuzu kurudur. Burjuva siyasal partilerle sıkı siyasal ilişkilere sahiptirler. Kooperatifler, bankalar ve birlikler üzerinde önemli bir nüfuz alanları vardır. Tekellerle, büyük ihracatçılarla doğrudan bağlantılı iş yapmaktadırlar. Yıkım politikalarının asıl yükünü, 3-5 karış toprağında çoluk çocuğuyla tütün yetiştiren küçük üretici çekmektedir.

Emperyalizme uşaklıkta sınır tanımayan Ecevit hükümeti, açıkladığı baş fiyatla bu kez de yüzbinlerce tütün üreticisini çaresizliğin ve yoksulluğun kucağına itti. Böylece, kendinden önceki tüm hükümetler gibi emperyalist tekellerin çıkarlarını korumada ve IMF paketlerini uygulamada ne kadar marifetli olduğunu da göstermiş oldu.

Sermaye devletin iktisadi-sosyal alan başta olmak üzere tüm temel politikalarını emperyalist tekellerin çıkarları doğrultusunda oluşturduğu biliniyor. Bu politikaların işçi ve emekçi yığınlar açısından daha fazla sömürü, sefalet ve zulüm anlamına geldiği ise yeterince açık. Emperyalizmin bağımlı ülkelere dayattığı politikalar tüm emekçi kesimleri derinden etkileyen sonuçlar üretiyor. Tarım alanında da emperyalist politikaların yolaçtığı bir yıkım yaşanıyor. Bu yıkım politikalarından yakın zaman önce pamuk ve zeytin üreticileri paylarını almışlardı. Şimdi sıra tütün üreticilerine gelmiş bulunuyor.

Sanayi ve Ticaret Bakanı tarafından Ege Bölgesi tütünleri için açıklanan yeni baş fiyat ve alım kampanyası boyunca TEKEL'in üreticiye reva gördüğü uygulamalar, bu devletin kimlere ait olduğunu tüm çıplaklığıyla bir kez daha ortaya koymuştur. Açıklanan tütün baş fiyatı 1 milyon 400 bin liradır. Takip eden günlerde Karadeniz ve Marmara Bölgeleri için açıklanan baş fiyat ise 1 milyon 450 bin liradır. Bir kilo tütünün üretim maliyetinin 2 milyonu bulduğu koşullarda bu fiyatın üreticiler için anlamı, yoksullaşmak ve çaresizliğe mahkum olmaktır. Sermaye devletin de zaten baş fiyat belirlerken gözettiği tütün üreticileri değildir. Uluslararası sigara tekellerinin çıkarlarını zedelememek, IMF ve Dünya Bankası'nın dikte ettirdiği tarım politikalarının dışına çıkmamak, Ecevit hükümetinin tek tasarısıdır.

Nitekim, emperyalist tekeller adına alım yapan tüccarlar açıklanan bu baş fiyattan fazlasıyla memnun olmuşlardır. TEKEL'in fiyat açıklayıp piyasayı

açmasına rağmen ilk iki gün boyunca "kesin alım" yapmaması ise, tekellere yığıma olanağı yaratmaktan başka bir şey değildir. Bu iki gün boyunca 40-50 bin ton iyi kalite tütünü gerçek fiyatının çok altında kapatan tüccarlar, trilyonlarca liralık vurgun yapmışlardır.

Tütünde yıkım hızlanmış olmakla birlikte, bu yeni başlamış bir süreç değildir. Uluslararası sigara tekellerinin değişik hükümetlere rağmen yıllardır ısrarla yürüttüğü bir "tütünde yıkım" politikası vardır.

Bu yıkım politikasının üç temel ayağı bulunmaktadır. Türkiye'yi kârlı ve geniş bir pazar olarak değerlendirebilmek bunlardan birincisidir. Türkiye, yıllık 20 milyar paket sigara tüketilen geniş bir pazardır. Bu pazara 1993'e kadar hemen bütünüyle yerli sigara hakimdi. Yabancı sigara ancak az miktarda ve kaçak olarak girebiliyor, pazar payı %5'i geçmiyordu. Özal hükümeti döneminde sigara ithalat yasağı kaldırıldı. Amerikan, İngiliz ve Fransız tekellerinin ürettiği sigaralar Türkiye pazarına girdi. Bu yerli tütün ve sigara üretiminin yediği ilk büyük darbe oldu. Gene Özal hükümeti döneminde Philip Morris-Sabancı ortaklığıyla ilk yabancı sermayeli sigara fabrikası Torbalı'da kuruldu. Bunu başka bir uluslararası tekel olan REYNOLDS'un gene Torbalı'da kurduğu ikinci fabrika izledi. Bir başka emperyalist tekel olan British American Tobacco ise, Tekel'le ortak üretim yapmak için bazı anlaşmalar imzaladı. Emperyalist tekellerin Türkiye'de kurmaya başladıkları hakimiyet bugün sonuçlarını vermektedir. Türkiye'de sigara pazarının %30'dan fazlası bugün emperyalist tekellerin denetimindedir.

Emperyalist sigara tekellerinin ikinci amacı, Türkiye'deki tütün ve sigara üretimini kendi denetimlerine almaktır. British American Tobacco'nun "Samsun" ve "Yeni Harman" sigaralarının isim hakkını satın almak üzere TEKEL'le imzaladığı anlaşma bu maksatlıdır. Diğer yandan TEKEL'in birçok şirket halinde parçalanarak sigara fabrikalarının bazılarının özelleştirilmesi için de emperyalist tekeller yoğun bir çaba harcamaktadırlar. TEKEL'in yıpratılıp tasfiye edilerek uluslararası sigara tekellerine peşkeş çekilmesinde başrolü hükümet ve TEKEL yönetimi oynamaktadır. Emperyalist tekeller, tütün tarımını denetimlerine alabilmek için kaliteli tütün yetişen bölgelerde, tüm masraflarını önden karşılayarak "sözleşmeli tarım" yaptırmaktadırlar. Sözgelimi ROTHMANS tekeli Bolu-Düzce'de bu yöntemle yılda 4 bin ton tütün üretmektedir.

Doğrudan doğruya hükümet üzerinden devreye sokulan kota, düşük baş fiyatlar, vaadedilen primlerin ve alım paralarının zamanında ödenmemesi, girdilere uygulanan subvansiyonların kaldırılması gibi

politikalarla da, üreticiyi tekellere ve tüccarlara mahkum eden zincirin halkaları tamamlanmaktadır.

600 bin tütün üreticisinin kaderi bugün emperyalist tekellerin iki dudağı arasındadır. Emperyalist yıkım politikalarına engel olunamadığı sürece, her geçen gün daha fazla tütün üreticisi sefalet ve çaresizliğin kucağına itilmektedir ve itilecektir. Büyük ölçekli üretim yapan az sayıda tarım kapitalistlerinin yıkım karşısında tuzu kurudur. Burjuva siyasal partilerle sıkı siyasal ilişkilere sahiptirler. Kooperatifler, bankalar ve birlikler üzerinde önemli bir nüfuz alanları vardır. Tekellerle, büyük ihracatçılarla doğrudan bağlantılı iş yapmaktadırlar. Yıkım politikalarının asıl yükünü, 3-5 karış toprağında çoluk çocuğuyla tütün yetiştiren küçük üretici çekmektedir.

TEKEL'in 7 sigara fabrikasında ve irili ufaklı işletmelerinde çalışan binlerce kadrolu-geçici işçi ise özelleştirme saldırısının tarımdaki ayağıyla yüzyüzedir. Toplu tensikat, sendikasılaştırma, ekonomik ve sosyal hak kayıpları yoğun olarak gündeme gelecektir.

Bu yıkımın önüne geçebilecek güç, burjuva siyasal partiler ya da onların kuracağı hükümetler olamaz. Geçtiğimiz günlerde CHP'nin tütün üreticilerine arka çıkıyor görünmesi ve 17 Mart'ta Akhisar'da bunun için miting yapması ikiyüzlülükten ve oy avcılığından başka birşey değildir. Tüm burjuva partileri IMF politikalarının sadık uygulayıcılarıdır ve hiçbirisi tütün üreticisinin yarasına merhem olamaz. Baykal'ın Çiller'den, Yılmaz'ın Ecevit'ten zerrece farkı yoktur.

Son olarak söylenecek olan şudur. Tütün üretimini yıkıma uğratan, yüzbinlerce tütün üreticisini perişan eden bu yıkım tek başına Ecevit hükümetinin marifeti değildir. Yıkımın asıl nedeni emperyalist tekellerin Türkiye'deki tütün üretimine ilişkin politikalarıdır.

O halde yıkımdan zarar gören küçük üreticinin yapması gereken de bellidir. Yıkıma karşı mücadele etmek, bu mücadeleyi hükümetin politikalarına karşı durmakla sınırlamamak, yıkımın asıl kaynağı olan emperyalizme ve sermaye düzenine de yönelmek gerekiyor. İşçiler, emekçiler, pamuk, zeytin ve pancar tarımı yapan küçük üreticiler gibi birçok kesim aynı emperyalist politikaların hedef tahtasındadırlar. Öyleyse aynı siperde dövüşmeyi de başarabilmelidirler.

Tarımda emperyalist yıkım politikalarına hayır! Tarım KİT'lerinde özelleştirmeye hayır!

Dönemsel saldırılar ve bazı zaafılar

1991-95 arası dönemde devletin komünist, devrimci ve yurtsever harekete yönelimi bugüne göre belli farklılıklar gösteriyordu. PKK'ye yönelik çok yönlü bir terör ve imha politikası uygulanırken, Türkiye cephesinde de devrimci örgütlere yönelik özel örgütlenmelere gidilmişti. Gerek bu özel kontra örgütlenmeler vasıtasıyla, gerekse MİT, Özel Tim, JİTEM bünyesinde oluşturulmuş infaz mangalarıyla devrimci hareketin ileri kadrolarına yönelik tam bir imha faaliyeti yürütülüyordu. Kürdistan'da resmi ve gayri-resmi kontra örgütlerin katliamlarının ise haddi hesabı yoktu. Sokakta, evde, işyerinde, denk getirilen her yerde devrimci militan ve kadrolar infaz ediliyor, bu infaz sahneleri günlerce TV ekranlarında canlı gösterime sunuluyordu. Kimileri ise kaçırılıp katlediliyor, cesetleri ya bulunabilecek arazilere bırakılıyor ya da bir süre sonra bir biçimde deşifre ediliyordu. Bütün bunların bu kadar aleni yapılıyor olmasının tek mantığı vardı: Bir hareketlilik dönemi yaşayan işçi sınıfı ve emekçi yığınlar gözdaki vermek, komünist ve devrimci harekete mesafeli durmalarını sağlamaktır.

Bunu tamamlayan bir diğer olgu ise sınıf ve emekçi kitlelere yönelik azgın terördü. Grev ve fabrika işgallerine polis destekli sivil faşist saldırılar düzenleniyor, öncü ve devrimci işçiler kaçırılıp ölümle tehdit ediliyor ya da Düzgün Tekin, Ayşenur Şimşek, İkrâm Mihyaz örneklerinde olduğu gibi katlediliyordu. Katledilen devrimcilerin cenazelerine sahip çıkan yığınlar yönelik yoğun bir devlet terörü estirililiyordu. Önceki ve sonraki yıllarla kıyaslandığında, devrimcilere ve öncü işçilere-emekçilere yönelik yargısız infaz ve gözaltında kaybetmelerin en yoğun yaşandığı yıllar 1992-95 yılları arasındır.

Kısa vadede öncü kesimler şahsında işçi sınıfı ve emekçilere dönük sindirme ve yıldırma esas alan devlet terörünün bir diğer hedefi ise, her alanda ajan ve muhbir ağının geliştirilmesi. Bu döneme bakıldığında, komünist ve devrimci harekete dönük imha politikasını yoğun bir ajan sızdırma politikasının izlediği görülür. Demek ki devlet terörü sadece kör bir şiddetten ibaret değildir. Tam tersine, şiddet uzun vadeli bir stratejinin aracı olma işlevini yerine getirmektedir. Birçok örgütün saflarında açığa çıkarılıp cezalandırılan ajan ve işbirliğinin tam da 1992-95 arası dönemde sızdırılmış ya da içten kazanılmış olması, şiddet politikasının çok yönlü amacını göstermektedir.

Dünya komünist ve devrimci hareketinin zengin deneyimleri gösteriyor ki, karşı-devrimin saldırılarının yaygınlaştığı dönemler aynı zamanda ajan ve işbirlikçilik ağının geliştirilip yaygınlaştığı dönemlerdir. Yine aynı tarihsel deneyimler gösteriyor ki, karşı-devrimin bu saldırılarını bloke edip boşa çıkaracak tek silah, sıkı disiplin, ilke ve kuralların ürünü olan illegal ihtilalci örgütsel faaliyet ve işleyiş. Eğer burada bir zaafiyet varsa, karşı-devrimin saldırılarını devrimci bir mevzide durarak etkisizleştirmek son derece güçtür.

Bu tarihsel gerçeklik ışığında bugünkü devrimci hareketin durumuna baktığımızda, şaşırtıcı bir tablo ile karşı karşıyayız. Devrimci hareket karşı-devrimin bu çok yönlü saldırılarını ihtilalci örgüt ve çalışma tarzında ısrar ederek karşılamak yerine, her darbeden sonra legal alana "yeni açılımlar" yaparak karşılama yoluna gittiler. Illegal çalışmayı 8-10 ayda çıkan bir illegal yayın organına, illegal örgütlenmeyi ise legal alanı yönetmekten ibaret birkaç organa veya arada bir askeri eylemler yapan sınırlı sayıda militanın faaliyetine indirger duruma geldiler. Bu tabloya bir de legal-illegal alan ilişkilerindeki içiçelik eklenince, devlet için sınırlı sayıdaki illegal kadroya ulaşmak çok zor olmadı.

Kuşkusuz bu söylenenlerden açık alan faaliyetinin küçümsenmesi sonucu çıkarılmamalıdır. Devletin illegal örgüt ve çalışmaya saldırılarını yoğunlaştırması açık alana doğru bir kaçış yolu açsa da, bugün bu alanda yaratılan mevzilerin ciddi bedeller sonucu elde edilmiş olduğu yeterince açıktır. Bu mevzilerin korunup geliştirilmesi vazgeçilmezdir. Ancak bunu başarabilmenin tek koşulu, illegal örgütsel faaliyetin sürekli beslenip güçlendirilmesidir. Devrimci açık faaliyet güçlü ve sürekli bir illegal örgütsel faaliyete hizmet ettiği sürece bir anlam taşır. Devrimci açık alan çalışması ile reformist açık alan çalışması arasındaki teme fark da buradadır.

Gazi ve tüm devrim şehitlerinin anılarını mücadelemizde yaşatacağız!

12 Mart Cuma günü Gazi şehitlerinin anması vardı. Sabah erkenden yola koyuldum. Kara yollarına varmıştık ki dolmuş hiç nedensiz durdu, ne inen var ne binen. Sivil bir araçtan 3 kişi çıkıp, hızla dolmuşa atladı. Doğrudan üzerime geldiler ve saçımın tutup çekmeye başladılar. İlk kez gözaltına alınıyordum. Yoldaşların uyarısı geldi aklıma, partili kimliğimizi koymalıydık ortaya. Hemen slogan atmaya başladım. Ağzımı kapatmaya çalıştılar, sivil araca kadar döverek götürdüler. Slogan atmamı engelleyemedikleri için de oldukça sinirlendiler ve arabanın içinde de saldırmaya devam ettiler. Oradan Gazi Mahallesi'ne götürdüler, kimliği aldılar ve diğer topladıkları insanların arasına koydular. Telörgüyle kaplı bir basket sahasıydı bizi tuttukları yer. Orada bir süre bekledikten sonra bir belediye otobüsüne bindirdiler. Otobüste yaklaşık 100 kişiydik. Ve biraz sonra Vatan'a doğru yola çıkarıldık. Yol boyunca slogan ve marşlar söyledik. Sloganlar azgın köpekleri kudurtmuş olacak ki, bir fabrikanın önünde durup takviye aldılar. Bu sırada içimizden birini almaya çalıştılar. Engel olmaya çalışırken bir yumrukla yere düştüm. Kapının ağzında merdivenlerde duruyordum, ayağa kalkıp yumruğa tekmeyle cevap verdim. Polis aşağı düşünce iyice kudurdular, tekrar saldırıya geçtiler, oradan koparmaya çalışılsa da başaramadılar. Ortam sakinleşince tekrar Vatan'a doğru harekete geçtik. Ve marşlarımıza, sloganlarımıza devam ettik. Otobüsteki arkadaşlardan birinde cep telefonu vardı. Hemen İHD ve Özgür Radyo'ya haber verdik. Vatan'a vardıkta sonra yaklaşık 1 saat otobüslerde bekletiler. Yanımızda iki otobüsün daha olduğunu görünce, tanıdık birilerinin olup olmadığına bakıyordum ki yoldaşlardan birini gördüm,

onun da beni farketmesi bana oldukça moral verdi. Yoldaşın bulunduğu otobüste ayaktaikleri yere yatırıyorlardı, yoldaşa sıra gelince başaramadılar. Oldukça iyi direndi, polis vurmaya kalkınca herkes birden ayaklanıp geri püskürtüldü. Bir süre sonra sırayla içeri alınmaya başladık. Yoldaşın grubunu bizden 30 dakika kadar önce almışlardı. İçeride herkes çömelmişti, ben çömelmeyince yarım akıllı faşistler tekrar saldırmalarına rağmen başaramadılar. Hepimizi iki kat aşağıya indirdiler. Oldukça hırpalanmıştım, dengemi zor sağlıyordum. Aşağı indiğimizde üzerimizdeki eşyaları, sigara, para, kemer ve ayakkabı bağlarını çıkarmamızı söylediler. Direnip direnmemekte biraz tereddüt ettim. Çok hırpalanmıştım çünkü ve bir de ilk gözaltımı yaşıyorum. İçeriden gelen marş ve slogan sesleri tereddüdümü giderdi ve direnmeye karar verdim. Sermayenin piskopatları saldırdılar yine. Devrimci partili ruhu teslim alamadılar ama. Beni hırpalarlarken yanında yaklaşık 15 kişi vardı. Hücreye doğru yol aldık. Birkaç tanıdıkla selamlaşarak ilerliyordum ki, yoldaşın sesini duydum. Selamlaştıktan sonra hücreye girdik. Yanımdakileri de aynı hücreye koydular. İçeride parti sloganı atıyorlardı. Sıradan insan olmadıklarını anlayınca neden bana sahip çıkmadıklarını sordumsa da cevap alamadım. Bir süre sonra başka arkadaşlar getirildi. Hücrede yaklaşık 100 kişi olduk. Hemen toplantıya oturduk, kolektifimizi kurduk, iki insiyatif seçtik. Tuvalet, su, şeker, tuz ve sigaradan başka birşey kabul edilmeyecekti. Durumu ağır olan arkadaşlarımız olmasına rağmen tuvaletten başka ihtiyacımızı karşılamadılar. Diğer hücrelerdeki arkadaşlarla iletişime geçtik ve bu olayı protesto ettik. Gazi ve devrim şehitleri için saygı duruşu gerçekleştirdik. Sloganlar, marşlar devam ediyordu. Sonra da gürültü çıkarmaya başladık. Bunun üzerine polislerin hepsi birden doluştular hücreye. Küfür ediyorlar, biz de onları, "Hoşt hoşt köpekler vatan sizden ne bekler" sloganıyla cevaplıyorduk. Ayrıca hep birlikte köpek çağırır gibi ısıklık çaldık, iyicene ağızları köpürdü. Gece saat bire geliyordu. Herkesi sırayla serbest bırakacaklarını açıkladılar. Sabah saat 06:00 civarında bırakıldık. Faşist TC'nin eli kanlı katillerinin tüm engel ve baskılarına rağmen Gazi ve onların şahsında tüm devrim şehitlerinin anısını, direnişimizde, sloganlarımız ve marşlarımızda yaşattık, yaşatacağız.

**Devrim şehitleri ölümsüzdür!
Kurtuluş devrimde,
çözüm sosyalizmde!**

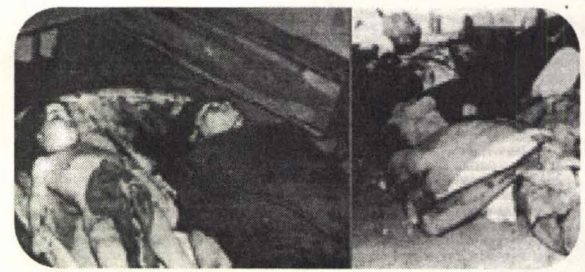

16 Mart katliamı

1 Mayıs 1977

Çorum katliamı

Yargısız infaz

Kırlı savaş

Sivas katliamı

Kayıplar

Polis şefkati

Düzenin, batağına çekmeye çalıştığı gençlerimize ÇAĞRI!

Sevgili gençler;

Sizlere yoz-gerici bir eğitimi bile parayla satan, yüzbinlercenizi işsizliğe mahkum eden, alkol-uyuşturucu-fuhuş üçgeninde hayatınızı karartan sermayenin çürüten düzenidir. Ömrünü dolduran tüm toplumsal sistemler gibi, kapitalist sistem de, varlığını biraz daha devam ettirebilmek için her türlü kirli-karanlık yolu deniyor.

Bunların başında devletin çeteleşmesi-kontralaşması geliyor. Türkiye sermayesinin Susurluk devleti, uyuşturucu trafiğini tekeline almakla, meyhane-kerhane-kumarhane türünden batakhanelerin tam denetimini eline geçirmekle, emperyalist güçlerle ve onların kontra örgütleriyle en hayasız (vatan hainliği düzeyinde) işbirliği yapmakla ve daha binbir icraatıyla yaşamınızı karartan temel ve asıl güç olduğunu kanıtlıyor.

İşçi-emekçi gençler, işçilerin-emekçilerin çocukları;

Körpe bedenleriniz kapitalistlerin karanlık ve pis atölyelerinde sönmekte, okuma-kurtulma hayalleriniz paralı eğitimle birlikte daha da uçup gitmekte. İsyan içindesiniz ama neye ve kime isyan edeceğinizi bilmiyorsunuz. Ana-babalarınıza, arkadaşlarınıza yöneliyorsunuz. Karşı takımın taraftarlarına yöneliyorsunuz.

Oysa sefaletinizin sorumlusu, ana-babanızı da sefalete iten bu sömürü düzeni ve onun devletidir.

İşçi-emekçi ana-babalar;

Çocuklarınızın kötü yola düşmesinden, başına birşey gelmesinden korkuyorsunuz. Özellikle devrimci olmasından. Devrimci olduğunda "başına gelecekleri" bir düşünün. Ve bunu kimin getirdiğini. Devrimci düzenin değişmesi için uğraşandır. Düzen seni ilığıne dek sömüren, açlık ve sefalet içinde sürdüren üretimin ve paylaşımın bu kapitalist biçimidir. Bu düzeni sen de beğenmiyorsun. Ama değiştirilebileceğine inanmıyorsun, çünkü değiştirilebileceğini bilmiyorsun. Öğrenmeli ve sen de katılmalısın kendi kurtuluşun için yürütülen bu mücadeleye. Ya da kaderine razı geleceksin. Kaderin; ailenle birlikte ömür boyu sürünmek, kızını fuhuş, oğlunu uyuşturucu ya da alkol bataklığında kaybetmektir.

Benim başıma gelmez deme, komşun-akraban-ışçı arkadaşın da böyle diyordu.

Elbette çocuklarına sahip çıkman, koruman gerekiyor.

Ama senin ve çocuklarının gerçek düşmanı olan düzenden ve onun çeteci devletinden.

Devletin terör yalanına bir an için bile aldanmış isen, dur ve düşün... 12 Eylül öncesini hatırla, '77 1 Mayıs'ını, Maraş'ı, Çorum'u, Sivas'ı hatırla. Kemal Türkler'in ve onlarca ilerici aydının katledilmesini hatırla. O zaman da aynı yalanlar kaplamıştı ortalığı. Bunların tümünün devlet tarafından yapıldığı-yaptırıldığı ortaya çıkmadı mı? Gerçek teröristin sermayenin çeteleşen devleti olduğu ortaya çıkmadı mı?

Bunların tümü bir yana, grev ve direnişlerini polis jopu-jandarma dipçiğiyle dağıtan, 1 Mayıslarını kana bulayan, yürüyüş ve mitinglerini dağıtmak için panzerlerle, gaz bombalarıyla üzerine yürüyen kimdir?

Devrimci gençler mi, patronların çeteci devleti mi?

Bugün devletin bir kez daha "terör" yaygarası koparmasının gerçek amacını en açık biçimde ortaya çıkaran, Tuzla Deri işçilerinin dayanışma gecesine getirilen yasaktır. Terör yaygarasıyla 12 Eylül 1980'de darbe yapanların ilk icraatı grev yasakları, ücret dondurmaları ve sendikaların kapatılmasıydı. Bugün de böyledir. Bir yandan sizin çocuklarınız, evlerinizden, işyerlerinden, sokaklardan alınıp-götürülecek, akıbeti belirsiz bir süreçte işkenceye tabi tutulacak, öldürülmesine bile kişiliksizleştirilecek, diğer yandan kendiniz, IMF paketlerinin, özelleştirme-taşeronlaştırma-örgütsüzleştirilmenin kiskacında

giderek daha da sefilleştirileceksiniz. Buna kolayından teslim olmayın!

Çocuklarınızın devrimci mücadeleye katılmasına karşı çıkmak bir yana, bizzat kendiniz bu karşı devrim dalgasına karşı mücadeleyi yükseltin. Toplu sözleşmelerinize sahip çıkın, grev ve direnişlerle dayanışmayı artırın, birleşin, örgütlenin, devrimci partinizin çatısı altında toparlanın!

Gençler!

Devletin bugünkü güç gösterilerine aldanmayın. Bu alevlenmeler biten bir mumun son parıltıları gibidir. Sistemin bütün telaşı, iyice çürüdüğüünün farkında olmasından, bitişinin korkusundandır. İçinde bulunduğumuz dönemdeki tüm saldırganlıkları devrimci bahardan duydukları korkudur. Emekçi kadının öfkesinden, Gazi'nin barikat çocuklarından, 16 Mart'ın 7 şehidinden, Newroz ateşinin yakıcılığından korkuyorlar. Ve 1 Mayıs'ın "birlik-dayanışma-mücadele" geleneğinden...

En çok da sizden korkuyorlar gençler.

Çünkü; "Gençlik gelecek, gelecek sosyalizmdir!"

Korktuklarını başlarına getirmek için devrime ve sosyalizme sıkı sıkı sarılın. Devrim ve sosyalizmin kapitalist çağdaki gerçek sahibine, işçi sınıfına sıkı sıkıya sarılın. Düzenden ve onun pisliklerinden, teröründen kurtulmak için, işçi sınıfının devrimci partisine sığının. Kurtuluşunuz örgütlü mücadeledir. Toplumun kurtuluşu da öyle.

Bu toplum, bu ülke, egemenlerin iddialarının tersine onu elleriyle, alinteri-göznuruyla yaratan, yedirip-içiren, giyindiren, barındıran işçi-emekçi kitlelerin, bizlerindir. Kendinizle birlikte tüm toplumu kapitalist barbarlığın bataklığından çekip çıkarmak için, işçi sınıfının kurtuluş davasına omuz verin, örgütlü mücadelesine katılın!

Devlet terörüne son!

Kahrolsun MGK, MİT, CIA, Kontr-gerilla!

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://trt7.org> ve sosyalizm!

TKİP Belgeleri: Parti progra

Teorik gelişmenin sol

Su ana kadar parti programımızın genel yapısı, yöntemi vb. sorunların yanısıra, teorik ve ilkesel bölümü ele aldık. Bu konular yeterince tartışıldı, yer yer özel ayrıntılara inildi. Sonuçta önemli açıklıklara ulaşıldı. Böylece parti programımızın ilk ana bölümünü oluşturan teorik bölümü geride bırakmış olduk. Artık yeni bir bölüme, parti programının siyasal bölümüne, siyasal hedef ve amaçlar bölümüne geçiyoruz.

Siyasal bölüm, bir partinin en yakın stratejik hedeflerini özetleyen, gündemdeki devrime ilişkin ana bölüm oluyor. Doğal olarak ilgili toplumun bilimsel çözümlenmesine, bu toplumun gerçeklerine ve bu gerçeklerden çıkan amaç ve hedeflere ayrılmış bir bölüm bu. Programımızın bu bölümü, bizim için gündemdeki devrim adımının, proleter devrimin programı olacak. Türkiye'de bir proleter devrimin gündemde olduğunu söylüyoruz. İşte bu devrimin temel amaç ve hedeflerini içeren bir bölüm olacak, programımızın siyasal bölümü.

Burada siyasal tanımını dar anlamda düşünmemek gerekir. Siyasal bölüm iktisadi, sosyal, siyasal, kültürel, askeri tüm boyutlarıyla proleter devrimimizin amaç ve hedeflerini içeren bir bölüm olacak.

Parti programında siyasal bölüm

Cihan: Su ana kadar parti programımızın genel yapısı, yöntemi vb. sorunların yanısıra, teorik ve ilkesel bölümü ele aldık. Bu konular yeterince tartışıldı, yer yer özel ayrıntılara inildi. Sonuçta önemli açıklıklara ulaşıldı. Böylece parti programımızın ilk ana bölümünü oluşturan teorik bölümü geride bırakmış olduk.

Artık yeni bir bölüme, parti programının siyasal bölümüne, siyasal hedef ve amaçlar bölümüne geçiyoruz.

Siyasal bölüm, bir partinin en yakın stratejik hedeflerini özetleyen, gündemdeki devrime ilişkin ana bölüm oluyor. Doğal olarak ilgili toplumun bilimsel çözümlenmesine, bu toplumun gerçeklerine ve bu gerçeklerden çıkan amaç ve hedeflere ayrılmış bir bölüm bu. Programımızın bu bölümü, bizim için gündemdeki devrim adımının, proleter devrimin programı olacak. Türkiye'de bir proleter devrimin gündemde olduğunu söylüyoruz. İşte bu devrimin temel amaç ve hedeflerini içeren bir bölüm olacak, programımızın siyasal bölümü. Burada siyasal tanımını dar anlamda düşünmemek gerekir. Siyasal bölüm iktisadi, sosyal, siyasal, kültürel, askeri tüm boyutlarıyla proleter devrimimizin amaç ve hedeflerini içeren bir bölüm olacak.

Tabi biz bunu dar bir çerçevede, yani kendimizi program formu çerçevesiyle sınırlayarak tartışmayacağız. Tıpkı teorik bölümlere ilişkin tartışmalarda yaptığımız gibi, bu bölümün kapsamına giren temel sorunlar üzerinde enine boyuna duracağız. Bu sorunların programda nasıl ve ne ölçüde yer alacağı sorununa bu serbest tartışmalardan giderek açıklık getirmeye çalışacağız. Bir başka ifadeyle, sonuçta, yaptığımız serbest tartışmalara programatik bir biçim vereceğiz.

Bu bölüm, Türkiye toplumunun yapısı, Türkiye'de sınıflar ve Türkiye toplumunun karşı karşıya olduğu temel devrimci adımlara ilişkin sorunları içermek durumunda. Su ana kadarki tartışmalar sırasında bazı yoldaşlar bu bölüme bir an önce geçmeye özel bir eğilim gösterdiler. Bunu doğal karşılıyorum. Bu biraz, Türkiye toplumu, Türkiye'de sınıflar, Türkiye devriminin somut sorunları konusunda yerinde bir ilgiyi de anlatıyor. Bu konuların bizim teorik çalışmalarımız içerisinde henüz çok fazla bir yer tutamadığına ilişkin belli bir inancın da yansıması oluyor bu ilgi. Kuşkusuz bunda belli bir gerçeklik payı var. Türkiye toplumu, Türkiye toplumunun sosyo-ekonomik yapısı, Türkiye'de kurulu düzenin siyasal yapısı ve özellikleri, Türkiye'de sınıflar ve sınıfların ilişkisi üzerine bizim henüz çok fazla ayrıntılara inmiş bir incelememiz yok. Gerek tarihsel, gerekse toplumsal yapı çerçevesinde derine inen inceleme ve değerlendirmelere dırulur bir açıklık da var.

Teorik gelişme sürecimizin özgünlükleri

On yılı geride bırakan bir hareket olarak hala bu konularda neden yeterli bir teorik inceleme ürünü yok sorusu burada kendiliğinden beliriyor. Bu soruya yanıt hareketimizin doğuş ve gelişme süreçleri irdelenerek bulunabilir. Fakat buna burada fazlaca giremeyiz. Kaldı ki konuya ilişkin değerlendirmelerimizde bu yapılmıştır da. Bilindiği gibi biz başlangıçta örgütsel ve taktik sorunlar üzerinden, bunlardan hareketle içinden geldiğimiz siyasal akımı ve doğal olarak Türkiye devrimci hareketini sorgulama yoluna gittik. Buradan yola çıkarak bir takım genel teorik sonuçlara ulaştık. Bizim ilk belgelerimize bakılırsa, bu teorik sonuçlar sadece Marksizmin kavranışına ilişkin değil, yanısıra Türkiye toplumunun gerçeklerine ilişkindir de.

Bizim, geleneksel devrimci hareketin ideolojik-sınıfsal kimliğini teşhis ve tahlil etmemizi kolaylaştıran popülizm kavramının yanısıra, ilk ulaştığımız sonuçlar bizzat Türkiye devriminin karakterine ve sorunlarına ilişkindi. Bu sonuçlar bizim ilk çıkış belgelerimizde (*Platform Taslağı*'nı kastediyorum) net bir biçimde yer almaktadır. Biz sanıldığı gibi hiç de soyut teorik sorunlardan değil, tersine, bizzat Türkiye toplumunun gerçekleri, bununla bağlantılı olarak Türkiye'de devrimin meselelerine yaklaşım üzerinden geleneksel hareketten koptuk. O zamanki tartışmalarımız içerisinde bunlar çok özel bir yer tutuyordu. Marksist teorinin doğru anlaşılması ile Türkiye toplumunun bir takım temel gerçeklerinin saptanması çabası bizde kopmaz biçimde içiçeydi.

Bu ilk çaba içerisinde doğal olarak ancak bazı genel sonuçlara, bazı genel çizgilere ulaşmamız söz konusudur. Bu ilk çizgileri, bu genel çerçeveyi yakaladıktan sonra, genelde bir teorik platforma oturduk ve o teorik platformun ürünü olarak Türkiye'nin temel gerçeklerine ilişkin olarak belli yaklaşımlara, tezlere, görüşlere ulaştık.

Bundan sonraki süreç, ideolojik gelişmemiz bakımından önden iyi düşünülmüş, iyi planlanmış ve gerçekleştirilmiş bir teorik gelişme süreci olamadı kuşkusuz. Ama bugün on yıllık toplam sürece dönüp bakıldığında, yine de yaşadığımız teorik gelişme sürecinin belli mantıksal nedenleri olduğu görülecektir. İlk sonuçlara ulaştıktan sonra, bu sonuçları geçmişin eleştirisi içerisinde biraz daha açmaya çalıştık. İlk sonuçları hareketimizin çıkışını simgeleyen ilk iki temel belgede ortaya koyduktan sonra, buradaki çerçeveyi (gerek geçmişin değerlendirmesi, gerekse Türkiye devriminin sorunlarına belli yaklaşımlar anlamında), çeşitli siyasal akımlarla (bunlar daha çok da bünyesinden koptuğumuz akımlardı) polemikler içerisinde işlemeye çalıştık. Örneğin, *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm* kitabı ile *Teori ve Program Sorunları* başlıklı derleme,

sorunları üzerine ön tartışmalar/11

sorunları ve öncelikleri

bu tür bir ilk çabanın ilk ürünleri durumundadır. Bu eleştiri de genel çizgiler içerisinde sürdü. Türkiye'nin kendine özgü gerçeklerinin derinlemesine bir irdelenmesinden çok teorik yaklaşımlar, artı ondan çıkarılmış genel sonuçlar çerçevesinde kaldı.

Bu, muhataplarımızın durumuyla çok bağlantılıydı. Türkiye'de '70'li yıllara damgasını vuran siyasal akımlar zaten Türkiye'nin kendi gerçeklerine ilişkin özgün görüşler temeli üzerinden bir program ya da çizgi ortaya koymuş değillerdi. Onların geçmiş ürünlerine baktığımızda, bunların çok büyük ölçüde o günün dünyasında taraflar bulan belli görüş ve formüllerin dogmatik, kalıplaşmış, şabloncu bir tekrarından ibaret olduğunu görüyoruz. '70'li yıllara damgasını vuran akımlar bu alanda '71 çıkışını yapan devrimcilerin bile çok gerisine düşmüşlerdi.

Dolayısıyla, sizin ortaya koyduğunuz eleştirinin kapsamı ve sınırları, hedef aldığınız akımın sahip olduğu teorik temel tarafından belli sınırlar içerisinde koşullanıyor. Eğer Türkiye devriminin sorunlarına özgün yaklaşımlar olsaydı (örneğin TDKP'nin), bu çizginin eleştirisi doğal olarak karşı görüşlerin de bu özgünlükte konulması biçiminde kendini gösterirdi.

Oysa muhataplarımızın görüşleri büyük ölçüde genel teorik bir çerçevede kaldığı ölçüde ve bunlar da büyük ölçüde teorinin çarpıtılmış, şablonlaştırılmış, dogmatikleştirilmiş genel yinelemelerinden ibaret olduğu ölçüde, bunlara karşı ideolojik mücadele de büyük ölçüde bir teorik netleşme, teorinin genel sorunları, genel çerçevesi, genel esasları ve yöntemi konusunda bir netleşme işlevi gördü bizim için. Herşeyden önce temel sorunlara, temel tezlere, temel kavramlara doğru bir yaklaşım yoktu ortada. Eleştiri de bu çerçeveye oturdu.

Fakat bu sanıldığı kadar da işlevsiz ve yararsız bir çaba olmadı. 1. Genel Konferans'ımızın parti sorununa ilişkin metnine, bu metnin girişinde teorik gelişme sorununa ayrılmış bölüme baktım. Buradaki değerlendirme ve tanımlar, geleneksel hareketin ve onun uluslararası dayanaklarının durumları üzerine ciddiyetle düşünmenin ürünü gözlemlerden oluşuyor. Burada deniliyor ki; tarihsel evrimin ortaya çıkardığı yeni sorunlar ve bu sorunlara yaratıcı teorik çözümler üretememiş olmak bir yana, geleneksel akımlar, herşeyden önce teorinin bilimsel devrimci yöntemini ve klasik temelini, onun o kalıcı özünü bozdular, ondan uzaklaştılar. Marksist dünya görüşünün bilimsel yöntemi kaybedildi, kavramları bozuldu, temel tezleri çarpıtıldı, tahrip edildi. Dünyada bir teorik deformasyon dönemi yaşandı, kökleri ta 1930'lara kadar uzanan. Bu teorik deformasyon, kendi zemininde geleneksel komünist hareket içerisinde büyük sapmalar üretti. Bu sapmalara karşı devrimci tepkiler ise gene yanlış ideolojik biçimler aldı, çağdaş popülizm dediğimiz akım böyle güç kazandı. Dolayısıyla buradan şu sonuca varılıyor: "Asıl vahim olanı, yakın geçmişten devralınan teorik mirasın bizzat

kendisinden kaynaklanın sorunlardı."

Zaman zaman bazı yoldaşlar diyorlar ki; Rusya'da marksistler daha partiyi kurmadan Rusya'da kapitalizmin gelişmesi incelenmiş, Rusya toplumuna ilişkin bir takım özgün gerçekler, teorik incelemeler ortaya konulmuştu. Ama biz partiyi kuruyoruz, henüz Türkiye kapitalizmine ilişkin, Türkiye'deki sınıfların yapısına ilişkin özgün bir incelememiz yok.... Ve bunu, yaşadığımız teorik gelişme süreçlerini küçümsemenin olmasa bile, buralarda bir şeylerin aksadığı, teorik çalışma ve gelişmenin belli bir alanında yetersiz kaldığı gerçeğinin göstergesi sayıyorlar. Rusya üzerinden kurulan bu tür paralelliklerin isabetsizliğine, Rusya'da marksist hareketin gelişmesinin kendine özgü yönlerine bu ön tartışmaların daha başında değinmek olanağı bulmuştum.

Her akım kendi tarihi koşullarında ortaya çıkar. Yani kuşaklar arzu ettikleri koşullarda değil, devraldıkları koşullarda işe başlarlar. Bizim siyasal akım olarak siyaset gündemine çıktığımız döneme bakılırsa, bunun gerçekten büyük bir teorik kargaşa dönemi olduğu görülür. Bir kere biz önden devralınmış sağlıklı bir teorik mirastan yoksunduk. Çünkü popülizmden kopmuştuk, popülizm ise her zaman Marksizmin çarpıtılmasının bir ürünüdür. Ve daha da önemlisi, o gün bunun karşısında ulusal ve uluslararası planda net teorik konumlara sahip herhangi bir ciddi uluslararası akım da yoktu ve halen de yoktur.

Başka vesilelerle de hatırlatmıştım; Ruslar'ın durumu hiç de böyle değildi. Teoriyi Marks ve Engels birlikte ortaya koymuş ve geliştirmişlerdi. Marks

öldükten sonra Engels teoriyi bilimsel temelleri üzerinde geliştirmeyi sürdürdü. Uluslararası planda böyle bir sağlam teorik süreklilik vardı. Engels'in ölümü 1895'tir ve bu, o zamana kadar uluslararası bir akım olarak Marksizmin teorik gelişmesinin sağlam ellerde olduğunun bir ifadesidir. Engels'in ölümünün ardından, uluslararası işçi hareketi adına bu işi üstlenenlere bakıyoruz, klasik marksist teorik temele iyi-kötü sahip çıkan ve yeni bazı sorunlara uygulayan insanlar bunlar. Teorinin o günkü sorunları çerçevesinde en azından... Henüz devrimlerin, devrime ilişkin sorunların çok güncelleşmediği bir aşamada, Marksizmin temel esaslarını ortaya koymakta, yeni bazı olgulara uygulamakta Kautsky'nin pek fazla bir kusuru yok ve başta Lenin olmak üzere Ruslar ondan fazlasıyla yararlanıyor. Daha sonra, geç bir tarihte, Lenin'in Kautsky ve Plehanov gibi adamlara Engels sonrası ilk dönem hakkında yönelttiği en temel eleştiri ise, bunlar devlet sorununu hep atlادılar, burada oportünizm yaptılar demekten ibaret. Onun ötesinde, Kautsky'nin dönikleştigi, Bolşevik devrimine karşı gerici kampanyaların ideolojik önderlerinden biri haline geldiği bir dönemde bile, Lenin, onun marksist döneme ilişkin eserleri uluslararası işçi hareketinin en iyi kaynakları olarak kalmaya devam edecektir, diyebilmiştir. Özetle, Rusyalı marksistler bir teorik kargaşa ya da boşluk döneminin üzerine gelmiyorlar, tam tersine, bu konuda büyük imkanlara sahipler. Bu birinci nokta.

İkincisi, Rusya'nın kendi tarihine bakıyoruz, bir popülizm dönemi var. Marksist akım popülist akımdan

Zaman zaman bazı yoldaşlar diyorlar ki; Rusya'da marksistler daha partiyi kurmadan Rusya'da kapitalizmin gelişmesi incelenmiş, Rusya toplumuna ilişkin bir takım özgün gerçekler, teorik incelemeler ortaya konulmuştu. Ama biz partiyi kuruyoruz, henüz Türkiye kapitalizmine ilişkin, Türkiye'deki sınıfların yapısına ilişkin özgün bir incelememiz yok.... Ve bunu, yaşadığımız teorik gelişme süreçlerini küçümsemenin olmasa bile, buralarda bir şeylerin aksadığı, teorik çalışma ve gelişmenin belli bir alanında yetersiz kaldığı gerçeğinin göstergesi sayıyorlar. Rusya üzerinden kurulan bu tür paralelliklerin isabetsizliğine, Rusya'da marksist hareketin gelişmesinin kendine özgü yönlerine bu ön tartışmaların daha başında değinmek olanağı bulmuştum.

Her akım kendi tarihi koşullarında ortaya çıkar. Yani kuşaklar arzu ettikleri koşullarda değil, devraldıkları koşullarda işe başlarlar. Bizim siyasal akım olarak siyaset gündemine çıktığımız döneme bakılırsa, bunun gerçekten büyük bir teorik kargaşa dönemi olduğu görülür. Bir kere biz önden devralınmış sağlıklı bir teorik mirastan yoksunduk. Çünkü popülizmden kopmuştuk, popülizm ise her zaman Marksizmin çarpıtılmasının bir ürünüdür.

koparak ortaya çıkıyor. Beslenebildiği sağlam uluslararası kaynaklar olduğunu demin hatırlattım. Öylesine ki, Vera Zasuliç, bizzat Marks'ın kendisine yazarak, Rus komününün akibeti ne olacaktır? konusunu aydınlatma yoluna gidebiliyor. Bu çok büyük bir avantaj. *Komünist Manifesto*'nun önsözlerinde bile bu meselelere yaklaşımlar ortaya konuluyor. Rusya'yı çok yakından izleyebilen Engels, Marks sonrası dönemde de Rusya üzerine temel önemde görüşler ortaya koymayı sürdürüyor. Bunun ötesinde, parti öncesi dönemde Rusların yaşadıkları 20 yıllık bir teorik birikim süreci var, Emeğin Kurtuluşu Grubu'nun teorik çabalarını kastediyorum. Lenin *Sol Komünizm*'de diyor ki; partimiz kendisini önceleyen 20 yıllık bir teorik birikimin üzerinde yükseldi. Lenin *Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi*'ni 1899'da yayınlıyor ama, Emeğin Kurtuluşu Grubu'nun ortaya çıkışı 1883'tür ve bu bir teorik gelişme dönemidir. Ne anlamda? Marksist teorinin o genel temelini ve yönteminin, Rusya'da Marksizmi temsil eden aydınlar tarafından savunulması, propagandası ve bir dizi soruna uygulanması anlamında...

Biz böyle bir marksist teorik temel ve birikim devralmadık. Biz bir kargaşa, bir çarpıtmalar yığını devraldık. Yöntemde bir kargaşa devraldık, kavramlarda bir bulanıklık ve kargaşa devraldık, teorik içerikte bir kargaşa ve çarpıtmalar silsilesi devraldık. Çağdaş popülizm dediğiniz şey, Marksizmin bütün temel kavramlarının (başta sınıf özü ve bilimsel yöntemi olmak üzere) bir deformasyonundan başka nedir ki?

1. Genel Konferans belgelerinde, parti sorununa ilişkin metnin teorik gelişmeye ilişkin bölümünde, bu meseleler açıklandıktan sonra, şöyle deniliyor. Okuyorum: "*Bütün bunlardan çıkan sonuç, bugünün marksist-leninistlerinin öncelikle bir teorik arınma ve netleşme sorunu ile yüzyüze olduklarıdır.*"

Herşeyden önce marksist-leninist dünya görüşünün genel teorik temelini, yöntemini, devrimci sınıfsal içeriğini gerçekten özümsemek, bu konuda geçmişin şartlanmışlıklarından, çarpıklıklarından, deformasyonlarından arınmak bile başlıbaşına bir sorundu. Ve ben, 1997 yılında verilen program sorunları üzerine konferanslara bakıyorum; bu aşamada bile hala bir takım temel kavramların ve temel tezlerin doğru anlaşılmasına ilişkin bir çaba ortaya koymak durumunda kalabiliyoruz. Mesela tarım sorununa başlıyoruz, dosdoğru Türkiye'de tarımsal yapı nedir? vb.'nden girmek yerine, köylü/tarım sorununa yaklaşımdaki çarpıklıklar üzerinde durmak, çok özel bir bir ihtiyaç olarak kendini gösterebiliyor. Bu kesinlikle bir ihtiyaçtan doğuyor, keyfi bir tercihten değil. Çünkü bu meselede bilinenler, Çin Devrimi'nin formülasyonlarından ya da kırsal ilişkilerine serflik ilişkilerinin egemen olduğu Rusya'ya ilişkin geliştirilmiş bir takım kavramlardan ibaret olduğu sürece, herşeyden önce sorun buradan aksıyor. Siz o teorik çarpıklığın kendisine vurmadığınız sürece, Türkiye'nin gerçekliğine ilişkin ortaya koyacağınız görüş ve yorumlar zaten anlaşılamayacaktır.

Böyle olunca, teorik gelişme büyük ölçüde genel teorik çerçeve içinde kalmış gibi görünüyor. Bunu, biz teorinin esaslar tartışmasından Türkiye gerçeklerinin tartışmasına bir türlü geçemeyecek miyiz sorusuna bir yanıt olarak söylüyorum. Bu, teorinin genel gerçekleri

1. Genel Konferans dönemi, Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'da yıkılışların yaşandığı ve bizim için tarihsel sorunlara ilişkin tartışmaların çok gündemleştiği bir dönemdi. İlgi çok büyük ölçüde bu sorunlar üzerineydi. Bu konuda belli çabalar oldu. Bu çabaların tümü maalesef teorik ürünlere dönüşemedi. Yani bizim o zamanki hazırlığımız ve planlamamız ile ürün olarak ortaya çıkan sonuçlar arasında belirgin bir mesafe var. İki sayı çıkan Ekimler'deki yazılara dikkat edin, hep belli konulara girilmiştir, bir denilmiş, fakat ikinci bölümü kalmıştır. Bu, Sovyetler Birliği'nde Sosyalizmin İnşası için de, Komintern Üzerine Değerlendirmeler için de, Tek Ülkede Sosyalizm konusu için de geçerli. Oysa bu konulara ilişkin yazının öncesi ön hazırlık, konuları bütün çerçevesiyle ortaya koymaya göreydi, yazık ki konuların devamı kaleme alınamadan kaldı. Zira bu gündem çok geçmeden tali plana düştü.

etrafında dönüp durmak değil, aslında yaratılmış çarpıklıkları düzeltme çabası olarak çıkıyor bizim karşımıza.

Mevcut teorik birikimimiz ve Türkiye'nin özgün gerçekleri

Peki biz bu arada Türkiye toplumunun gerçeklerine fazla mı uzak kaldık? Kesinlikle hayır! Ben iddia ediyorum ki, biz daha ilk çıkışımızda doğru teorik yaklaşımlar ile, soyutta marksist teorinin doğru anlaşılması ile, Türkiye'nin temel gerçeklerine ilişkin bir takım sonuçlara ulaşmayı içiçe yaşadık. *Platform Taslağı*'mız bunun en iyi kanıtı. Ben bugün, aradan geçen on yıllık teorik birikimin, genel düşünsel olgunlaşmanın sonuçları ışığında baktığımda, bazı şeyler daha iyi ifade edilebilirdi diyebilmenin ve burada yer almayan bazı sorunların eksikliğinin ötesinde, bu metinde esaslı bir yanlış göremiyorum. Bu bir şey anlatıyor. İşin bir yanı bu.

İkincisi, zaman içerisinde düşünsel olarak hep daha ileriye gittiğimiz çok kesin. Bu, teorik ürünlere ne kadar yansıdı, somut teorik ürünler olarak kendini ne kadar gösterdi? Bunu saklı tutuyorum. Çünkü 1. Genel Konferans'a kadar olan süreç, daha önce de ifade ettim, daha çok bir takım genel sonuçlara ulaşmak ve içinden geldiğimiz akımlarla bu çerçevede hesaplaşmak olarak yaşandı.

1. Genel Konferans dönemi, Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'da yıkılışların yaşandığı ve bizim için tarihsel sorunlara ilişkin tartışmaların çok gündemleştiği bir dönemdi. İlgi çok büyük ölçüde bu sorunlar üzerineydi. Bu konuda belli çabalar oldu. Bu çabaların tümü maalesef teorik ürünlere dönüşemedi. Yani bizim o zamanki hazırlığımız ve planlamamız ile ürün olarak ortaya çıkan sonuçlar arasında belirgin bir mesafe var. İki sayı çıkan *Ekimler*'deki yazılara dikkat edin, hep belli konulara girilmiştir, bir denilmiş, fakat ikinci bölümü kalmıştır. Bu, Sovyetler Birliği'nde Sosyalizmin İnşası için de, Komintern Üzerine Değerlendirmeler için de, Tek Ülkede Sosyalizm konusu için de geçerli. Oysa bu konulara ilişkin yazının öncesi ön hazırlık, konuları bütün çerçevesiyle ortaya koymaya göreydi, yazık ki konuların devamı kaleme alınamadan kaldı. Zira bu gündem çok geçmeden tali plana düştü.

Bu sorunlara olan ilginin azalması, gündemlerin değişmesi üzerine şunu söyleyeyim: Eğer biz akademisyenler, bağımsız çalışan aydınlar değilsek, yani örgütlü insanlarsak, partili devrimcilersek, teorik çalışma ve ideolojik mücadele, önden planladığınız gibi gidemeyebilir. Siyasal yaşam neyi gerektiriyorsa onlar önplana çıkar. Örneğin, bir takım sorunlar, bir

takım kargaşalar yaşıyorsunuz, bunlarla uğraşmak zorunda kalıyorsunuz. Tasfiyeciliğin bize kaybettiği iki yıl üzerinden söylüyorum bunu. Dolayısıyla, 1.Genel Konferans'a kadar olan dönemi bir ilk teorik oluşum, onu izleyen dönemi tarihsel sorunlara ilişkin belli bir teorik çaba olarak anlamak gerekiyor. Bu teorik çabanın bütün sonuçları ürün olarak ortaya çıkamamış olsa bile, temel noktalarda bizde belli bir kavrayış geliştirdiği, belli açıklıklar yarattığı çok kesin. Sonraki yıllara bakıyorum, Marksizm ve siyasal mücadelenin sorunlarına doğru yaklaşım üzerine belli çabalar, belli sonuçlar var. TİKB eleştirisinde tartışılan sorunlara bakıldığı zaman, temel teorik yaklaşımların siyasal ve örgütsel sorunlar üzerinden sınanmasından başka bir şey olmadığı görülür. Aynı şekilde aynı

dönemde DHKP-C eleştirileri var. Liberal demokratizmin politik platformu üzerinden, yine siyasal mücadeleye ve devrimci taktiğe ilişkin bir takım temel sorunlar ele alınmakta, işlenmektedir. Aynı dönemde, devrimin teorik sorunları üzerine belli tartışmalar var, *Demokratizmi Savunmanın Sınırları* başlıklı polemik buna bir örnektir.

Tüm bunları durumu mazur göstermek için değil, ama yaşanmış sürecin mantığına işaret etmek için hatırlatıyorum. On yıllık sürece baktığımız zaman, bizim teorik arınma ve netleşme denilen alanda önemli mesafeler katettiğimiz, Marksizm-Leninizmin özünü ve yöntemini kavramada ve belli sorunlara doğru bir biçimde uygulamada ciddi mesafeler aldığımız kesin. Nitekim bizim görece ideolojik üstünlük dediğimiz şey kendini öncelikle burada gösteriyor.

Sözü asıl konuya getireceğim. Biz, Türkiye tarihinden, Türkiye toplumunun bir takım sorunlarından da sanıldığı kadar uzak kalmadık. Ben iddia ediyorum ki, Türkiye toplumunun gündemine on yıldır belirgin bir biçimde oturmuş Kürt sorunu konusunda hiçbir öteki parti ya da akım bizden daha kapsamlı ve daha özgün değerlendirmeler yapamadı. Sadece genel teorik çerçeve bakımından söylemiyorum bunu. 1. Genel Konferans'ımızın Kürt sorununa ilişkin metnine bakılırsa, biz Kürt ulusal sorununun ve hareketinin iyi bir tarihsel bilançosunu çıkarıyoruz. Gerektiğinde birkaç kitap içerisinde işlenip genişletilebilecek bazı temel noktalar vardır orada. Bugün Türkiye'de Kürt sorunu üzerine kitaplar ortadadır. Devrimci çevrelerde bizim dışımızda gerçekten de anlamlı sayılabilecek bir çaba yoktur. 1. Genel Konferans'ımızın ulusal soruna ilişkin değerlendirmesi, Türkiye'de bu konuda çeşitli akımlar tarafından ortaya konulmuş değerlendirmelerin tümünden çok daha güçlü ve kapsamlı, anlamlı ve işlevseldir. Konuya ilişkin ilk kitabımızın okur çevrelerinde gördüğü ilgi, üçbin nüshayı aşkın bir baskının bir yıl bile dolmadan tükenmesi de bunun bir işaretidir.

Ben bunu yalnızca Türkiye'deki bir takım marjinal akımları kastederek, onlarla kıyaslayarak da söylemiyorum. Kürt sorununa bir dönem çok özel bir ilgi göstermiş İP üzerinden bakalım; Kurtuluş Savaşı'nın Kürt sorununa ilişkin belgelerini kemalist amaçlarla derlemek, artı Abdullah Öcalan'la bir röportaj yapmak, artı 2000'e *Doğru*'da Kürt sorunu üzerine bir takım başyazılar yazmak dışında ortada herhangi bir sonuç yok. Bunlara belki Perinçek'in ve bir takım başka yazarların zaman zaman İsmail Beşikçi ile, PKK ile yaptıkları bir takım polemikler eklenebilir. Ama sorunun tarihi, sosyo-ekonomik

temelleri, Türkiye tarihi içerisindeki evrimi üzerinden bakıldığında, herşeye rağmen en sistematik değerlendirmeyi bizim yaptığımız görülür. Kuşkusuz ki bu işlenmesi gereken bir genel çerçevedir.

Türkiye tarihine ve bu tarihsel evrimi ortaya çıkardığı sonuçlara ilişkin sorunlara sanıldığı kadar uzak değiliz. Herşey bir yana, 1987'de ortaya konulmuş bir *Platform Taslağı*'mız var. Bu taslak, sorunu Türkiye'de burjuva-demokratik devrim süreçlerinin ilk oluşumundan alan ve tarihimizi bir takım temel

aşamaları üzerinden bugüne getiren temel tezlerden oluşuyor. Bu tezler kuşkusuz gereğince işlenmemiştir, bu ayrı bir sorun. Ama tezlere ya da bir takım sonuçlara ulaşabilmek için, sizin tarihsel süreç ve onun ortaya çıkardığı toplumsal olgular hakkında bir takım değerlendirmelere sahip olmanız lazım. *Platform Taslağı* bu değerlendirmelerin bir ilk çerçevesini vermektedir. Ve örneğin, bir *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm* kitabı, buradaki temel tezlerin teorik ve programatik bir çerçevede işlenmesinden, açılıp geliştirilmesinden başka bir şey değildir.

Yakın zamandan bir başka örnek vermek istiyorum. *Bağımsızlık ve Devrim* kitabının sonunda, "*Türkiye'nin modern tarihi ışığında devralınan miras*" başlıklı iki bölümden oluşan bir tarihsel bilanço var. Türkiye tarihine, gelişme süreçlerine, bu süreçlerin toplumsal yapıda, sınıf ilişkilerinde, dolayısıyla devrimin sorunlarında, onun içeriğinde yarattığı değişimlere ilişkin olarak hayli kapsamlı sayılabilecek bir bilanço bu. Buradan da açıklıkla anlaşılıyor ki, sorunlara yaklaşımda bir problem yok. Türkiye toplumunun gelişme dinamikleri, gelişme safhaları ve bütün bunların sonucunda ortaya çıkan bugünkü toplumsal gerçekliğin temel esasları konusunda herhangi bir karışıklık yok. Deyim uygunsa, temel tezlerden oluşan bir plandır bu. Bunu alıp işlemek ve zenginleştirmek gerekiyor. Her işleme çabası, yaklaşımlarda belli değişimlere yol açar, ama temelde de konulan teorik çerçeveyi doğrular. Bu bizim sorunun esasına ilişkin herhangi bir boşluk ya da belirsizlik içinde olmadığımızı gösteren bir başka açıklayıcı örnek.

Teorik çalışma gündemimizin bugünkü öncelikleri

Bunlara ekleyeceğim şey şudur; Türkiye tarihi, Türkiye toplumu ve toplumsal düzenin gerçeklerine ilişkin sorunlar alanı, herşeye rağmen yine de incelenmeyi bekleyen kapsamlı bir sorunlar alanıdır. Geline yerde bu bizim için artık bir özel ihtiyaç, bir acil zorunluluktur. Bir programatik çerçeve ortaya koymamızı engelleyecek herhangi bir güçlük yoktur, programatik bir çerçeve ortaya koyacak hazırlığa fazlasıyla sahibiz. Herşey bir yana, *Bağımsızlık ve Devrim* kitabının sonundaki bu iki bölüm bile bunu göstermeye yeterlidir. Bu açıdan bir güçlüğümüz olmamakla birlikte, ortaya koyacağımız programatik çerçeveyi partinin kuruluşunun ardından ayrıntılarda işlemek, bizim için acil bir sorundur. Siyasal yaşam ne getirir, hangi öncelikleri bize dayatır? Bunu önden kestirmek elbette mümkün değil. Ama eğer çok beklenmedik bir gelişme ideolojik çabamızın yönünü değiştirmezse, kongreyi izleyecek dönemin esas alanının bu alan olduğunu söyleyebilirim.

Türkiye tarihini didik didik etmemiz, Türkiye toplumunun bugünkü olgusal yapısının derine inen bir tahlilini ortaya koymamız gerekiyor. Ve buradan siyasal mücadele için süzülüp alınabilecek her türlü

Biz siyaset sahnesine çıkacaksak, siyaset sahnesi de sınıf ilişkileri alanıysa, gerçekten sınıfları kimler temsil ediyorlarsa, toplumsal güçleri kimler tutuyorlarsa, ideolojik mücadeleyi de bunları hedef alan bir çerçeveye oturtmak gerekiyor. Bir takım marjinal devrimci akımların sınıf ilişkileri alanındaki yeri ne olabilir ki? Onları eleştirsek ne olur? Bu eleştiride belli başarılar sağlasak bu bize ne kazandırır ki? Onların etkilediği bir takım sınırlı güçleri belki etkiler ve yönlendiririz, böyle dar amaçları gene de güdebiliriz. Ama bu dar alanda yapılacaklara kendinden öte bir anlam atfetmekten de kaçınabilmemiz gerekiyor.

sonucu süzüp almamız gerekiyor. Bunun çok verimli bir teorik çalışma alanı olacağına inanıyorum. Türkiye'de mevcut siyasal akımlara ait programların eleştirilerinin de çok büyük ölçüde Türkiye'nin gerçekleri üzerinden sürdürülmesinin doğru ve verimli olacağını düşünüyorum. Çünkü geleneksel akımlar şahsında teorik çerçeveyi fazlasıyla irdeledik. Bağımsızlık sorununu tartışıyoruz, geleneksel akımların geleneksel teorik çerçevesini irdeliyoruz. Demokrasi sorununu, ulusal sorunu tartışıyoruz, aynı şeyi yapıyoruz. Köylü sorununa başladık, yine buradan giriş yaptık. Şimdi artık bu teorik yaklaşımların da ışığında, bunların Türkiye'nin gerçeklerine ilişkin ulaştıkları sonuçların bilimsel bir eleştirisiyle başlamalıyız. Türkiye toplumuna ilişkin inceleme çabası, bu konuda ortaya konulmuş yaklaşımların marksist bir eleştirisiyle de birleşebilmeli.

Burada muhataplarımızı doğru seçmeye dikkat etmemiz gerekecek. Ben Türkiye'nin devrimci kimlik taşıyan, ama marjinalleşmiş, giderek de dejenere olan bir takım akımlarının ortaya koyduğu görüşlerin eleştirisinin ortaya çok anlamlı sonuçlar çıkaracağını zannetmiyorum. Onların programlarını kısaca eleştireceğiz, bunu yapmamız gerekiyor. Ama verimli bir çalışmayı ancak, örneğin kemalist yazarlara, bugünkü Perinçekçi akıma, Türkiye solunu besleyen bir takım başka kaynaklara karşı mücadele içerisinde üretebiliriz. Gerçekten Türkiye tarihine kendi çapında belli özgün yaklaşımlar getirmek isteyen ve bundan bugünkü politik yaşamları için sonuçlar süzen akımlar, bunlar. Örneğin Perinçekçi akım, Türkiye tarihi üzerine gerçekten de özgün görüşleri olan ve bunu bugün özgün politika zemini olarak da kullanan bir akım. Sanıldığı kadar da etkisiz değil. Soruna geleneksel devrimci akımların dar alanı üzerinden değil de toplum sahnesi üzerinden baktığımız zaman, Perinçekçi akım bu toplumda bir dizi çevreyi besliyor, bu bir gerçek. Türkiye'de günlük politika bir tarafa, gündelik yaşamda bir yeri olan popüler yazarlar bile çok büyük ölçüde buradan besleniyorlar. İlhan Selçuk gibi bir yazar bile bir takım argümanlarını artık Perinçekçi akımdan alabiliyor.

Biz siyaset sahnesine çıkacaksak, siyaset sahnesi de sınıf ilişkileri alanıysa, gerçekten sınıfları kimler temsil ediyorlarsa, toplumsal güçleri kimler tutuyorlarsa, ideolojik mücadeleyi de bunları hedef alan bir çerçeveye oturtmak gerekiyor. Bir takım marjinal devrimci akımların sınıf ilişkileri alanındaki yeri ne olabilir ki? Onları eleştirsek ne olur? Bu eleştiride belli başarılar sağlasak bu bize ne kazandırır ki? Onların etkilediği bir takım sınırlı güçleri belki etkiler ve yönlendiririz, böyle dar amaçları gene de güdebiliriz. Ama bu dar alanda yapılacaklara kendinden öte bir anlam atfetmekten de kaçınabilmemiz gerekiyor.

Kongreden sonra ideolojik çalışma alanının ne olacağı merak ediliyordu. Kuşkusuz bu kongrede ve ardından MK'da tartışılacaktır. Ama bana göre

öncelikle ele alınması gereken konular Türkiye tarihi ve toplumu olmalı. Toplum derken daha çok bugünkü gerçekliği kastediyorum. Ama bugünkü gerçeklik biraz tarihsel evrimin içerisinde, dinamiklerinin izlenmesi içerisinde doğru kavranabilir. Onun için Türkiye tarihi ve toplumu diyorum. Bunun yanı sıra, artık daha fazla geciktiremeyeceğimiz bir takım başka sorunlar var. En başta devrimci şiddet sorunu olmak üzere örneğin. İkinci kongreye kadarki dönemi, devrimci şiddet vb. bir takım ana sorunların yanı sıra, temelde Türkiye toplumuna, Türkiye'nin sosyo-ekonomik,

sosyo-politik gerçeklerinin çözümlenmesine ayırırsak ve bunu, buna ilişkin ideolojik mücadeleyle birleştirecek, bu dönemi hayli verimli geçirmiş oluruz. Çağdaş dünyanın bir takım sorunlarına, uluslararası sahneye, onun gerek sosyo-ekonomik gerekse sosyo-politik plandaki bir takım yeni olgularına ya da görüngülerine ancak burada belli bir mesafe aldıktan sonra geçebiliriz diye düşünüyorum.

Bu konuşmayı programın siyasal bölümüne ilişkin bir giriş saymak gerekiyor. Biraz bu alanın henüz yeterince işlenmemiş olmasından duyulan kaygılara yönelik açıklamalar saymak gerekiyor. Biz gerçekten bu alana ancak şimdi girebilecek durumdayız. Eğer teorik olarak önden hazırsanız, siyaset sahnesine çıktığınızda yapacağınız ilk iş, kendi toplumunuzun özgünlüklerini ortaya çıkarabilmektir. Genelde teorik olarak, yöntemsel olarak hazırsanız, bir teorik birikiminiz varsa, Marksizm hareketimizin kurucu güçleri tarafından özümsemişse eğer... Değilse, tersine, ortada bir genel teorik sorunlar yığını varsa, bizzat teorik ve kavramsal kargaşadan gelen, teorik içerikten gelen büyük bir karışıklık varsa, öncelikle bu alanda netleşmek zorundasınız ve bu alanda yapılacaklar, yapılması gerekenler sanıldığı kadar önemsiz değil.

Bunlara şunu eklemek gerekir: Ben *Bağımsızlık ve Devrim* ya da *Demokrasi ve Devrim* kitabı için, bunlar çok büyük ölçüde hala da teorik netleşme çabaları oldular diyorum. Ama bu görüş kendi başına yeterli değil, burada kendimize çok belirgin bir haksızlık da var. Zira sözkonusu tartışmalar hep Türkiye toplumunda, Türkiye düzleminde bu sorunların ele alınışına bağlanıyor. Biz hiç de soyut teorik tartışma yapmıyoruz orada. Türkiye'de demokrasi mücadelesinin sorunlarına ilişkin olarak yapılmış çok somut açıklamalar bunlar. Zenginliği ve canlılığı da buradan geliyor zaten. Bu konferanslarda Türkiye toplumunun temel iktisadi, sınıfsal ve siyasal gerçekleri ışığında demokrasi sorunu, bağımsızlık sorunu, ulusal sorun, köylü sorunu vb. tartışılıyor.

Söylediklerim örneğin bağımsızlık sorunu sözkonusu olduğunda çok açık. Biz daha TDKP ile tartışırken bile hep şunları soruyoruz: Neden geline yerde anti-empyralist mücadele anti-kapitalist bir içerik taşımaktadır? Hangi tarihsel toplumsal zemin üzerinde bu değişim ortaya çıkmıştır? Yüzyılın başı ya da geçiş süreci öncesi dönemle yeni dönem arasındaki fark nedir? Görüşlerimizi hep bunun üzerine oturtmuşuz. Zaten hiçbir zaman tümüyle soyut teorik tartışma olamaz. Kavramları netleştirmek bile, o kavramlarla muhataplarımız Türkiye'nin belli gerçeklerine yaklaştıklarına göre, o gerçekleri algılayış tarzlarının eleştirisi ile içiçe gider. Örneğin bir orta burjuvazi sorunu, Türkiye'nin mevcut orta burjuvazisinin konumundan kopararak nasıl tartışabilirsiniz ki?

(Metni buradan izlemesi gereken bazı konuşmaların teknik nedenlerle kaydedilmediği sonradan anlaşılmıştır. Daha sonraki bazı

bölümlerde de yaşanan bu aynı sorun, tartışmanın akışında yer yer önemli kopukluklar yaratmaktadır. Okurun metni izlerken bunu gözetmesi gerekmektedir - Red.)

**Mevcut teorik birikimimiz
özgül olanla
evrensel olanı içiçe kapsıyor**

Sergen: Ben gerek Türkiye'nin, gerekse bugünkü dünyanın gerçeklerini çok soyut ve genel bir düzeyde koyduğumuzu düşünmüyorum. Özellikle gelinen yer üzerinden bunu rahatlıkla söylüyorum. Türkiye'nin sosyo-ekonomik, sosyo-politik gerçeklerini, bunlara ilişkin özgünlükleri gözettiğimizi ve bu özgünlükleri yanlış sonuçlara varıran bir takım anlayışları eleştiri çabası içerisinde ele aldığımızı düşünüyorum. Özellikle programatik sorunlar çerçevesindeki konferanslarda sorunlar genel ve soyut planda değil, tersine Türkiye'nin somut gerçekleri ile her adımda bağı kurularak ele alınmıştır. *Bağımsızlık ve Devrim, Demokrasi ve Devrim* kitaplarına bakıldığında da bu rahatlıkla görülecektir. '80'den sonra Türkiye devrimci hareketinin bütün bir süreci, bu süreçte yaşananlar, geldiği noktayı da gözeterek son derece somut bir biçimde ele alınmış. Kürt ulusal sorunu ile ilgili konferansta dile getirilenler de böyle. Hepsi somut bir dizi tartışma ve değerlendirmeyi içermektedir.

Kuşkusuz bu önümüzdeki süreçte bu alanda partimizin gerçekten el atması gereken bir takım önemli görevlerin olmadığını göstermiyor. Ama ben şunu eklemeyi ve altını çizmeyi gerekli görüyorum: Bu birikimimizin pratikle bağını kurmak noktasında bizim bir güçlüğüümüz sözkonusuydu. Artık program düzeyine çıkmış bulunuyoruz. Bu, sınıflar mücadelesi alanına, bu pratiğe yönelen bir partinin programı olacağına göre, sorun bunun pratikle bağını kurmaktır, bugüne kadar yapamadığımızı hakkıyla yapabilmektir.

Nedir bu? Birikimimizi sahipsiz bırakmamak, programımızı sahipsiz bırakmamak, onu sınıflar arasındaki ilişkiler alanına, politikanın gerçek alanına, sınıf mücadelesi alanına taşımak, pratikte bu bağı kurabilmektir. Gerekli yetkinleşme, derinleşme esasta böyle yaşanabilir.

Sadece Kürt ulusal sorunuyla ilgili yazılıp çizilenler bile büyük bir önem taşıyor. 1. Genel Konferans'ın ilgili metni oldukça kapsamlı bir incelemedir. Sonrasında bir dizi yazı ve değerlendirme buna eklenmiştir. Örneğin Türkiye Kürdistanı'nın sosyo-ekonomik ve sosyo-politik gerçekleri belli olgular üzerinde ilk planda dile getirilmiştir. Ama Kürdistan'da sınıfların durumu, Kürdistan'daki özgün sınıfsal mevzilenme vb. sorunları kuşkusuz daha somut incelemek gerekiyor. Politika yapmanın zeminini bu alanda da güçlendirmek gerekiyor.

Aynı şekilde, Türkiye işçi sınıfı denilen toplumsal gerçekliği daha yakından ve daha derinlemesine kavramamız lazım. Türkiye'de küçük-burjuvazi ile ilgili yazılıp çizilen pek çok şey vardır. Bunları politikada işlevli olabilecek tarzda daha derinlemesine işlemek gerekiyor. Teorik çabalar biraz bu alana doğru kaymak durumunda.

Siz istesenez de istemesenez de, bazı sorunlar getirir kendisini ihtiyaç olarak dayatır. Eğer doğru bir yönetime sahipseniz, teorinin pratikle ve sınıflar mücadelesi ile bağını kurmayı başaran, bunu her zaman gözetken bir hareketse, hangi konunun ele alınması gerektiği somut ihtiyaçlara göre belirlenir. Bir takım öncelikleriniz varken, kendisini somut olarak dayatmayan bir soruna el atmak sizin için öncelikli olmaz, olamaz. Kürt sorunu örneğin, '80 sonrasında somut ve pratik bir biçimde kendisini

Teori tarihsel pratikler içerisinde üretilir. Öncelikle bunun hiçbir biçimde unutulmaması gerekiyor. Bir devrimci sınıfın gerçek pratiği ile birleşme çabasına yönelmeksizin üretilen bir teorinin devrimci bir nitelik taşıması mümkün değildir. Devrimci pratiklerin dışında, onlara bağlanmaksızın üretilen düşünsel ürünler çok ilgi çekici olabilirler. İçinde parıldayan fikirler de olabilir. Ama onlar toplumu etkileme, kitlelere malolma ve mevcut toplumu dönüştürebilme gücü olan teoriler değildir. Bir takım ünlü yazarlar, felsefeciler, düşünürler üzerinden ne kastettiğimi anlayabilirsiniz. Bir sürü düşünürün kitaplarını, makalelerini, denemelerini okuduğunuzda ilginizi çeker, zeki ve yetenekli bir adammış, özgün fikirleri var, entellektüel kapasitesi çok güçlü dedirtir size. Ama bu tür yetenekli yazarların bu zekice düşünceleri bir tarafta kalır, toplumsal yaşam, sınıf ilişkileri ve sınıf mücadelesi bir başka alanda yürür.

dayatmıştır. Bu sorun bizde her zaman çok özel bir ilgi görmüş, inceleme ve tartışmalarımızda çok özel bir yer işgal edebilmiştir. Sosyalizmin sorunları denilen sorunlar, yine bir dönem kendisini çok yakıcı bir biçimde dayatmıştır. Bu konuya el atıp ilk çerçevede söylenebilecekleri söylemişizdir. Bunun gibi bir dizi örnek verilebilir.

Ama bazı sorunlar vardır ki, bunlar pratik olarak kendisini çok yakıcı bir biçimde dayatmadığı için öncelikli olarak ele almamak çok da anlaşılmaz değildir. Örneğin bir devrimci şiddet sorunu böyledir. Programda bunun nasıl formüle edileceği aşağı yukarı bellidir. '97 Ağustos'u değerlendirmelerinde de ifade edildiği gibi, bu konuda on sene önce söylediğimizle şimdi söyleyeceğimiz özünde aynıdır. Ama ayrıca ele alınması gereken başka bir çerçevesi de vardır. Bu çerçeve somut olarak kendisini dayattığı zaman siz doğal olarak bunu da ele alırsınız. '80 öncesinde bu mesele belki daha erken bir tarihte kendisini bizim için gündemleştirebilirdi. '80 öncesi durumla sonrası durum bu açıdan farklıdır. '74 sonrasında devrimci yükseliş ortamında, kitle mücadelesinin radikalleşen bir gelişme seyri izlediği bir tarihsel konjonktürde, bu sorun kendini çok daha somut biçimde dayatıyordu. Öte yandan, bugün Türkiye'de devrimci maceracılık ya da bireysel terörizmi kendisine biricik siyasal mücadele yöntemi olarak seçen ve siyasal arenada kendini böyle ortaya koyan bir akım yok ortada. Ortada liberalizm, reformizm, tasfiyecilik denilen olgular var. Önplanda bunlar var ve bizim bunlara karşı mücadelemiz bellidir. Pratik olarak kendisini dayatan bu olmuştur ve buna ağırlık verilmiştir.

Bana göre kongre sonrasında önem vermemiz gereken konulardan biri şudur: Biz dünyaya da bir şeyler söylemek durumundayız. Bizim tarzımızda başka bir akımın henüz çıkmadığını biliyoruz, en azından bilgilerimiz çerçevesinde böyle. Bizim teorik birikimimiz, devrimin ve dünya devriminin sorunlarına nasıl yaklaştığımız, bugünkü dünyaya nasıl baktığımız vb.'ne ilişkin değerlendirmelerimiz son derece anlamlıdır ve bunların uluslararası planda yayılması gerekiyor. Dil ve çeviri sorununu çözüp bunun adımlarını bir an önce atmalıyız.

Teorik öncelikler konusunda tartışmalı noktalar

Cezmi: Teorik gelişme sürecimiz ve sınıf mücadelesindeki pratiğimiz açısından yapılan değerlendirmelerin iki yönü olduğunu düşünüyorum. Birincisi, taktik politika alanıyla ilgili olarak kadrolaşma boyutu ile ilgili olan yön. Toplam sürece

bu açıdan bakıldığı zaman, teorik alandaki mevcut birikimimizden taktik politika alanında ve kadrolaşma planında yeterince yararlanamadığımızı ifade etmek gerekiyor. Güncel veya dönemsel ihtiyaçlar açısından bakıldığı zaman, burada, çalışmamızı daha güçlü kılabilecek bir birikim var. Diğer yandan, daha geniş kapsamı ile baktığımız zaman, teorik gelişme süreci, sadece partileşme süreci veya partinin sınıf mücadelesi içinde belli bir dönemi veya belli bir güncellik üzerinden tanımlanmıyor. Sürece bir bütün olarak, devrime yürüyüş ve sosyalizmin inşa sürecinin sorunları, görevleri, tarihsel sürecin bu çerçevede ortaya koyduğu deneyimler üzerinden yaklaşmak gerekiyor. Esas stratejik öncelikler, sorunun kapsamı, içeriği, teorik gelişme süreci vb. sorunlara da biraz bu çerçeveden yaklaşmak gerekiyor.

Bu açıdan bakıldığı zaman, başlangıçta, 1. Genel Konferans ve onu önceleyen süreçte yaptığımız değerlendirmelerde teorik gelişme alanındaki görevlere ilişkin bir bakış ortaya koyduğumuz görülür. Burada üç temel alan tanımlıyoruz. Bir aşamalandırma içerisine girilirse dahi, bir takım öncelikleri vurguluyoruz. İşte burada çubuğu daha özel bir şekilde tarihsel sorunlara, yani uluslararası komünist hareketin tarihsel deneyimlerine ve sosyalizmin inşa sürecinin tarihsel sorunlarına büküyoruz.

Ben bunun, o dönemki devrimci hareketin bu konuda yaşadığı karmaşa, içine düştüğü bunalım ve bu çerçevede hareketimizin hem bu soruna bir açıklık getirmesi, hem de bu çerçevede kadrosal anlamda parti güçlerini ayırıştırma, saflaştırma ihtiyaçlarının ötesinde bir anlamı olduğunu düşünüyorum. Mesela yapılan değerlendirmelerde sosyalist inşa sürecinin deneyimlerine ilişkin belli temel açıklıklar getiriyoruz, yönemsel bakışta ve sürece bakışta. Ama bir başka alan var burada. Daha çok bizzat devrim sürecinin, devrim mücadelesi döneminin, uluslararası komünist hareketin bu alandaki tarihsel deneyimlerinin, Komintern'in bu alandaki deneyimlerinin değerlendirilmesi de sözkonusu.

Toplamda süreci başlangıçta öngördüğümüz şekilde yaşayamamamızın kuşkusuz bir nesnelliği var. Sadece teorik gelişme alanında değil, politik ve örgütsel gelişme süreçleri açısından da beklediğimiz, arzu ettiğimiz bir güçlülükte biz bunu yaşayamadık. Bunun sadece bugünkü önceliklerde değil, genel olarak teorik çalışmanın ve ideolojik mücadelenin kapsamına bakışta bir darlaşma yaratıp yaratmadığı tartışılabilir.

Cihan: Böyle bir izlenim alıyor musun?

Cezmi: Tarihsel sorunlara ilişkin, uluslararası komünist hareketin deneyimlerine ilişkin çabanın daha çok o dönemin güncel ve dönemsel ihtiyaçları üzerinden tanımlanması, en azından bende bir tartışma ihtiyacı yaratıyor. Biz program sorunu çerçevesinde belli stratejik bakışa sahip olan komünist partilerin zorlu tarihsel dönemlerde, belli kritik evrelerde, belli kırılmalarla, savrulmalarla yüzyüze geldiğini görüyoruz. Bu nedenle de sadece bu yakın dönemde siyasal çalışmamızı daha güçlü, daha etkin bir şekilde yürütmenin ötesinde, uluslararası komünist hareketin tarihsel deneyimleri de burada çok özel olarak birikmiş, yoğunlaşmış bir teorik gelişme alanı olduğu için, bizzat taktiğe, stratejiye ve politikaya ilişkin sorunlar açısından özel bir alan olarak duruyor. Yani önemini koruyor bu çerçevede, hiç değilse bana göre bu böyle.

Çubuğun Türkiye devriminin ve toplumunun teorik incelenmesine bükülmesi, işin bu cephesinde bu konuların önemi ve incelenmesi konusuna bakışta bir farklılığa yol açıyor mu, açmıyor mu tartışmasını da getiriyor, benim için. Bunun ötesinde, tarihsel sorunlar, uluslararası komünist hareketin deneyimleri veya Türkiye devriminin kendi teorik sorunları konusunda bizim çok sistematik bir derinleşme yaşayamamış ve bunun ürünlerini ortaya çıkarmamış olmamızın programatik çerçeve açısından yaratacağı sonuçlar konusunda da ben yeterince net değilim. Temel bir boşluk yaratmayacağı konusunda bir açıklık içerisindeyim, ama bizzat bir program metnini zayıflatıp-zayıflatmayacağı konusunda bir netlik içinde değilim.

Türkiye toplumunun sorunları ve günlük politik çalışma

Semih: Ben, program sorunu çerçevesinde, Türkiye toplumunun yapısı, Türkiye'deki sınıfların özellikleri, tarihsel değerlendirilmesi ve devrim sorunları çerçevesinde bugüne kadar yapılan değerlendirmeler üzerinden yeterli bir açıklığa ulaştığımızı düşünüyorum. Bunun daha da derinleştirilmesi gerektiği ise açık.

Bir sonraki kongreye kadar olan süreç içerisinde teorik gelişme görevinin Türkiye'ye dönük olarak tanımlanması, dikkatlerin bu alana verilmesi bence de temel bir ihtiyaç. Ve olayın genel programatik çerçevenin ötesinde boyutları var. Herşeyden önce, bu çerçevede çıkarılmış sonuçlar üzerinden politika yapma, somut politikalar oluşturmaya ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

Sınıfların ve sınıflar arası ilişkilerin tanımlanmasının ötesinde Türkiye karmaşık birçok sorunun içiçe yaşandığı bir ülkedir. Mesela '50'lerden, '60'lardan beri süren göç olgusu, bunun biriktirdiği sorunlar ve sınıf hareketiyle bu sorunların içiçe gelişmesi, daha tarihsel özelliklere sahip olan sorunlar veya Türkiye'deki devlet yapısı, bunun temel özellikleri; bunlar zaten bizi doğal olarak başka sorunlar alanına götürüyor, götürmek zorunda. Komintern üzerinden yapılan değerlendirmelerde belli eleştiriler ve buraya dönük olarak belli açıklıklar zaten oluşmuştu. O çerçevede daha sonra bazı akımların eleştirisi üzerinden belli değerlendirmeler, faşizm değerlendirmeleri üzerine belli yorumlar yapılmıştı.

Ama burada geliştirilecek açıklıkların, bu tür alanlara doğru kendiliğinden doğal olarak kayacağını, kaymak zorunda olduğunu yoldaş konuşmasında ifade etmişti. Örneğin Türkiye'de yapılan faşizm tespitlerinin, kitle çizgisi çerçevesinde bir tür reformizme, "öncü" mücadele çerçevesinde bir tür maceracılığa yol açabildiği, çarpık sonuçlar yarattığı açık. Ama bizim faşizm tespitimizin anlamı ve çerçevesi, bundan çıkarılacak sonuçları üzerinden belli açıklıklara kavuşmamız gerektiğini düşünüyorum. Genç yoldaşlarımız faşizme karşı mücadelenin sorunları konusunda belli karışıklıklar yaşayabiliyorlar örneğin. Buna nasıl bakıyoruz, nasıl yaklaşmamız gerekiyor, nasıl değerlendiriyoruz? Bunların belli açıklıklara kavuşturulması bence bir ihtiyaç.

Ama sorunun bunun ötesinde bir boyutu da var. Bizim belli yetersizlik alanlarımızın olduğu ve bunların bir ölçüde Türkiye üzerine çubuk bükme ihtiyacına karşılık gelen

sorunlarda yeterli açıklıklara ulaşamamış olmaktan da kaynaklandığını söylemek mümkün. Bunlar temel alanlardaki sorunlar değil. Büyük ölçüde pratikte belli deneyimlere sahip olmamamızdan kaynaklanan sorunlar olmakla birlikte, genel çerçevesi ile de yeterli bir incelemeye tabi tutulmamasından da kaynaklanan sorunlar.

Örneğin sendikalar sorununa yaklaşımımız... Bugünkü mevcut sendikalara yönelik politiklardan bahsetmiyorum. Pozitif anlamda bir sendikal politika oluşturma çerçevesinde çeşitli çalışma alanlarını, hassasiyet alanlarını kullanabilme, onları değerlendirebilme çerçevesinde bir takım ihtiyaçlarımız var. Oluşturulacak politikaların Türkiye toplumunun değerlendirilmesi üzerinden çıkarılacak sonuçlarla güçlenebileceğini, politika oluşturulması çerçevesinde bundan güçlü bir biçimde yararlanılabileceğini düşündüğüm için, buna özel bir önem verilmesini doğru buluyorum.

Mahalli düzeylerde politika oluşturma çerçevesinde sorunların bir ölçüde aşıldığı, ama fabrikalar düzlemine ve daha yukarıya dönük genel bir politikanın oluşturulması çerçevesinde bir ihtiyaç olduğu değerlendirmesini de gözönüne alarak, aslında Türkiye toplumunun özgün sorunlarına yönelik böyle bir teorik yönelişin daha da büyük bir ihtiyaç olduğu kabul edilmeli.

Mevcut teorik birikimimiz programatik formülasyonlar için fazlasıyla yeterlidir

Temmuz: Tartışma üç ayrı düzeyde tanımlandığında, hem farklılıkların, hem de ortaklıkların daha kolay anlaşılabilceğini zannediyorum. İçiçe geçtiği ölçüde bazı şeyler kaynıyor.

Birincisi, bir programın yazılımı, parti bayrağı olarak göndere çekilmesi açısından, şu anki konumumuz, birikimimiz, imkanlarımız ve programın hangi düzeyin ürünü olduğuna ilişkin değerlendirme açısından bir tartışma var. Bu açıdan aslında asgari bir ortaklık da var.

Bunun bir uzantısı olarak, ama bir parça bundan ayrı bir sorun olarak, programın partiye, kadrolara, devrimci kamuoyuna maledilmesi, onun gerekçelendirilmesi, mantığının bir eylem kılavuzu olarak partiyi donatması açısından, demek oluyor ki aynı zamanda teorik birikimimizin kadroların kolaylıkla özümseyip alabileceği ve günlük pratiklerinde, günlük eylemlerinde sürekli yararlanabilecekleri bir birikim olarak yeniden üretilmesi açısından önümüzde duran belli görevler var. Bu, programın partiye malolması, bir kağıt parçası olarak kalmaması için özellikle önemli bir sorun. Bu

ikinci alanda daha ayrı görevler, sorunlar ve sorumluluklar var.

Programın hangi birikim üzerinde yükseldiğine ilişkin tartışmalarda bu iki alan biraz içiçe geçmişti. Biz belli açılardan birikimimizin boyutlarının, hesaba kattığı çağdaş olgulara ilişkin kapsamının tam farkında değildik. Bu, tartışmalarla önemli ölçüde netleşti.

Üçüncüsü de, kongre sonrası süreçte, bir sonraki kongreye kadarki zaman diliminde, teorik gelişmemizin önceliklerine ilişkin bir açıklığa ulaşmak sorunu var önümüzde.

1. Genel Konferans'ı önceleyen MK'nın değerlendirmesinin, 1. Genel Konferans sonrasında teorik görevler alanına ilişkin yaptığı tanımlamadan sözedildi. Burada Türkiye devriminin sorunlarına ilişkin olarak yaşanacak derinleşmeyle beraber, tarihsel sorunlar ve bugünün dünyasının gerçekliklerine yönelik teorik görevlere özel bir vurgu yapılıyor. 1. Genel Konferans metinleri olarak ortaya konulan ürünler bu görevlere doğru bir ilk önemli adım olarak anlaşılmalıdır.

Tarihsel sorunlara ilişkin ortaya koyduğumuz değerlendirmeler, bu alanda yaratılan ilk açıklıklar, asgari bir birikime ulaştığımızın anlaşılması ve kadroların bunu özümsemesi açısından ilk ciddi birikimi ve doyunluğu yarattı. Dikkat edilirse, kimse bu alanda hala yapılacak işler var, öncelikle bu alana girelim demiyor. Tuna yoldaşın konuşmasındaki önerisi de tarihsel sorunlardan ziyade bugünün dünyasının gerçekleri alanına işaret ediyor. 1. Genel Konferans sonrası süreçte, teorik gelişme sürecimizin ürünü olarak ortaya çıkan birikim açısından, bugünün dünyasının sorunları konusunda, sosyalizmin tarihsel sorunlarına ilişkin olarak ortaya konulan kapsamda bir değerlendirmenin olmadığı yerde, bu doğal olarak bir yetersizlik duygusuna yolaçtı. Kongre sürecine hazırlanma çerçevesinde yaptığımız ilk tartışmalarda da, "bizim bu alandaki gerçek durumumuz, birikimimiz ne, bir program hazırlıyoruz, ama bunu nasıl bir birikim üzerinden yapıyoruz" gibi bir tartışma ihtiyacı da biraz buradan doğdu. İlk yaptığımız tartışmaların benim için böyle bir karşılığı vardı.

Bu tartışmaların bir ürünü olarak, 1. Genel Konferans'ın "*Bugünün Dünyası*" metninin yeniden incelenmesi gündeme geldi. Ve bilindiği gibi, bu metindeki kapsam ve güçlülük, değerlendirme ve öngörülerdeki isabetlilik hepimizi çok şaşırttı. Bu metnin sonraki süreçleri de hesaba katan bir düzeye, bir birikime işaret ettiğini daha net anladığımız ölçüde, programın yazımı açısından ayrıca rahatlamış olduk. Ama bu, programın tüm partiye ve kadrolara maledilmesinin sorunları açısından bir rahatlama anlamına gelmiyor henüz. Saflarımızdaki yoldaşları donatma ihtiyacını karşılamak gibi bir sorununuz var hala. Bu ayrı bir sorun.

Bir de önümüzdeki dönemin teorik görevleri, öncelikleri sorunu var. Burada hem temel politik kaygılarla, hem de çağdaş popülizmin ve revizyonizmin yarattığı çok yönlü ve çok boyutlu deformasyon nedeniyle marksist teoriyi yeniden kendi bilimsel ve devrimci tabanı üzerine oturtmak ihtiyacı üzerinden bakıldığında, ilk tartışmalara başlamadan önce öngördüğüm teorik çabamızın öncelikleri açısından, şimdi artık daha farklı düşünüyorum. Çağdaş dünyanın gerçeklerini ve süreçlerini temel boyutlarıyla hesaba katabiliyorsak eğer, öte yandan politik açıdan çok daha temel ve yakıcı önceliklerimiz varsa, teorik gelişmemizin esas olarak bu alanda yoğunlaşması çok daha doğru bir tercih olacaktır.

Bu çerçevede şunu hatırlatmak istiyorum; EKİM'in ortaya çıkışı, hem politik nedenlere dayalıdır ve hem de Türkiye

Ben gündelik politikayı gereğince yapamıyoruz dediğimde, sanılıyor ki, bu öyle taktik bir takım geçici sorunlara açıklık getirme alanındaki güçlük olarak kendini gösteriyor. Hayır, gündelik politikanın her basit sorununun gerisinde temel bir ilkesel kavrayış sorunu ve sizin toplumunuzun temel ilişkilerine ilişkin bir yan vardır. Nihayetinde konumuz ne? Türkiye'nin toplumsal yapısı, Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısı, Türkiye'nin emperyalist sistem içindeki yeri ve bu emperyalizme bağımlılık, onun sosyo-ekonomik temelleri, Türkiye kapitalizmi (sanayi, tarım, ticaret, hizmet vb. tüm sektörleriyle), Türkiye Kürdistan'ı, Türkiye'de temel sınıflar, ara sınıflar, kırsal alandaki özgül katmanlar... Biz ayağımızı bu gerçekliklere basmadan, bu alana derinlemesine nüfuz etmeden hangi devrimci teoriyi nasıl geliştireceğiz?

gerçeklerinin bilince çıkarılması üzerinden gerçekleşen bir çıkıştır. Hiç de '89'da yaşanacaklar bilinmiyor, ama '89 geldiği zaman gelişmeler hiçbir biçimde EKİM'i sarsmıyor. Tersine, kendi temel toplumsal gerçeklerinin üzerine sağlamca basmasının imkanları ile o dalgayı göğüslemek, anlamak ve oradan daha güçlenerek çıkmak imkanı buluyor. Bunun, teorik gelişmenin mantığı açısından, ulusal olan ile evrensel olan, parça ile bütün arasındaki ilişkiyi kurmanın mantığı açısından bir anlamının olduğu açık. Önümüzdeki süreç açısından da teorik çabalarımızın böyle ilerlemek durumunda olduğunu söyleyebilirim. Bugünkü birikimimiz ve teorik gelişmenin ihtiyaçları açısından, salt politik kaygılar açısından değil, teorik gelişmenin o evrensel boyutunu yakalamak, temel sorunlara açıklık getirmek açısından da, bugün önceliğimizi Türkiye devriminin sorunlarına yöneltmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Türkiye kapitalizminin emperyalizme bağımlı olduğunu söylüyoruz. Emperyalizme bağımlılığın mekanizmaları ve biçimleri çerçevesinde söylediğimiz çok şey var. Bunun Türkiye kapitalizmini sürekli istikrarsızlığa ve krizlere ittiğini de tespit ediyoruz. Ama, bu bağımlılıktan beslenen sürekli sorunlar ile kapitalist ekonominin gerçekten krize girmesi, mesela bugün Güney Kore'de yaşadığı gibi çökmesi arasında da büyük bir fark var. Bu bütünlük tanı gözetilemediği yerde, günlük ajitasyonumuzda vurgular aşırı kaçabiliyor.

Sorunun, kadrolarımızın birikimimizi gerçek kapsamıyla özümseyememesi gibi bir yönü olmakla beraber, bizim derinleşme ihtiyacımızla ilgili bir yönü de var. Ulaştığımız teorik birikim düzeyinde, Türkiye'nin gerçeklerinden giderek Türkiye kapitalizminin temel işleyişine ilişkin somut, derinlemesine bir açıklığa ulaşmadan, bunu evrensel düzeyden giderek anlamının kolay olmadığını düşünüyorum.

Ulusal olan ile evrensel olan arasındaki ilişki açısından, biri diğerinden koptuğunda zaten sakat kalıyor. Bunlar adım adım içiçe gelişmek zorundalar. Ama bugün, sadece politik kaygılar açısından değil, teorik gelişmemiz açısından da Türkiye toplumunun modern kapitalist gerçeklerine ve işleyişine, toplumumuzdaki temel ve ara sınıfların yapısına ilişkin olarak ortaya çıkaracağımız daha somut açıklıkların, bugünün dünyasının çağdaş gerçeklerini anlamakta da aslında öncelikli olduğunu, bunu kolaylaştıracak bir etken olduğunu düşünüyorum. Politik görevler ve teorik gelişmenin iç bütünlüğü açısından, önümüzdeki dönemin önceliklerini böyle belirlememizin bir ihtiyaç olduğunu söylemek istiyorum.

Teorinin devrimci kavranışı ve devrimci bir teorik gelişmenin sorunları

Cihan: Doğrusu, ortaya çıkan tartışma tablosuna biraz şaşırdım. Ben aslında sözü teorik gelişme süreçlerimizin özelliklerine götürürken, biraz bir ön savunma yapma niyetiyle hareket etmiştim. Programın siyasal bölümüne geldik, diye söze başlamıştım. Bu, Türkiye toplumunun ve Türkiye toplumunun önündeki temel tarihsel adımın ortaya konulduğu bir bölüm, Türkiye'de proleter devrimin bir ifadelendirilişi oluyor: oysa biz Türkiye toplumunu henüz çok derinlemesine çözümleyemedik, çok derinine inemedik; fakat bunun da kendine göre nedenleri var demiş, bunları ortaya koymuştum. Ardından da, ama herşeye rağmen biz aslında bu toplumun temel gerçeklerine görüldüğü kadar da uzak değiliz diyerek, buna açıklık getirmeye çalışmıştım. Aslında ben bir savunma hattı kurmuştum orada: Niye bu alanda bu

Bir takım ünlü yazarlar, felsefeciler, düşünürler üzerinden ne kastettiğimi anlayabilirsiniz. Bir sürü düşünürün kitaplarını, makalelerini, denemelerini okuduğunuzda ilginizi çeker, zeki ve yetenekli bir adammış, özgün fikirleri var, entellektüel kapasitesi çok güçlü dedirtir size. Ama bu tür yetenekli yazarların bu zekice düşünceleri bir tarafta kalır, toplumsal yaşam, sınıf ilişkileri ve sınıf mücadelesi bir başka alanda yürür.

kadar zayıf kaldık? Niye genelden özele yeterince geçemedik? Bu sorulara önden açıklıklar getirmeye çalışmıştım.

Ama umduğumun tam tersi bir durumla karşılaştım, en azından bazı yoldaşlar şahsında. Bu bir takım şeylerin henüz yeterince kavranmadığını gösteriyor. Biz bunu bu kongreyle birlikte aşmak zorundayız. Ben beklerdim ki, bir kongre yaptığımız, bir parti kurduğumuz, bir sınıf adına bir toplumu devrimle dönüştürmek iddiası ile ortaya çıktığımız bir dönemde, bu toplumun, bu toplumdaki sınıfların, bu sınıflar arasındaki iktisadi-toplumsal ilişkilerin ve bu iktisadi-toplumsal özellikler üzerinden bu sınıfların politik ve ideolojik eğilimlerinin, davranış tarzlarının çözümlenmesine ilişkin neden hala yeterli değerlendirmemiz yok bizim? diye sorulsun. Eleştiriler, bu özgül alan neden bu kadar ihmal ediliyor? ekseninde yoğunlaşsın. Ben beklerdim ki, "biz teorinin bu genel alanından toplumumuzun özgün alanına, proleterlerin, emekçilerin, savaşılan militanların gerçek ilgi alanına ne zaman geçeceğiz?" gibi bir eleştiri gelsin. Ama başka bir şeyle karşılaştığımda gerçekten şaşıyorum ve bu davranışı basite de almıyorum.

Bu temelde teoriye yaklaşımla ilgili bir sorundur. Teori tarihsel pratikler içerisinde üretilir. Öncelikle bunun hiçbir biçimde unutulmaması gerekiyor. Bir devrimci sınıfın gerçek pratiği ile birleşme çabasına yönelmeksizin üretilen bir teorinin devrimci bir nitelik taşıması mümkün değildir. Devrimci pratiklerin dışında, onlara bağlanmaksızın üretilen düşünsel ürünler çok ilgi çekici olabilirler. İçinde parıldayan fikirler de olabilir. Ama onlar toplumu etkileme, kitlelere malolma ve mevcut toplumu dönüştürebilme gücü olan teoriler değildir. Bir takım ünlü yazarlar, felsefeciler, düşünürler üzerinden ne kastettiğimi anlayabilirsiniz. Bir sürü düşünürün kitaplarını, makalelerini, denemelerini okuduğunuzda ilginizi çeker, zeki ve yetenekli bir adammış, özgün fikirleri var, entellektüel kapasitesi çok güçlü dedirtir size. Ama bu tür yetenekli yazarların bu zekice düşünceleri bir tarafta kalır, toplumsal yaşam, sınıf ilişkileri ve sınıf mücadelesi bir başka alanda yürür.

Ama öte yandan Mao'nun bütün bir teorik çabası ancak beş seçilmiş cilt tutar, ama bu beş cilt 30-40 yıl bütün bir üçüncü dünyada yüzbinlerce devrimciyi ve milyonlarca emekçiye etkiler. Çünkü o bir toplumun tarihsel dönüşümünden çıkarılmış bir teodir, kendi tarihsel sınırları içinde devrimci bir teodir. Bir toplumun devrimci dönüşümüne hizmet eden bir düşünsel çabadır.

Milyonlarca insanın elinde baş ucu olan kitapların sahiplerine bir bakın, nedir bu insanların ortak özelliği? Bunların birer devrimci olmasıdır, tarihsel devrimci dönüşümlere önderlik etmesidir. Ho Shi Minh'in bir takım yazılarını her devrimci bilir. Mao'nun zaten sözünü etmiyorum. Nerden geliyor bu insanların özgünlüğü? Neden Gramsci'yi sadece

aydınlar okuyor da, Lenin'i, Stalin'i, Mao'yu sıradan devrimciler ve emekçiler okuyor aynı zamanda. Gramsci'yi her zaman sadece entellektüeller okur, zira o daha çok bir aydın ve düşünür olarak yazmıştır.

Biz bir sınıf adına bir parti kuruyoruz. Toplumun devrimci-tarihsel dönüşümünde bu sınıfa önderlik etmek iddiası taşıyoruz. Bu sınıf bu toplumun bir sınıfı, bu toplumdaki çıkmış, bu toplumun evriminin bir ürünü. Toplumun gelişmesi ile gelişmiş bir sınıf bu. Bu toplum gelmiş bir yerde tıkanmış, bunu iddia ediyoruz ve bu sınıf bu toplumun önünü açacaktır diyoruz. Bu tarihsel pratik bu toplumsal zeminde yaşanacaktır. Kendi bastığı zemini derinlemesine tanımayan, onun özgünlüklerine nüfuz edemeyen bir devrimci akımın devrimci olması mümkün değil. Bunları anlamak lazım. Yani

uluslararası komünist hareketi, dünyanın meselelerini halettik mi ki, neye göre Türkiye'ye dönüyoruz demeyi ben gerçekten anlaşılmaz buluyorum.

O halde bugüne kadar niye girmedik diyeceksiniz. Anlatmaya çalıştım; sizin kendi toplumunuzun özgünlüklerine doğru bir biçimde bakmanızı olanaklı kılacak, onlarsız yapamayacağınız teorik silahlarınız paslandırılmıştı. Teorinin kendisinde, sınıf özünde, yönetiminde büyük karışıklıklar, büyük bulanıklıklar, büyük deformasyonlar yaratılmıştı. Bu nedenle öncelikle doğru bakabilmenizi, özgünlükleri doğru yakalayabilmenizi olanaklı kılabilecek sağlam bir bakış açısı edinmek zorundasınız. Yoksa toplumunuza baksanız da göremezsiniz, görseniz de anlayamazsınız. Doğru ve sağlam bir marksist teorik bakış açısı bu nedenle herşeyin başı. Bu çerçevede biz öncelikle doğru bakabilmenin koşullarına kavuşmaya çalıştık.

Bizim çağ konusunda kafamız karışık değil, çağın temel eğilimleri konusunda, temel çelişkileri konusunda bir fikrimiz var. Gerçekten burada problemler olsaydı, bu ciddi bir sorundu. Ama eğer buradaki problemi asgari bir biçimde çözmüşsek, biz bir toplumsal zeminde ve bir sınıfa dayanarak bir devrimci tarihsel eylem geliştirmek istiyorsak, kendi toplumumuzu derinlemesine bir an önce tanımak zorundayız.

Ben gündelik politikayı gereğince yapamıyoruz dediğimde, sanılıyor ki, bu öyle taktik bir takım geçici sorunlara açıklık getirme alanındaki güçlük olarak kendini gösteriyor. Hayır, gündelik politikanın her basit sorununun gerisinde temel bir ilkesel kavrayış sorunu ve sizin toplumunuzun temel ilişkilerine ilişkin bir yan vardır. Nihayetinde konumuz ne? Türkiye'nin toplumsal yapısı, Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısı, Türkiye'nin emperyalist sistem içindeki yeri ve bu emperyalizme bağımlılık, onun sosyo-ekonomik temelleri, Türkiye kapitalizmi (sanayi, tarım, ticaret, hizmet vb. tüm sektörleriyle), Türkiye Kürdistan'ı. Türkiye'de temel sınıflar, ara sınıflar, kırsal alandaki özgül katmanlar... Biz ayağımızı bu gerçekliklere basmadan, bu alana derinlemesine nüfuz etmeden hangi devrimci teoriyi nasıl geliştireceğiz? Uluslararası komünist hareketin hangi deneyimini doğru bir biçimde değerlendirebileceğiz? Evet, sosyalizmin tarihsel sorunları başlığı altında, Sovyet tarihi üzerine bir şeyler incelemek ve yazmak ihtiyacı, tam da yıkılışın basıncı ile doğmuştur. Onun ötesinde ben tarihçi değilim ki Sovyet tarihini inceleyeyim. Ama o tarih inkar edilmeye kalkılmıştır, bu devrimci militanlar ve ilerici kitleler üzerinde büyük bir basınca dönüşmüştür. Bu noktada o tarihte yaşananların temel mantığı neydi, bunun üzerine bir şeyler söylenmeye çalışılmıştır. Ve devrimci teori her zaman böyle gelişmiştir, yani politik ihtiyaçlardan doğmuştur. Hiçbir zaman soyut ya da aydınca bir düşünsel ilgiden gelişmez devrimci teori. Bunun artık yeterli açıklıkta anlaşılması lazım.

Yaşadığı toplumu bilmeden, dayanacağı sınıfi

bilmeden, hangi tarihsel birikimin ürünü olduğunu bilmeden, mücadele ettiğiniz karşı sınıfın tarihsel kaynaklarını, bugünkü dayanaklarını ve özelliklerini bilmeden, dünyanın en iyi teorisini evrensel bir çerçevede yapıp sunsanız bile, bunun ne faydası ve etkisi olur ki? Ve nitekim ben bugüne kadar o genel sorunların alıcılarının küçümsenemez bir bölümünün kötü alıcılar olduğunu gördüm. Sınıf mücadelesine en az ilgi duyan, bir devrimci sınıfa, o devrimci sınıfın oynayabileceği tarihsel devrimci misyona en az inanç duyan bir takım yalgın ve yorulmuş insanlar olduğunu gördüm ve bundan her zaman büyük bir rahatsızlık duydum. Türkiye tarihi, Türkiye toplumu, Türkiye'deki sınıflar üzerine anlamlı şeyler ortaya koyamamış olmaktan hep rahatsız oldum.

Tekrar ediyorum, söze başlarken ben bir savunma yapmaya çalıştım; evet burada hala belli bir boşluğumuz var, ama bu boşluğun kendine göre bir mantığı var. Gönül arzu ederdi ki bizim kendi toplumsal gerçekliğimiz konusunda temel görüşler olarak ortaya koyduklarımız açılıp gerekçelendirilseydi. Bunu yapamadığımız bir gerçek ve bunu neden yapamadığımızı anlatmaya çalıştım.

Teorik çalışma alanında bundan 8-9 yıl önce saptanmış öncelikler niye değişiyor sorusu, gerçekten devrimci teoriye, devrimci teorinin gelişmesine bakışta temel bir yaklaşım sorunu olduğunu gösteriyor. Lenin'in *Materyalizm ve Ampiryokritisizm* başlıklı eseri *Bolşevik Partisi Tarihi*'nde tanımlanırken, deniliyor ki; bu, materyalist teorinin Marks-Engels'ten sonra yeni bir genellemesi olmuştur. Ama bu eserin yazılmasından bir-iki sene öncesine kadar, Lenin felsefeyi temel bir ilgi alanı olarak bile görmüyor. Hiç değilse Gorki'yle mektuplaşmalarında kendisi bunun böyle olduğunu söylüyor. Ben felsefede sıradan bir öğrenciyim, filozoflarımız tartışıyorlar, ilgiyle izliyorum, anlamaya çalışıyorum, diyor. Neden bir-iki sene sonra kalkıp kendisi gündelik politik-örgütsel sorunları bir yana bırakarak aylar boyu kesintisiz olarak soyut felsefi sorunlara dalıyor? Bu ihtiyaç nereden doğuyor? Çünkü ilgiyle izlediği o partili filozoflar yoldan çıkıyorlar. Bunlar karşı-devrim döneminin dolaysız etkisiyle umutsuzluğa düşen, sınıftan da, örgütten de kopan bir takım yetenekli aydınlar. Bunların yeni felsefi açılımlarının parti üzerinde bir ideolojik-felsefi basınca, tasfiyeci bir dağıtıcı etkiye dönüştüğü görüldüğü andan itibaren, bu felsefi gericiliği yıkmak bir ihtiyaç haline geliyor ve ancak o andan itibaren Lenin bu meseleler üzerine oturup aylar boyu süren incelemeler yapıyor. Yani burada net bir biçimde politik ve örgütsel ihtiyaçlardan doğan bir teorik çaba örneği ile yüzyüzeyiz.

Emperyalizm'e bakıyoruz, yine böyle bir ihtiyaçtan doğuyor. *Devlet ve İhtilal*'e bakıyoruz, böyle bir ihtiyaçtan doğuyor. Hangi klasik devrimci esere bakarsanız bakın bu böyle. Bir kuramın kurucularının sorununu bir yana bırakın. Onlar bile politik mücadelenin ihtiyaçlarının sözkonusu olduğu her durumda kendi gündemlerini değiştirmişler, politik mücadelenin gerektirdiği teorik çaba neyse ona yönelmesini bilmişlerdir. Engels, *Kapital*'in 3. cildine yazdığı *Önsöz*'de, bu eserin yayınının bu kadar gecikmesinin gerisinde politik meşguliyetler bulunduğunu söylüyor ve toplumsal konularda salt teorisyenler ancak gericiliğin safında bulunabilirler ve gericiliğin savunucusu olabilirler, diyor. Biz ise ne salt yazarız, ne de kuramcı ya da teorisyen. Biz bir partinin üyesi komünist devrimcileriz, bir sınıf adına bir davayı götürmeye çalışan bir siyasal yapının savaşçı

Ve ben diyorum ki, devrimci teori ancak örgütlü bir taban üzerinde ve devrimci sınıf pratiğiyle sıkı sıkıya ilişki içinde yapılabilir. Yetenekli bir aydın kalkar zekice 20 tane kitap yazar, bir teorik boşluk döneminde, özellikle yıkılış dönemlerinde, bir arayış döneminde bunlar bir takım militanları etkiler. Ama bunun ötesinde fazla bir değeri yoktur. Ya da sözkonusu yazar bir araştırmacı olduğu ölçüde, ortaya koydukları araştırma kaynağı olarak bir işlevi yerine getirir. Çünkü devrimci teorinin, sınıf mücadelesinin gerçek ihtiyaçlarına yanıt verebilir bir tarzda yapılabilmesinin temel koşulu, örgütlü kimlik ve devrimci pratikle kopmaz ilişkidir. Örgüt sınıfıla bağlantılıdır. Sınıf mücadelesine sağlamca ayağınızı basmadığınız sürece, devrimci teori yapamazsınız. Ve ancak ayağını sınıf mücadelesi zeminine sağlamca basan bir partideki kadrolar, devrimci teorik ürünler ortaya koyabilirler.

militanlarıyız ve teorik sorunlar bizim önümüze ancak bu çerçevede çıkar, çıkabilir.

Ben bu topluma bakmak için yeterli bir ön teorik hazırlığa sahip olduğumuza inanıyorum. Bu topluma derinlemesine bakmak zorundayız, çünkü biz bu toplumu dönüştüreceğiz. Dünyayı kavrasak ne olur ki? Kendi toplumunda devrimci dönüşüm yaratamayan hiç kimsenin dünyadaki devrimci dönüşüme de bir katkısı olamaz.

Bu, evrensel planda teori yapmaya çok mu aykırı? Hayır. Marksizm bir dünya görüşü. Bunun bir yöntemi var, bunun temel esasları var. Evrensel gerçek özgül gerçeğin içinde saklıdır. Bir toplumun kendi gerçekliklerinden giderek çözümlenmesi, onun bilimsel tahlili, ancak ondaki evrensel yön kavranabildiği ölçüde yapılabilir.

Bir yoldaş demin bağımlılık ilişkilerinden buna güzel bir örnek verdi. Siz Türkiye üzerinden dünyayı pekala tanıyabilirsiniz. Siz '80'li yıllarda küçük-burjuva akımın yaşadığı dağılma üzerinden 1905-1907 Devrimi sonrasında küçük-burjuvazinin yaşadığı dağılmayı, herhangi bir ülkedeki küçük-burjuva siyasal akımların bünyesinde yaşanan tutarsızlıkları kavrayabilirsiniz. 19. yüzyılın küçük-burjuva akımları ile ilgili klasiklerde söylenenlerin ışığında DHKP-C'ye bakınız; 19. yüzyılın küçük-burjuva sosyalist akımlarının temel ideolojik argümanlarının, değer yargılarının bugünkü DHKP-C'nin içinde saklı olduğunu rahatlıkla görebilirsiniz. Bir toplumu incelemek evrensel sonuçları olan bir teorik çabadır. İşin bir yanı bu.

İkincisi, siz devrimci bir politik akımsınız. Önceliklerinizi politik sınıf mücadelesi belirliyor. Ben gündelik sorunları, Türkiye'nin şu andaki çok özel bir takım olaylarını kastederek söylemiyorum bunu. Sınıf mücadelesini asgari bir başarıyla yürütmekle yükümlüsünüz. Toplumdan uzaklığınız ölçüsünde, bu toplumu tanıyamamanız ölçüsünde, bu konuda zayıf kalırsınız, başarılı olamazsınız. Sınıfınızı tanıımıyorsanız; karşı sınıfı tanıımıyorsanız; ara sınıfları tanıımıyorsanız; bir devlet var, onu yeterince tanıımıyorsanız; bu devletin belkemiği Türk ordusu bugün Yalçık Küçük'ünden SİP'e kadar marksist olmak iddiasındaki bir takım kişi ve akımları bile tereddüte düşürecek etkiler yaratıyor, bunu gereğince çözümlemiyorsanız; 12 Eylül'de toplumsal muhalefete kan kusturan bir kurumun bugün neden dinsel gericilikle uğraşmak durumunda kaldığını, bu toplumun tarihi üzerinden ortaya koyamıyorsanız; bu durumda siz hangi sağlam politikalar ortaya koyabilirsiniz ki? Örgütleriniz ve militanlarınız hangi sağlam zeminde başarılı bir politik çalışma yürütebileceklerdir ki? Nitekim yürütemiyorlar. Temel noktalar üzerinden ortaya koyduklarınızı gerçeğe

uyguluyamıyorlar, onlar genel ve soyut teorik kalıplar olarak kalıyor ellerinde. Çünkü teorik gerçekler biraz toplumsal gerçeklerle içiçe kavranabilir. Köylülük üzerine soyut planda 50 türlü tanım yapsanız, bu Türkiye'deki köylü katmanlarına uygulanarak kavranamadığı ölçüde, militan onu sindiremiyor ya da ancak entellektüel militanlar sindirebiliyorlar, onların da çok fazla bir işine yaramıyor.

Biz bir sınıf partisiyiz, devrimci sınıfın partisi olmak iddiasındayız. Bizim söylediğimizi bir işçi, bir emekçi anlayabilmeli. Partinin entellektüel kapasitesi olan öğelerinin kavramasının ne faydası olabilir ki bize? Biz bu partideki hiçbir soruna, bu partinin hiçbir önceliğine partideki aydın ögenin ihtiyaçları üzerinden bakamayız. Partideki proleter ögenin, onun mücadelesinin, onun pratiğinin ihtiyaçları üzerinden bakmak durumundayız.

Ve ben diyorum ki, devrimci teori ancak örgütlü bir taban üzerinde ve devrimci sınıf pratiğiyle sıkı sıkıya ilişki içinde yapılabilir. Yetenekli bir aydın kalkar zekice 20 tane kitap yazar, bir teorik boşluk döneminde, özellikle yıkılış dönemlerinde, bir arayış döneminde bunlar bir takım militanları etkiler. Ama bunun ötesinde fazla bir değeri yoktur. Ya da sözkonusu yazar bir araştırmacı olduğu ölçüde, ortaya koydukları araştırma kaynağı olarak bir işlevi yerine getirir. Çünkü devrimci teorinin, sınıf mücadelesinin gerçek ihtiyaçlarına yanıt verebilir bir tarzda yapılabilmesinin temel koşulu, örgütlü kimlik ve devrimci pratikle kopmaz ilişkidir. Örgüt sınıfıla bağlantılıdır. Sınıf mücadelesine sağlamca ayağınızı basmadığınız sürece, devrimci teori yapamazsınız. Ve ancak ayağını sınıf mücadelesi zeminine sağlamca basan bir partideki kadrolar, devrimci teorik ürünler ortaya koyabilirler.

Yoksa, tekrar ediyorum, bir aydın çok zekice düşünceler ortaya koyabilir. Doğan Avcıoğlu'nun *Türkiye'nin Düzeni* bugün çok önemli bir incelemedir. Birincisi bir inceleme olmasından kazanıyor. Dahası, bu gerçekte bir programdır, '60'larda hedeflenen sol askeri darbenin programıdır, o ölçüde de dönemin politik yaşamıyla sıkı sıkıya bağlantılıdır. Bir siyasal mücadelenin ihtiyaçlarına yanıt verilmiş, hedeflenen bir darbenin programatik temeli konulmuştur orada. Bundan dolayıdır ki, bir yandan subayların, hatta bazı generallerin bile başucu kitabı olmuş, öte yandan politik çatışmanın tarafı olan Amerikan Büyükelçiliği tarafından anında İngilizceye çevrilmiştir. Çünkü bunu kendi emperyalist çıkarları, kendi egemenliği altındaki bir ülkedeki statüko için tehlike saymış, önlemini buna göre düşünmüştür. Bugün bir CIA şefi olan Graham Fuller bir sürü devrimciden çok daha iyi tanıyor bu toplumu, bu bir şeyler anlatıyor kuşkusuz.

Bundan dolayı, toplumumuzu teorik çalışmamızın odağına koyma düşüncesinin dar ve özgül alana geçmek, teorinin asıl alanını kaybetmek olarak değerlendirilmesini anlamak mümkün değil.

Yeterince doğru anlaşılacak için son bir noktayı ekleyeyim. Dünya komünist hareketinin bir takım genel deneyimleri, dünyanın bugünkü tablosunun ortaya çıkardığı bir takım yeni olgular; bütün bu söylediklerime rağmen ve bütün bu söylediklerimin temeli üzerinde, elbette ki önemli teorik inceleme alanlarıdır. Ama bunlar gündelik politik yaşam planında kendini acilen dayatan sorunlar da değil. Biz bir parti olarak öncelikle bu toplumda bir an önce kendimize bir yer bulmak, ayağımızı bir sınıf tabanına basmak zorundayız. Bu çerçevede Türkiye toplumuna ilişkin özgül sorunlar en öncelikli sorunlar olmak durumunda.

(Devam edecek...)

Hiçbir kirli yöntem bu çürümüş ve kokuşmuş düzeni ayakta tutamayacaktır

Hainlerden hesap sorduk, soracağız!

Demokrasi ve özgürlük üzerinden yürüttüğü demagojiler sömürü ve zulüm düzeni olan kapitalizmin kirli yüzünü gizleyemiyor. Kapitalizmin hiçbir çabası, kendinden önceki sömürü düzenlerinin kapsamlı bir devamı olduğu gerçeğinin üstünü örtmeye yetmiyor. Emekçi yığınlar en büyük yıkımları, en büyük acıları ve en barbarca savaşları sermaye düzeninin egemenliği koşullarında yaşadılar, yaşıyorlar. Zira kapitalizm, emekçi yığınların ve insanlığın şimdiye kadar ürettiği muazzam değerlerin talanı için işçi ve emekçilere karşı savaş üzerinden şekillenen bir zulüm düzeni demektir.

Sermaye iktidarı ancak en incinden en kabrasına kadar bir dizi terör ve şiddet yöntemini kullanarak kendi düzenini ayakta tutabiliyor. Bu amaç uğruna egemen burjuvazi en kirli silahlarını ve savaş yöntemlerini bütün kurum ve kuruluşlarına, toplumsal yaşamın bütün alanlarına yaymaya çalışıyor. Polisinden ordusuna, kontr-gerilla örgütlenmesinden basınına, mahkemelerinden eğitime kadar bir dizi kurumu bir tahakküm aracı olarak işletiyor ve sürekli olarak geliştiriyor. Bunlarla da yetinmeyen sermaye iktidarı sömürgeci sınıf geleneğinin diğer kirli araç ve yöntemlerini devreye sokuyor.

Öteden beri uygulanan bu kirli yöntemlerden biri ve hiç kuşkusuz en iğrenç olanı itirafçılaştırıldığı, ajanlaştırdığı kişiler üzerinden yargı terörünü güçlendirmeye çalışmasıdır. Son birkaç yıldır yargı terörünü bu düşkünleşmiş kişiliklerin itiraflarıyla keskinleştirmeye çalıştığı biliniyor. Bu düşkünlerin sunacağı hizmetten yararlanmak için özel yasalar çıkarıyor, özel cezaevleri inşa ettiriyor. Sınıf ve devrim hainleri üzerinden işçi sınıfına karşı yürüttüğü savaşı güvenceye almaya çalışıyor.

Hiçbir hukuki dayanağı, toplumsal meşruiyeti olmayan bu iğrenç yöntemi kurumsallaştırmaya çalışması, yalnızca yargı alanında değil sermaye düzeninin toptan çürümüşlüğüne bir başka göstergedir. Her savaşta kahramanlar ve kahramanlıklar gibi hainler ve hainlikler de ortaya çıkar. Ne var ki, hainliği kurumsallaştırma, düşkünleşmiş insanlardan yararlanma ve bir kirli savaş yöntemi olarak kullanma onursuzluğu sermaye sınıfına, onun egemenlik aygıtına aittir.

16 Mart.1999 tarihinde Ankara 1 No'lu DGM'de komünistlerin tutsak alınmasında payı olan bir itirafçı hain, yine ağır cezalara çarptırılması için bir piyon olarak komünistlerin karşısına

çıkarıldı. Komünistler böyle bir rezillğe tahammül edemezlerdi. Nitekim bir hainin itiraflarına dayanılarak yargılanmayı reddettiler. İtirafçı hainlere ve itirafçılığa karşı tepkilerini mahkeme salonuna daha ilk adımlarını attıklarında ortaya koydular. Komünistler sloganlarla itirafçının üzerine yürüdüler, onu döverek cezalandırdılar. Bu durum karşısında pek bağımsız gibi gösterilen mahkeme heyetinin tutumu ise hiç şaşırtıcı değildi. 30-40 kadar askerin komünist tutsaklara saldırısı için bir işaret, bir söz yetiyordu. Rezillik bu kadarla da sınırlı değildi. Zorla mahkemeden dışarı çıkarılan komünist tutsaklar mahkemenin hemen arka kapısının arkasına çekilerek elleri kelepçeli bir şekilde bir saat boyunca askerin ve polisin coplu, yumruklu, tekmeli saldırısına maruz kaldılar. Aciz kalan mahkemenin intikamını almaya çalıştılar. Bu saldırı sonucunda komünist tutsaklar ağır şekilde yaralandılar.

Mahkeme hain itirafçının itiraflarını ancak komünistleri zorla dışarı attıktan sonra alabildi. Bir saat sonra tekrar mahkemeye çıkarılan komünist tutsaklar terör ve zulüm düzeninin bu çürümüş kurumunun kendisine dayanak yapmaya çalıştığı itirafçılığı mahkum ettiler. Mahkemeyi ve bu düzeni yeni 16 Mart'lar, yeni Gazi'ler ve yeni katliamlarda kullanılmak üzere yeni Çatlı'lar ve Kırıcı'lar yaratmakla suçladılar. İtirafçının polis tarafından hazırlanan suçlamalarına dayanılarak ve itirafçıyla aynı mahkemede yargılanmayacaklarını ortaya koydular. Bundan sonraki mahkemelerde de bu tutumlarını sürdüreceklerini ifade ettiler.

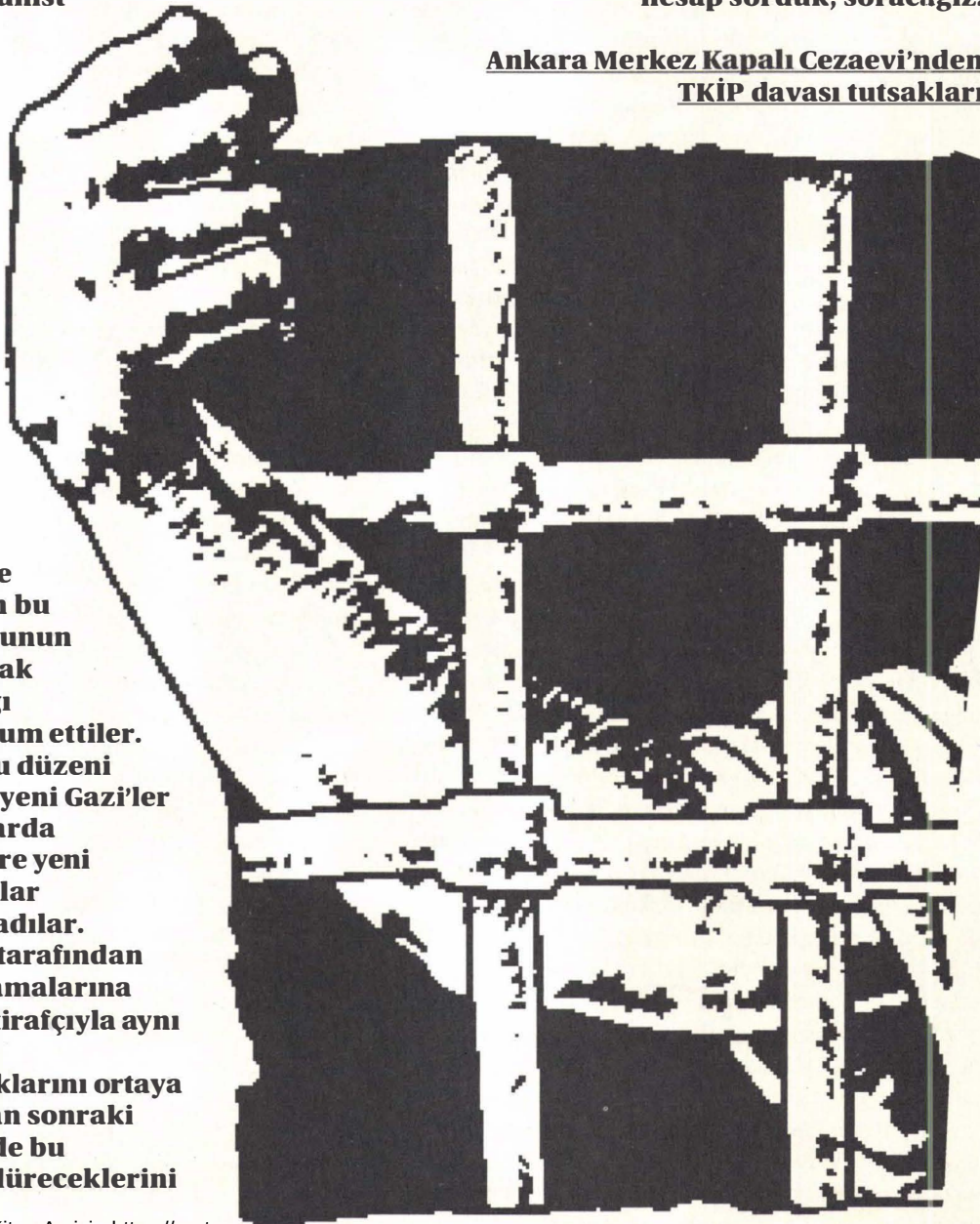
İtirafçılar ve itirafçılık

kurumu gibi bu düzenin yargı alanındaki terör kurumu olan Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin de hiçbir meşruiyeti, düzen sınırları içinde bile bir hukuki dayanağı yoktur. Devrimci sınıf mücadelesinin önünü kesmeye dönük olarak kullanılan bu çürümüş kurumların saldırıları devrimci ve komünistler tarafından bundan sonra da boşa çıkarılacaktır. Sermaye iktidarı yargı kurumlarını da birer işkencehaneye çevirebileceğini bu son örnekle bir kez daha göstermiştir.

Bir kez daha ifade ediyoruz; hiçbir işbirlikçi hain ve onları özel talimatlarla yönlendirerek, koruyup kullanarak komünistlere saldırtan hiçbir cübbeli ve cübbesiz işkenceci, devrimci adaletten kurtulamayacaktır.

DGM'ler bizleri yargılayamaz. Kahrolsun MGK, MİT, CİA, Kontr-gerilla! İşkencecilerden, işbirlikçi hainlerden hesap sorduk, soracağız!

Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nden
TKİP davası tutsakları

İşkencenin tarihi ve sınıfsal mantığı

İşkencenin yukarıda saydığımız hedeflerini ve sonuçlarını ortadan kaldırmak, onu işlevsizleştirmek ise işkencede direniş ile mümkündür. İşkenceyi ve işkencede direnişi sınıfsal konumdan kopararak açıklayamayız. İşkencehane iki sınıfın en yalın olarak karşı karşıya geldiği bir alandır. İşkenceciler burjuvaziyi temsil eder. Komünist ve devrimciler ise işçi sınıfı ve emekçileri.

Bugüne kadar işkence üzerine çok şey söylenip yazılmıştır. Hatta işkence edebiyatı diyebileceğimiz bir akım bile doğmuştur. Hele de Türkiye bu konuda adından oldukça çok söz ettirmiştir.

İşkence toplumlar tarihi kadar eskidir. İnsanların toplum olarak yaşamaya başlaması, mülkiyetin ortaya çıkışı ve bu toplumun sınıflara bölünmesiyle yaşıttır. Toplumların sınıflara bölünmesi, devletin de ortaya çıkmasıdır aynı zamanda. İnsanlık tarihi üç tip sömürücü toplumsal sistem ve devlet görmüştür. Köleciler toplum, feodal toplum, kapitalist toplum. Bunların hepsinde sınıflı toplumlar olmasıyla birlikte, devlet de egemen sömürücü sınıf ya da sınıfların çalışan ve sömürülen sınıf ya da sınıflar üzerinde baskı aracı olarak şekillenmiştir.

Egemen sınıf devlet aracılığı ile, uzmanlaşmış kadro ve kurumlarıyla emekçi sınıflar üzerinde tahakkümünü kurmuştur. Uzmanlaşmış kurumlarını ordu, polis, yargı, cezaevleri vb. olarak sıralayabiliriz. Bu kurumlar devletin açık şiddet araçlarıdır. Hukuk ve yasalar da bu toplumlarda karşılıklı sınıf ilişkileri olarak şekillenmiştir. İşkence de toplumsal sistemlerle birlikte tarihsel olarak evrim geçirmiştir.

Köleciler toplumda köle sahibinin köle üzerinde tam egemenliği söz konusudur. Köle sahibinin tüm mülkiyet hakkına sahip olduğu köleye her türlü işkenceyi uygulama, alıp-satma ve hatta öldürme hakkı yasaldır. Kölenin bedeni de ruhu da köle sahibine aittir.

Feodal toplumda ise kurulu düzene karşı çıkış, onun kalıplarına göre yaşamayı reddediş korkunç işkencelerle karşılanmıştır. Bu dönemin işkenceleri de yasaldır. Yakma, gözlerini kör etme ve her türlü bedensel işkence Engizisyon Mahkemeleri ve Şeriat kararları ile uygulanıyordu. Gerdirerek bedeni parçalama, öldürdükten sonra her parçasını bir yerde teşhir etme yöntemi yine Ortaçağ'ın en çok uygulanan işkence yöntemlerindendir. Bütün bu işkenceler kitlelerin gözü önünde bir meydana yapıldı.

Eşitlik, özgürlük, kardeşlik, insan hakları gibi sloganları bayrak edinerek iktidara gelen burjuvazi ise her konuda olduğu gibi işkencede de ikiyüzlü davranmıştır. Yasalarında açıkça yasaklamasına rağmen işkence hiçbir zaman terkedilmemiştir. Kapitalizm var olduğu sürece de terkedilmeyecektir. Burjuvazi kendisiyle birlikte mezar kazıcılarını da tarih sahnesine çıkarmıştır. İktidarı alabilmek için işçi sınıfı ve emekçilerin taleplerini sahiplenmek zorunda kalmıştır. İktidara yerleştiğinde ise gericileşmiştir. İşkence yöntemleri ise inceltmiş, sistemleştirmiş, yeni sınıf çelişkilerine uygun hale getirilmiştir. İşkence, meydanlardan emniyet binalarının, ordu karargahlarının dehlizlerine inmiş, özel bir uzmanlık alanı haline getirilmiştir. Gelişen teknoloji, bilim, diğer bütün alanlarda olduğu gibi işkencede de burjuvazinin çıkarları doğrultusunda kullanılmıştır. Psikoloji, tıp bilimi, elektrik akımı vb. işkence aracına dönüştürülmüştür. Atom enerjisi nasıl burjuvazinin elinde kitle imha silahı haline dönüşüyse.

Kapitalist sistemde şiddet yöntemleri toplumsal yaşama yedirilmiş haliyle sürdürmüştür. İşçi sınıfı ve emekçiler üzerinde baskı ve zor aygıtı olan devleti, illegal örgütlenmelerle yetkinleştirmiştir. Kendi yasalarının elvermediği noktalarda yasadışılaşmakta hiçbir sakınca görmemektedir. Gözaltında kayıplar, yargısız infazlar, gizli zindanlar, kurşuna dizmeler, toplu kitle katliamları yaşamın bir parçası haline getirilmiştir. Legal ve illegal şiddet kurumları sürekli tahkim edilerek işkence ve terör sistemleştirilmiştir.

Kapitalizmin krizinin derinleştiği, işçi sınıfı ve emekçiler burjuva sınıf egemenliğini tehdit edecek bir mücadele yöneldiği durumlarda ise, burjuvazi faşizm ile kitlelerin karşısına çıkmıştır. Faşizm çıplak şiddette Ortaçağ yöntemlerine geri dönüşüdür. Burjuvazinin insanlık düşmanı yüzünü ortaya koymasıdır. Binlerce insanın gördüğü işkencenin yanısıra insanların kitlesel olarak gaz odalarında yok edilmesi gibi. Toplumsal yaşamın dokusuna yedirilmiş olarak varolan işkence, ezilenleri sindirmenin, yıldırmanın, boyuneğdirmenin aracıdır. İşkencehanelerde yapılan işkencenin kısa ve uzun vadede hedefleri vardır. Kısa vadede hedeflenen devrimci örgütler darbe vurmak, "suçlar"ın zorla itiraf ettirilmesiyle devrimcileri pratik mücadeleden alıkoyacak delilleri yaratmaktır. Uzun vadeli hedefleri ise, işkenceye tabi tuttuğu insanları kişisizleştirmek, yıldırarak, ruhen ve bedenen yıpratmak olarak sıralayabiliriz.

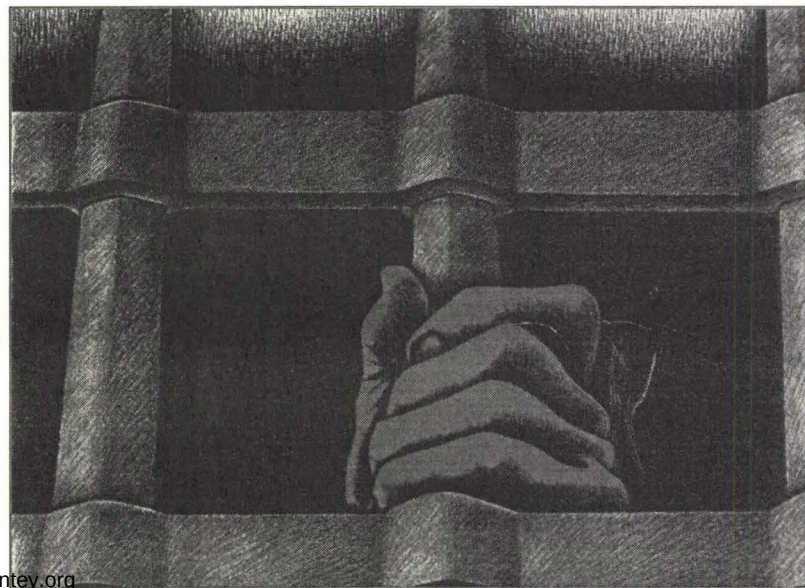
Ama uzun vadeli hedefler bununla sınırlı değildir. Toplumun genelinde işkence korkusu ve yılgınlık yaratmak, bu sayede potansiyel devrimci güçlerin devrimci örgütlerden uzaklaşmasını sağlamak da hedeflenenler arasındadır.

İşkence kapitalist toplumsal sistemin kendisidir. Bu sisteme karşı mücadele yaşamın bütün alanlarında örgütlü duruş ve iktidar perspektifiyle mümkündür. İktidar perspektifi, artık ömrünü doldurmuş olan kapitalist

sistemi yıkıp yerine proletaryanın iktidarını, sosyalizmi kurma bilincidir. Bu bilinç ister düşmanın elinde olalım, isterse pratik mücadele içinde olalım yaşamımızın belirleyeni olmalıdır. Bu bilinçle baktığımızda, "insanın bir dayanma sınırı vardır" gibi küçük-burjuva, pasifist çözümler teorileri geçersizleşir.

İşkence gibi işkencede direniş de toplumlar tarihi kadar eskidir. Köleciler toplum Spartaküs gibi bir isyancıyı yaratmıştır. İnsanların inandıkları şeyler uğruna her türlü işkenceye katlanması ve düşmanından aman dilememesi destansı söylencelerin konusu olmuştur. Prometheus ateşi tanrılardan çalıp insanlara vermesi karşısında tanrıların tanrısın Zeus tarafından korkunç işkencelere maruz kalmış, buna rağmen Zeus'tan aman dilememiştir. Yine Ortaçağ'da meydanlarda kitlelerin gözleri önünde derileri yüzülerek parçalanmış ya da yakılan, kör edilen ama inançlarından vazgeçmeyen pek çok insan vardır.

İşkencenin yukarıda saydığımız hedeflerini ve sonuçlarını ortadan kaldırmak, onu işlevsizleştirmek ise işkencede direniş ile mümkündür. İşkenceyi ve işkencede direnişi sınıfsal konumdan kopararak açıklayamayız. İşkencehane iki sınıfın en yalın olarak karşı karşıya geldiği bir alandır. İşkenceciler burjuvaziyi temsil eder. Komünist ve devrimciler ise işçi sınıfı ve emekçileri. İki sınıfın en çıplak haliyle karşı karşıya geldiği bu alanda işkenceciler sorunu bireyselleştirmeyi hedeflerler. Karşısındakinin, kendini bir sınıfın temsilcisi hem de uzlaşmaz karşıtlıklarla karşı karşıya gelmiş sınıflardan birinin temsilcisi olarak görmesini ve davranmasını istemezler. Bireysel kurtuluş önerilerinde bulunurlar. Yoldaşlarına, örgütüne ve davasına olan bağlılığını, inancını ortadan kaldırıp bilincini bulandırmaya çalışırlar. Buna karşı duruş net olmalıdır. Bu net duruşu sağlayacak olan ise sistemden ideolojik kopuştur. Sorun sadece yoldaşlarını, örgütün sırlarını düşmana vermemeye sınırlı değildir. Devrimci onuru koruyan başeğmez bir duruş olmalıdır. İşkencecileri inandırmaya çalışan, onlarla senli-benli ilişkiler kuran, oradaki sınırları silikleştiren bir tutum hiçbir sırrı açığa çıkarmamış da olsa devrimci bir tutum olamaz. İşkenceciler belirli oranda istediklerini elde etmiş demektir.

Almanya: Maliye bakanının istifası ve ötesi

Alman tekellerinin büyük hazırlığı

Alman burjuvazisinin dikkate alması gereken İkinci Emperyalist Savaş sonrası güçler dengesi savruldu. Almanya dünyanın üçüncü iktisadi gücü haline geldi, tek bir devlete dönüştü ve politik vesayetten tamamen sıyrılmaya başladı. Bu değişim Alman burjuvazisini ayakbağlarından kurtarmakta, onun ileri bir sıçrama yaşamasını gerektirmektedir. Almanya'nın dünya ölçüsünde iktisadi-mali kapasitesine uygun bir politik performans sergilemesi ivedi bir ihtiyaç haline gelmiş bulunmaktadır. Alman ordusunun dış müdahalelere katılması için mevzilelendirilmesi, lojistik katkı altında bu militarist açılımın ilk adımlarının Balkanlar'da atılması buna örnek gösterilebilir.

Almanya'da maliye bakanı Oscar Lafontaine'in istifaya zorlanması sonucu hükümete sözümona kazandırılan uyumluluk, çok daha farklı ve köklü bir gerçeğe işaret etmektedir. Birkaç aydır işbaşında bulunan Gerard Schröder önderliğindeki Sosyal-Demokratlar /Yeşiller koalisyonu hakkında bugüne kadar yapılan değerlendirmeler genellikle şu veya bu bakanın ruh hali, farklı eğilimler arasındaki yöneme ilişkin sürtüşmeler üzerinde yoğunlaştırıldı. Ve her defasında bu tali çekişmelerden çıkarılan sonuç aynı oldu: hükümetin kendi iç istikrarını sağlayamaması Almanya'ya zaman kaybettirmekte, zorunlu ve acil reformların bir an önce yürürlüğe konulmasını geciktirmektedir! Oscar Lafontaine'in kovulması ve bu arada Yeşiller grubuna mensup bazı bakanların azarlanması sonucu Alman hükümetini sekteye uğratan bu sorun da geride kalmış bulunuyor. Birkaç aylık bir zaman alınıp olan bu sorunun çözümlendiğinin somut kanıtı Frankfurt Borsası'nın kırdığı yükseliş rekoru, işveren çevrelerinin gösterdikleri olumlu tepkiler ve aldıkları rahat nefes oluşturmaktadır.

Almanya'nın, genel olarak kapitalist sistemin, günümüzde karşı karşıya bulunduğu sorunlar ortamında, Oscar Lafontaine hiç de hak etmediği bir biçimde onurlandırılarak, bir birey başlı başına bir soruna dönüştürülerek, gerçek sorunun özü bulandırılmakta, emekçiler gözünde son derece tali bir konuma düşürülmektedir. Ama aynı zamanda bu basit istifa olayının yarattığı yankılar, neden olduğu tartışmalar hızla Almanya'nın dışına taşı, Avrupa ölçeğinde bir yorum konusuna dönüştü. Demek ki Oscar Lafontaine'in istifası başka bir sorunun sadece kılıfı, Almanya ise sadece bu vesile ile sorunun patlak verdiği mekandır. Bu sorun, hangi açıdan bakılırsa

bakılınsa, bir bakanın boyunu aşan bir gündem maddesidir. Bu nedenle arka planı ile birlikte yorumlanarak değerlendirilmek durumundadır.

Oscar Lafontaine Alman Sosyal-Demokrat Partisi'nin (SPD) ortodoks kanadının önderi olarak tanımlanmaktaydı ve bu konumundan ötürü maliye bakanlığına getirilmişti. SPD içindeki eğilimler birbirleriyle kıyaslandığında ve ayrım çizgisi sadece bu kıstasa göre tanımlandığında, Oscar Lafontaine'in eski marksist solcu Gerhard Schröder'e göre daha solda kaldığı doğrudur. Oscar Lafontaine'in solculuğu "sosyal devlet" kavramını yer yer sahiplenmesinden, kamu sektörünün gerekliliğine başkalarına göre pek fazla saldırınmasından ve bazı Keynesçi tezlere yakınlığından kaynaklanmaktadır. Abartılı değerlendirmelere konu olan sınır tebeşir tozu ile çizilmiş bir çizgiden ibarettir. Böyle "kötüler içinde en az kötüsünü seçin!" mantığına göre işleyen bir kıyaslamadan hareketle Gerhard Schröder'i Tony Blair'e nazaran hakiki sosyalist görenler dahi olabilir.

Bu sorunun esas özü emperyalist Alman burjuvazisinin yeni hükümete biçtiği misyon ve bu misyonun icrasını acileştiren uluslararası koşullar, yani kapitalist sistemin ağırlaşan bunalımıdır. Onun içindir ki Oscar Lafontaine'in istifası, ilan edildiği andan itibaren salt ve özgün bir Alman sorunu olmaktan çıktı.

Sosyal-Demokrat-Yeşiller koalisyonunun misyonu nedir?

Helmut Kohl önderliğinde 16 yıl boyunca hükümette kalan muhafazakar koalisyon geçen sonbaharda seçimleri kaybettiğinde sanıldığı kadar yıpranmamıştı. Muhafazakar koalisyonun bu kadar uzun ömürlü olmasının sırrını Alman ekonomisinin zindeliğinde, performansında aramak gerekiyor.

Yıllardır kapitalizmin iktisadi krizi belli başlı Avrupa ülkelerinin hepsinde çığ gibi artan bir işsizler ordusu doğurmakta, sefaletin artmasına neden olmakta, beraberinde yığınla karmaşık sosyal sorunlar getirmektedir. Bu yıkımdan Almanya da nasibini aldı ve bu ülkede de ciddi sorunlar birikmeye başladı. Ancak Alman ekonomisinin üretim kapasitesi, teknolojik yetkinliği, kalite üstünlüğü vb. faktörler krizin etkilerini belli ölçülerde dizginleyebildi ve bu ülkede yaşam standartları tüm periyodik budamalara rağmen emsallerine göre yüksek düzeyde kalmaya devam etti. Alman emekçileri kriz edebiyatı eşliğinde gaspedilen haklarını savunmak için gerekli mücadele dinamizmini ortaya koymadılar. Bu atalette kıyaslama sorununun önemli bir payı vardır. Teknolojik gelişimin hızla küçülttüğü dünyada muazzam bir kıyaslama olanağı doğuyor. Egemen sınıflar bu olanağı emekçilerin seslerini kesmek, kaderlerine razı etmek için etkin bir biçimde kullanıyorlar. Alman burjuvazisi durumu çok daha kötü olan komşu ülkelerdeki yaşam standartlarını kendisine dayanak edinerek emekçi düşmanı politikasını icra etme fırsatı buldu.

Almanya'nın tarihsel bir başka özgünlüğü mevcuttur. Bu ülkede faşizm doğmuş, gelişmiş ve iktidar olmuştur. Dolayısıyla dünyayı kana bulayan İkinci Emperyalist Savaş'ın faalidir. Her ne kadar dikkatler daha çok İkinci Emperyalist Savaş üzerinden Alman burjuvazisi üzerinde yoğunlaşıyorsa da, daha

gerilere gidildiğinde bu ülkenin Avrupa'da hep fesat kaynağı olduğu ve ilk fırsatta yayılmaya çalıştığı görülür. Bu toplu tarihsel mirasın baskısı ve Almanya'nın bölünmüş, vesayet altına alınmış olması nedeniyle ikinci emperyalist savaştan bu yana Alman burjuvazisi son derece ihtiyatlı hareket etmek zorunda kaldı. Yarım yüzyıldır gelip geçen hükümetler, etiketleri ne olurlarsa olsun, sonuçta temel toplumsal dengeleri kısmen gözetken sosyal-demokrat kırması bir politikanın uygulayıcısı oldular. Bu nedenle bazı iktisatçılar Alman kapitalizmine ayrı bir tanımlama getirmekte, farklı bir kategoriye koymaktadırlar. Örneğin, Helmut Kohl'ün iktisadi politikasını Tony Blair'in uygulamaları ile karşılaştıracak olursak, sosyal-demokrat etiketi daha ziyade Kohl'e denk düşer.

Ama dönem değişti, Alman burjuvazisinin dikkate alması gereken İkinci Emperyalist Savaş sonrası güçler dengesi savruldu. Almanya dünyanın üçüncü iktisadi gücü haline geldi, tek bir devlete dönüştü ve politik vesayetten tamamen sıyrılmaya başladı. Bu değişim Alman burjuvazisini ayakbağlarından kurtarmakta, onun ileri bir sıçrama yaşamasını gerektirmektedir. Almanya'nın dünya ölçüsünde iktisadi-mali kapasitesine uygun bir politik performans sergilemesi ivedi bir ihtiyaç haline gelmiş bulunmaktadır. Alman ordusunun dış müdahalelere katılması için mevzilelendirilmesi, lojistik katkı altında bu militarist açılımın ilk adımlarının Balkanlar'da atılması buna örnek gösterilebilir.

Alman burjuvazisinin bu stratejik ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için üstesinden gelmesi gereken bazı handikapları sözkonusudur. Bu handikaplardan birincisi Alman tekellerinin üretimlerinin maliyetinin rakipleri gibi sürekli aşağı çekilmesi sorunudur. Alman üretiminin dünya pazarında son derece önemli bir mevzi tuttuğu ve her zaman başa oynadığı doğrudur. Ancak, bu konumunu koruyabilmesi ve performansını daha da arttırabilmesi için politikasını sürekli rakiplerinin politikasına uyarlamak, ABD'nin, Japonya'nın ve daha başkalarının rekabetine karşı

Alman hükümetinin birkaç aydır yaşadığı sıkıntı ve bocalamalar, açıkladığı niyetler ve attığı geri adımlar, Avrupa ölçeğinde olduğu gibi dünyada da ilgi ile izlenmekteydi. Dolayısıyla son krizin bir kıta sorununa dönüşmüş olması hiç de şaşırtıcı değildir. Çünkü Almanya Doğu Bloku'nun dağılması ve birleşmenin ardından yaşadığı geçiş sürecini tamamladı. Yaklaşık on yıldır Almanya da her bakımdan reşit ve birçok alanda dünya ölçeğinde başa güreşen bir emperyalist güçtür. Yanısıra Almanya Avrupa kıtasının ağırlık merkezidir. Avrupa'da mali piyasanın kalbi Frankfurt Borsası'nda atmak, politikanın rotası ise Berlin'de belirlenmek durumundadır. Bu nedenle Alman sermayesinin tavrı kıta genelinde yakından izlenmekte, tali gibi görünen değişimler büyük bir şaşkınlık yaratmaktadır.

aracılığı ile yapılacak olan başlangıçtır. En kötü ihtimalde bir muhafazakar-liberal koalisyondan yeniden önü açılmış olur. Kaldı ki bu açıdan da Almanya köklü bir değişim yaşamak durumundadır. Bugüne kadar iktisadi düzeyde olduğu gibi politik bağlamda da bu ülke Avrupa'nın en istikrarlı devletler kategorisinde yer almaktaydı. Erken seçimler, geliş güzel hükümet devirmeler Almanya'ya önemli ölçüde yabancı kaldı.

Alman politikasının uluslararası önemi

Alman hükümetinin birkaç aydır yaşadığı sıkıntı ve bocalamalar, açıkladığı niyetler ve attığı geri adımlar, Avrupa ölçeğinde olduğu gibi dünyada da ilgi ile izlenmekteydi. Dolayısıyla son krizin bir kıta sorununa dönüşmüş olması hiç de şaşırtıcı değildir. Çünkü Almanya Doğu Bloku'nun dağılması ve birleşmenin ardından yaşadığı geçiş sürecini tamamladı. Yaklaşık on yıldır Almanya da her bakımdan reşit ve birçok alanda dünya ölçeğinde başa güreşen bir emperyalist güçtür. Yanısıra Almanya Avrupa kıtasının ağırlık merkezidir. Avrupa'da mali piyasanın kalbi Frankfurt Borsası'nda atmak, politikanın rotası ise Berlin'de belirlenmek durumundadır. Bu nedenle Alman sermayesinin tavrı kıta genelinde yakından izlenmekte, tali gibi görünen değişimler büyük bir şaşkınlık yaratmaktadır.

Kapitalist sistemi temellerinden sarsan mevcut iktisadi bunalıma karşı sözümona tedbir almak için dünyanın her yerinde ultra liberal uygulamalara hız verildiği, karşılıklı bir yarışmanın sürdüğü, adeta bir açık arttırmaya girildiği görülüyor. Son dönemin gelişmeleri, Almanya'nın da tüm gücü ile bu çekişmede yer almaya hazırlandığını net bir biçimde göstermektedir. Bu demektir ki, emperyalist güçler arası rekabet çok daha ileri bir düzeye sıçrayacak, yıkım ve dökülmenin, arada ezilmenin faturası artacaktır. Meseleyi Asya krizi ile karşılaştırmak mümkündür. Kapitalizmin sözcüleri ve düşünürlerinin son dönemde döne döne tekrarladıkları konu "inşallah Çin parasını devalüe etmez!" olmaktadır. Zira Çin'in ölçekli bir devalüsyona başvurma durumunda, bölgede rekabetçi bir devalüasyon yarışı başlayacak ve sorun takatten düşmüş birçok bölge ülkesi açısından yokuştan aşağı yuvarlanmaya dönüşecektir.

Alman burjuvazisinin çok katı bir kemer sıkma politikası eşliğinde, işçi ve emekçilerin yaşam standartlarını aşağı

çekerek ve tüm gücünü seferber ederek dünya pazarında köşe kapmaya çalışması durumunda, Asya ülkelerinin durumu ile simetrik bir benzerliği olan bir tablo ortaya çıkacaktır. Almanya'nın böyle bir tavrı AET gibi kalıcı gibi görünen ittifakları savuracak ve yerine yenilerini geliştirecek ihtimaller içermektedir. İngiltere-Almanya yakınlaşması, Frankfurt ve Londra borsaları arasındaki anlaşma, pazarlıkları devam eden bir çok tekel evliliği, Avrupa ölçeğindeki yeni ittifak ve işbirliklerinin bazı ilk örnekleridir.

Kısacası, temel göstergeler, Almanya merkezli yeni bir liberal saldırı cereyanı estirmenin ortamının hazırlandığını, koşullarının oluşturulduğunu kanıtlıyor. Avrupa ülkelerinin istisnasız hepsinde, değişken yoğunlukta da olsa, işçiler, emekçiler, köylüler vb. katmanların mücadele girişimleri periyodik olarak gündeme gelmektedir. Henüz zayıf da olsa

sık sık dışa vuran bu tür mücadele girişimlerinin arka planında muazzam bir öfke birikimin durduğu açıktır. Kapitalizmin iç rekabetinin ileri bir düzeye sıçratılması ve bunun Alman kapitalizminin saptadığı bir tempoya endekslenmesinin ilk sonuçlarından birisi, işçi ve emekçilerin birikmiş öfkesinin kabuğunu yırtması olabilir. Avrupa ülkelerinin bu ortak özelliği, rekabette Almanya'nın hızına ayak uyduramayacak olanları dehşete düşürmektedir. Bu nedenle Oscar Lafontaine'in istifası üzerine ağıtlar yakılmaktadır.

Ama kapitalist sistem kendi doğal yasalarının mantığı doğrultusunda işlemekte, masa başında iradi tedbirlerle köşelerinin yontulmasını artık kabul etmemektedir. Eskiden ulusal sınırlar arkasında bazı dengeleri tutturmak, sivrilen uçları törpülemek mümkündü. Fakat sistemin uluslararası planda kazandığı entegrasyon düzeyi, daha doğrusu sermayenin tamamen enternasyonalleşmesi, burjuva politikacılarının ve iktisatçıların hareket alanını daraltmış, hatta sınırlamıştır. Artık borsalar neyi talep ediyorlarsa, tekel yöneticileri, özel fon kurumları kendilerine nasıl yol açılmasını istiyorlarsa, burjuvazinin icra organları da öyle yapmak ya da en kısa yoldan Oscar Lafontaine gibi tasını targağını toplayıp gitmek zorundadırlar.

Tekelleşmenin düzeyi arttıkça kapitalist sistem berraklaşmakta, gerçek yüzü tüm çirkefliliğiyle işçiler ve emekçiler tarafından çok daha kolay görülmektedir. Son dönemde hızlanarak yaşanan bu tür gelişmeler bir kez daha gösteriyor ki, kapitalist sistemin bunalımına, bu bunalımın toplumda yarattığı maddi ve manevi sonuçlara karşı tek çare işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin yükseltecekleri mücadeledir. Avrupa kıtası bir uçtan öbürüne böyle bir mücadeleyi besleyecek potansiyel zemine ve dinamiklere sahiptir.

durmak durumundadır. Zira Almanya ile yaklaşık aynı kategoride yer alan ülkeler hızla özelleştirmelere gitmekte, kâr marjları fazla olmayan üretim ünitelerini tasfiye etmekte, toplu işten atmalarının hacmini sürekli yükseltmekte, emekçi ücretlerini sürekli geriye çekmekte, sosyal harcamaları köklü budamalara tabi tutmaktadırlar. Bu politikanın bir benzerini Alman hükümetleri de bugüne kadar uygulayageldiler. Ama uygulama her zaman rakiplerine göre çok daha düşük yoğunlukta oldu. Almanya'da işsiz olmak ile birçok başka Avrupa ülkesinde fabrika işçisi olmak arasında alım gücü bakımından pek büyük bir fark yoktur. Bu kıyaslama ABD ile Almanya arasında yapılırsa, ortaya bambaşka bir tablo çıkar. Alman burjuvazisi cüretli adımlarla bu farkı kapatarak dünya pazarlarındaki yayılcı politikasına dinamizm kazandırmayı hedefliyor. Alman ekonomisinin ihtiyaç duyduğu köklü ve acil reformlardan bahsedilirken kastedilen budur.

Emperyalist burjuvazi bu köklü sıçramayı eski hükümet aracılığı ile yapamazdı. O misyonunu fazlasıyla tamamlamıştı. Çünkü sendikaların işbirliği nedeniyle, pek açığa çıkmamış olmakla birlikte toplumda derin bir hoşnutsuzluk birikimi mevcuttu. Helmut Kohl hükümeti tarafından atılacak isabetsiz bir adım, radikal bir reform paketinin açılması, sosyal bir hareketliliğe yolaçabilirdi. İşçi sınıfı ve emekçi kesimlerde yıllar boyu biriken hoşnutsuzluk ve öfke değişik dalavereler ve oyalamalarla bugüne kadar dizginlenemedi. Doğu Almanya'nın yutulması ile okşanan milliyetçi duygular, şovenizm, sendikalar tarafından "ulusal çıkarları" korumak amacıyla önerilen ücret düşürme önerileri, nasıl olsa durumumuz başkalarına göre iyidir türünden söylemler, işçi sınıfının öfkesine karşı bir panzehir olarak kullanılabilir. Ama yine de bu birikimin oluşturduğu potansiyel tehlike, Alman burjuvazisinin stratejik hesapları açısından bir handicap oluşturmaktadır.

Sosyal Demokrat-Yeşiller hükümeti esas olarak bu iki handikapın üstesinden gelmek, emekçilerin öfkesini yatıştırdıktan sonra liberal politikayı bir üst aşamaya sıçratarak düzene yeni bir soluk aldirtmak için işbaşına getirildi. Yani onun esas misyonu, İngiltere'deki ve Fransa'daki gibi işçi sınıfı ve emekçilere tam hız kazandırılmış bir liberalizmi dayatmak ve kabul ettirmektir. Yıllar önce örneğin Fransa'da ve İspanya'da da sosyal-demokrasi aracılığı ile aynı politika biraz daha farklı yöntemlerle uygulamaya konulmuştu. Ancak Alman burjuvazisinin düzene yeni bir nefes aldirtma girişimi iktisadi krizin alabildiğine derinleştiği çok daha karmaşık uluslararası koşullarla çakışmış bulunuyor. Frankfurt Borsası'nın sabırsızlanması, sermaye çevrelerinin Oscar Lafontaine şahsında en pespaye bir sosyal-demokrasi bu kadar şeytanlaştırması, bu bunalım ortamının sancılarıdır.

Hükümete kazandırılan homojenlikten sonra, sosyal haklar ve kazanımlar geçmişten çok daha yüksek ölçeklerde tırpanlanacak, ücretler aşağı çekilmeye çalışılacak, sömürünün dozu arttırılacaktır. Kısacası, Alman bankalarının Rusya'daki kayıplarının faturası Almanya'nın işçi sınıfından, emekçilerinden tahsil edilmeye çalışılacaktır. Böylece Almanya'da yaşam standartları İrlanda gibi en geri Avrupa ülkelerindeki düzeyle uyumlu hale getirilecektir. Emek dünyasına karşı tezgahlanan bu toplu ve cepheden saldırıyı Gerhard Schröder hükümeti bugünkü biçimi ve oluşumu ile omuzlayamayabilir. Önemli olan onun

Mücadeleyle kazandığımız her mevziyi mücadeleyle korumalıyız!

Açık alan çalışması ve düşman saldırılarına karşı partili tutum

H.GÜL

Oysa biz meşruiyetimizi düzenin yasal boşluklarından değil, mücadelemizin haklılığından alıyoruz. Bizim için meşruluğun sınırı hiçbir zaman sermaye devletinin belirlediği yasal sınırlar ve boşluk alanları değil, sömürülen ve ezilen bir sınıfın tarihsel haklılığını temsil gücümüz ve irademizdir. Bu duygu ve düşünce düşman karşısındaki duruşumuzu belirlemelidir. Örneğin protokol dağıtırken, gazete satışı yaparken, bildiri veya afiş yapıştırırken, sivil ya da resmi polisler ya tesadüfen farkederek ya da takip ederek bizi gözaltına almaya, materyallerimize el koymaya çalışıyorlar. İster gece ister gündüz, ister kalabalık isterse tek başımıza olalım, orada alınması gereken tutum, son sınırına kadar direnmek, düşmanla cebelleşmek, materyallerimizi ne pahasına olursa olsun korumaktır. “Materyallerimizi aldılar, ama biz de gözaltına alınmaktan kurtulduk” türünden teslimiyetçi düşüncelerle hareket edemeyiz.

büroları basıp, “toplatma kararı olan yayınlar, yasadışı yayınlar bulunduruyorsunuz” gerekçesiyle talan etmesi, çalışanlarını gözaltına alıp işkenceli sorgulardan geçirmesi ve örgüt üyeleri sıfatıyla yıllarca hapis cezalarına çarptırmasının mantığı da budur. Bununla, “ancak bizim izin verdiğimiz çerçevede varlık gösterebilirsiniz” düşünce ve dayatmasının insanların kafasında yer edinmesini sağlamak hedeflenmektedir.

Oysa biz meşruiyetimizi düzenin yasal boşluklarından değil, mücadelemizin haklılığından alıyoruz. Bizim için meşruluğun sınırı hiçbir zaman sermaye devletinin belirlediği yasal sınırlar ve boşluk alanları değil, sömürülen ve ezilen bir sınıfın tarihsel haklılığını temsil gücümüz ve irademizdir. Bu duygu ve düşünce düşman karşısındaki duruşumuzu belirlemelidir. Örneğin protokol dağıtırken, gazete satışı yaparken, bildiri veya afiş yapıştırırken, sivil ya da resmi polisler ya tesadüfen farkederek ya da takip ederek bizi gözaltına almaya, materyallerimize el koymaya çalışıyorlar. İster gece ister gündüz, ister kalabalık isterse tek başımıza olalım, orada alınması gereken tutum, son sınırına kadar direnmek, düşmanla cebelleşmek, materyallerimizi ne pahasına olursa olsun korumaktır. “Materyallerimizi aldılar, ama biz de gözaltına alınmaktan kurtulduk” türünden teslimiyetçi düşüncelerle hareket edemeyiz.

Hayır, orada materyallerimiz bizim meşruluğumuz simgesi ve silahımızdır. Silahını bırakıp kaçan bir devrimci düşünemeyiz. Düşman materyallerimizi de, bizi de çok kolay alıp otoyola götürememelidir. Bulduğumuz alanı başlarına toplamalıyız. Sloganlarla, fiili karşı koyuşla gücümüzün son sınırına kadar direnmeliyiz. Bu, hem düşmanın gayri-meşruluğunu teşhir etmenin olanağına dönüştürülmeli, hem de düşman canı istediği zaman ve yerde gelip faaliyetimizi engellemenin ve bizi gözaltına almanın hiç de sandığı kadar kolay olmadığını anlamalıdır.

Miting, gösteri, basın açıklamaları, grev vb. kitle eylemlerine müdahale sırasında da böyle bir tutum ortaya koymalıyız. Hiçbir güç materyallerimizi eylem alanına sokmamızı engelleyememelidir. Gerekliyse çatışırız, gürültü-patırtı çıkartırız, ama materyallerimizi bırakmayız. Çünkü bizim eylem alanına girmemizin tek bir mantığı varsa o da siyasal faaliyetimizi yürütmektir. Siyasal faaliyetimizin engellenmeye çalışıldığı noktada ise, biz bunu düşmanı teşhirle, dolayısıyla güçlü bir karşı duruşla karşılarız. Çünkü biz bir kitle eylemine açık-devrimci kimliğimizle katılıyoruz. Dolayısıyla bunu başardığımız oranda kendimizi sıradan insanlardan ayırabiliriz. Yoksa polis barikatına gelindiğinde pankartını, gazetesini, bildirisini polise teslim eden ve tek amacı sıradan bir insan görüntüsüyle alana giren liberal uzlaşmacılardan farkımız kalmaz.

Önümüzde her dönemden farklı bir bahar eylemlilik süreci var. Takvimsel eylem günleri üzerinden bakarsak, önceki baharlarla aynılık taşısa da devrim ve karşı-devrim güçlerinin sert çatışmalarına gebe olduğu bir baharı yaşadığımızın farkında

olmalıyız. Sermaye devleti A. Öcalan’ı yakalayarak elde ettiği geçici moral üstünlüğü güçlü bir şovenizm dalgasıyla besleyerek, başta komünist ve devrimci hareket olmak üzere, işçi sınıfı ve emekçi yığınlar üzerinde bir basınca ve onları savunma pozisyonuna itmeye çalışıyor, daha da çalışacak. Nitekim 8 Mart ve Gazi yıldönümü vesilesiyle bunu büyük ölçüde hissettirdi de. Hissettirmenin de ötesinde, saldırgan tutumunu tam bir meydan okumaya dönüştürmüş durumda. Reformistlerin de katkısıyla 8 Mart’ı salonlara hapsedip göstermelik basın açıklamalarıyla sınırlamayı başaran sermaye devleti, Gazi’ye 27 bin polis yığarak ve bine yakın insanı gözaltına alarak, anma gününü tam bir gövde gösterisine dönüştürdü. Peşinden Newroz ve 1 Mayıs’ta da komünist ve devrimci örgütlere fırsat vermeyeceklerini açıkladı. Bunu başarıp başaramayacağından bağımsız olarak, sermaye devletinin sürece oldukça ciddi hazırlandığı kesin. Başta komünist işçi partisi olmak üzere çeşitli devrimci örgütlere karşı başlatıldığı operasyonlar da bahar korkusunun bir parçasıdır.

Bu saldırı fıyısı 1 Mayıs yaklaştıkça daha da artacaktır. Kural haline geldiği üzere, polis her eylemden birkaç gün önce başta devrimci basın büroları olmak üzere demokratik devrimci potansiyele sahip kitle örgütlerini basacak, talan edecek ve kitlesel gözaltılar gerçekleştirecektir. Başta sosyalist devrimci basın olmak üzere, bürolara yönelik bu gelenekselleşmiş polis baskınlarına karşı ortak ve bir o kadar da güçlü bir tutum geliştirip yaygınlaştırmak zorunludur. Aslında bu hiç de bu bahara özgü olarak geliştirilmesi gereken bir tutum değil. Devrimci-militan açık alan çalışmasını bütünleyen bir tarz olmalıdır. Nasıl ki siyasal çalışmada polis engelini tanımıyorsak, aynı ölçüde büro baskınlarında da militan bir tarzı oturtmak gerekiyor. Komünistler açık alanda böyle bir militan tarzı geliştirip yaygınlaştırmalıdır.

Bu konuda bazı devrimci çevrelerin bugüne kadar geliştirdiği direnme çizgisinin deneyimlerinden de yararlanmalıyız. Polis canı istediğinde “bir yoklama çekeyim şunların bürosuna, ne var ne yok” diyememeli ve bu rahatlığı kendinde bulamamalıdır. Eğer büromuzu yoklayacaksa, bunu ancak bir operasyonla ve kafa-kol kırmayı, kırılmasını göze alarak yapabileceğini bilmelidir. Büro baskınına gelmişlerse, hemen barikatımızı kurup, direnme ve çatışma pozisyonuna geçmeliyiz. Sloganlarımızla, balkon ve pencerelerimize asacağımız pankartlarımızla bütün apartman, işhanı ve sokağı ayağa kaldırmalıyız. Bu polisin gayri-meşruluğunu gösterme çabası olduğu kadar, devrimci bir duruşun da ifadesidir.

Yani okulda, fabrikada, büroda, otobüste, semtte, evde veya çarşıda yürürken, polis bizi çok rahatlıkla gözaltına alamayacağını öğrenmelidir. Eğer bir açık alan çalışmamızı illahi de gözaltına alacaksa, karşılığını da bilmelidir. Bu bir tarzdır, parti tarzıdır. Bu tarzı oturtabildiğimizde, dost da düşman da bizim yanımızda ve karşımızda olmanın karşılığını yaşananlarla kavrar.

Açık alan çalışması, adı üzerinde açıkta yürütülen bir faaliyet anlamına geliyor. Biçim olarak düzenin yasal sınırları dahilinde olan bir faaliyet alanı olmakla birlikte, esasta devrimci mücadelenin yarattığı kazanılmış bir mevzidir. Bu yönüyle de açık alan faaliyeti sermaye devletinin mevcut yasal sınırlarını fazlasıyla zorlayan, dışına çıkan bir faaliyettir.

Bu mevzide tutunmanın tek yolu, her an direnmeyi göze almak, kazanılmış mevzileri kararlılıkla savunmaktır. Ancak dişe diş bir mücadele ile bu alanda varolunabilir. Başka bir ifadeyle, bu mevzi ancak kazanıldığı gibi korunabilir. Yoksa yasaklara, yasaklamalara ve polis baskısına karşı tereddütler ve acabalarla hareket edildiğinde, bu alanda varlık sürdürmenin koşulları da ortadan kalkar. Varlık sürdürülse bile, bu ancak yasal sınırları zorlamakta tereddütlü ve icazetçi bir çerçeveye sınırlı olur. Zaten polisin bu alana yönelik saldırısının temelinde, bedeller ödenerek kazanılmış bu devrimci mevzinin “meşruiyetini” tartışmalı kılmak vardır. İki de bir

İşçi sınıfı bilinçsiz bir neferini yitirdi!

İşçi sınıfı bilinçsiz bir neferini yitirdi. Ve onun harcına damla damla alinterini karıştırıp yoğurduğu, tuğlasını emek emek yükselttiği, fayansını bal rengi gözlerini akıtarak oya oya işlediği binalar ve o binalarda yaşayanlar, bunu duymadı bile. Ama ben yüreğimin derinliğinde duyuyorum. Çünkü bilinçsiz de olsa, işçi sınıfının bu emektar neferinin oğluyum ben. Çok oldu senden ayrı düşeli. İki yılı dışarıda, üç yılı da senin gibi ustaların diktiği zindanlarda. Daha da çok vardı ayrılığa. Çok özlemiştim seni. Biliyorum, sen de beni özlemiştin. Bu yüzden de ölmeden önce, son bir kere beni görmeyi arzuladın ama olmadı. Özlem sonsuzluğun kuyusunda yitip gitti.

Beklediğim bir haberdirdi, hem de gözlerim İzmir'e daldığından beri. Yine de acı haber şiddetinde tokat yemiş gibi sarsılmaktan kendimi alamadım.

Babam ölmüş!

Artık bal rengi gözlerine katarakt inme riski kalmadı... Bundan böyle ürettiği halde aç kalmayacak... Hastane kapılarında sürünmeyecek de... Bir tek sigara için köşe bucak aranarak yüreğimi burkmayacak bundan böyle... Parasızlıktan bir kere bile görüşüme gelemeyeceği için üzülmeyecek de... İzmir'in yüksek bir varoşunda bir gecekonduya sığan yaşam artık onun çok uzağında. Bana bıraktığı biricik maddi mirası da bu yaşam... Bir de yalın, proleter saflığında kirlenmemiş bir sevgi.

Bugün senin gittiğin ölüm diyarına annem gittiğinde çocuktum daha. Sen hiç ağlamamıştın o zaman. Ama biliyordum ki gözyaşlarını ince ince akıtıyordun kalınlaşmış yüreğine. Kim ne derse desin ben bunu biliyordum. Çünkü senin oğlunum.

Annem öldüğünde de "kurtuldu" demiş, acımı bu düşüncenin suyu tutarak soğutmuştum, çocuk aklımla. Şimdi büyüdüm, ama senin için de "kurtuldu" telkinini uyguluyorum acıma. Ne garip! Demek ki, işçi çocuklarının yaşı ne olursa olsun ölüm tesellisi, bu oluyormuş.

Oysa ben bir devrimciyim, komünistim. Hayır; ölüm kurtuluş olmamalı; kurtuluş yaşamdan sökölüp koparılmalı. Bunu sen bilmiyordun, ama ben biliyorum.

İşçi sınıfı bilinçsiz bir neferini yitirdi. Ve onun harcına damla damla alinterini karıştırıp yoğurduğu, tuğlasını emek emek yükselttiği, fayansını bal rengi gözlerini akıtarak oya oya işlediği binalar ve o binalarda yaşayanlar, bunu duymadı bile. Ama ben yüreğimin derinliğinde duyuyorum. Çünkü bilinçsiz de

olsa, işçi sınıfının bu emektar neferinin oğluyum ben.

Çok oldu senden ayrı düşeli. İki yılı dışarıda, üç yılı da senin gibi ustaların diktiği zindanlarda. Daha da çok vardı ayrılığa. Çok özlemiştim seni. Biliyorum, sen de beni özlemiştin. Bu yüzden de ölmeden önce, son bir kere beni görmeyi arzuladın ama olmadı. Özlem sonsuzluğun kuyusunda yitip gitti.

En çok beni severdin. Bu yüzden ezilmeyeyim diye inşaata çalışmaya göndermemiştin. Ama senin kıyamadığın oğluna, yaşam kıymış ve beni de seninle meslektaş yapmıştı.

Yaşamı bir türlü anlayamadın baba. Oysa benden 40 yıl daha fazla yaşamıştın. Yaşamı anlamak, senin gibi bir işçi için, sömürüyü anlamakla, niçin sömürüldüğünü anlamakla, yani şu kahrolasica kapitalizmi anlamakla mümkün. Bu yetmez, kapitalizmi gerçekten kahretmekle, o diktiğin binaların yüzlerce kilometre dibine gömmekle mümkün. Bunu bilince çıkaramamış bir işçi asla yaşamı anlamış sayılmaz.

Halbuki sen, 69 yıllık ömrünün 60 yılında çalıştığın, ve nice güzel güzel binalar diktiğin ve kendine sadece 50 metre karelik bir kondu dikebildiğin halde şükrediyordun. Üstelik ilerleyen yaşına rağmen çalışmadığında aç kalacak durumda olduğun halde, tevekkül edip şükrediyordun. Şükredecek bir şey varmış gibi ortada...

Devrimi olduğum, senin gibi tevekkül edip şükretmediğim için bana kızıyordun. Ama hatırlıyor musun, azıcık tartışsak sen de şükredecek bir şeyimiz olmadığını görüyor ve susuyordun. Ama yine de yüzyılların alışkanlığıyla şükrediyordun.

Bir yerden yüzyılların kölelik ruhunu yıkip aşmak gerekiyordu. Sen bunu yapamadın ama ben yaptım. Biliyor musun, bunu başarmasaydım, hala sana çok kızıyor olacaktım.

Neden mi?

Kafanı kullanıp, çalıp çırpıp, türlü dalavereler çevirip, onun bunun ilğini kemiğini sömürüp, hatta yetim hakkı yeyip zengin olmadın diye ve bana bir şey bırakmadığın için kızacaktım sana. Ama şimdi hiç kızmıyorum. Çünkü sen bir işçinin dürüstlüğü, namusluluğunu miras bıraktın bana. Bir tek lokma bile haram geçmedi şu boğazımızdan. Yaptığın hiçbir bina çökmedi şimdiye kadar. Çünkü yaptığın her binanın harcında çimento olarak dürüstlüğü, namusluluğu kullanmıştın. Teşekkürler baba, çünkü benim harcımda da aynı kimyadan çimento kullanmışsın. Bu yüzden devrimci oldum; bu yüzden kurtuluşun ölümde olmayacağı, ama yaşamda olacağı bir dünya için, sosyalizm için dövüşme gücümü kendimde

'hayırsız evlat' diyorlardır. Kimbilir belki sen de bu telkinlerin etkisiyle, zaman zaman da olsa, küskünlükle yüreğinin burkulmasına engel olamıyordun. Alışıldık evlat ölçütlerine sığmadım, bu doğru. Yanında kalıp sana bakamadım. Ama evden ayrılmak zorunda kaldığımda zorlanmadı değilim; şu sevgi yüklü yüreğim, yoluma az set çekmeye çalışmadı değil. Ama gitmek zorundaydım. Çünkü ben yaşlandığımda çocuklarına dahi muhtaç olunmayacak bir yaşamı yaratmakla yükümlüyüm. Ve o yaşamın içinde sen de olacaktın. Farkında değilsin belki ama, yine senin içindi aramıza giren ayrılık acısı... Zaten evde kalacak olsaydım da, kelepçenin zorunda ayrılacaktım. Suçum mu ne? Sana bu kez gerçekten 'şükredebileceğin' bir dünya sunma isteğimdi, daha doğrusu istemekten öteye, eyleme geçmemdi. Eylemsiz istek boş, bomboş bir şeydir.

Bu yüzden hayırsız evlat değilim baba. Hatta evlatların en hayırlılarından biriyim. Harcı dürüstlük ve namusla karılmış her işçi çocuğunun yapması gerekeni yaptım.

Ve hayırlı evlat olmak sevgiye koşulluysa eğer, yine evlatların en hayırlısıyım. Çünkü seni çok mu çok seviyorum. Bana sadece proleter saflığında, dürüstlük ve namusla korunmuş çelikten bir sevgi miras bıraktığın için seni çok seviyorum.

Beklediğim bir haberdirdi, ama yine de yüreğim yanıyor. Kurtuldun diyemiyorum ama, sana söz, seni ve senin gibileri kurtaracağız. Sana bir nefesi çok gören bu sömürge yaşamı yerin yedi kat dibine gömeceğiz. Çünkü eskisinden çok daha güçlüyüz artık. Partimiz var artık bizim. Senin de partin aynı zamanda. Bundan sonra partimizle birlikte devrimi kazanmak boynumuzun borcu. Bir de benim sana çok özel sözüm.

Ve kazandığımız gün, bu kez senin alinterini iğrenç yaşamlarına kâr yapanların alacak bir solukluk nefesi kalmayacak. İşte o gün gerçekten kurtulacaksınız. Annem de o gün gerçekten kurtulacak. Ve baba işte o gün anlayacaksınız ki, evlatların en hayırlısı, devrim için acı çekmesini bilenlerdir.

Acılarıma yaşamdan bıkip gittiğin haberinle bir yenisini ekledin. Ama bende de seninki kadar kalınlaşmış bu yürek var; o bu acıyı da sindirmesini bilir.

Hep olduğu gibi, yine partime ve kavgama daha sıkı sarılarak acımı çelikleştireceğim. Bir gün acılarımızın çeliğiyle vuracağız sömürücülerin ve zalimlerin boyunlarını.

Dedim ya, sana sözüm var artık. Sana ve bilinçsizce de olsa bir neferi olduğun işçi sınıfına...

Seni çok seven oğlun

M.Kurşun/Çankırı Zindanı

Komünist Enternasyonal'in 80. kuruluş yıldönümü

"Üçüncü Komünist Enternasyonal'in çağ açan önemi, Marks'ın baş sloganını, sosyalizmin ve işçi sınıfı hareketinin yüzyıllar süren gelişmesini özetleyen sloganı, proletaryanın diktatörlüğü kavramı içinde ifade edilen sloganı gerçekleştirmeye başlamasında yatar."
V. İ. Lenin

"Nasıl Birinci Enternasyonal gelecekteki gelişmeyi öngörmüş ve onun yolunu göstermişse, nasıl İkinci Enternasyonal milyonlarca proleteri toplayıp örgütlemişse, Üçüncü Enternasyonal de, açık kitle eyleminin, devrimi gerçekleştirmenin enternasyonalı, eylemin enternasyonalı olacaktır."
Kuruluş Kongresi Manifestosu'ndan...

"Kadın ve erkek işçiler! Yeryüzünde altında savaşıp uğrunda ölünecek bir tek bayrak var: Komünist Enternasyonal'in bayrağı!"
İkinci Kongre Manifestosu'ndan...

Komünist Enternasyonal: Devrimler çağı enternasyonalı

Kızıl Bayrak